

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

Katılım Öncesi Yardım Aracı
Kırsal Kalkınma (IPARD) Programı
(2007 - 2013)

IPARD PROGRAMI
EKLER

PROGRAM EKİNİN GAYRİ RESMİ ÇEVİRİSİDİR.

EKLER

EK 1.1.....	4
DAİMİ İKAMET EDENLERİN SAYISI, TOPLAM NÜFUS, İLLERE GÖRE ŞEHİR VE KIRSAL YERLEŞİMLERDEKİ NÜFUS %'Sİ.....	4
EK 1.2.....	6
KİŞİ BAŞI REEL GSYİH, TOPLAM NÜFUS, GSYİH, GSYİH'YA KATKI %'Sİ VE GSYİH İNDEKSİ.....	6
EK 1.3.....	8
NÜFUS VE GÖÇ HAKKINDA İSTATİSTİKİ BİLGİ.....	8
EK 1.4.....	10
EĞİTİM SEVİYELERİ.....	10
1) Nüfusun Eğitim Seviyesi Hakkında İstatistiki Bilgi.....	10
2) Cinsiyet ve İllere Göre Eğitim Seviyeleri.....	12
EK 1.5.....	14
YERLEŞİMLERİN VE TARIMSAL FAALİYETLERLE UĞRAŞAN VE UĞRAŞMAYAN HANELERİN SAYISI.....	14
EK 1.6.....	16
TARIMIN YANI SIRA DİĞER FAALİYETLERLE UĞRAŞAN TOPLAM İŞLETME SAYISI.....	16
EK 1.7.....	18
NUTS 3 ALANINDAKİ İŞLETMELERİN BÜYÜKLÜKLERİ.....	18
EK 1.8.....	20
SÜT SEKTÖRÜ TABLOLARI.....	20
(1) Sağmal İnek Sayısı Bakımından İşletmelerin Sayısı.....	20
(2) süt Veren Koyun ve Keçi Sayısına Göre İşletmelerin Sayısı.....	22
(3) Süt ve Süt Ürünleri İşleme Tesislerinin Sayısı.....	24
EK 1.9.....	26
ET VE KANATLI SEKTÖR TABLOLARI.....	26
(1) İllerdeki Büyükbaşların (30-250) Dağılımı ve Payı.....	26
(2) İllerdeki Koyun-Keçi (100-300) İşletmelerinin Dağılımı.....	28
(3) Kırmızı Et için Birinci Sınıf Kesimhaneler.....	30
(4) Kırmızı Et için İkinci Sınıf Kesimhaneler.....	32
(5) Kırmızı Et için Et Kombinaları.....	33
(6) İllere Göre Çiftlik Hayvanlarının Sayısı.....	35
(7) İllere Göre Kanatlı Sayısı.....	37
(8) Kanatlı Eti Kombina ve Kesimhaneleri.....	37
EK 1.10.....	39
SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNE İLİŞKİN EKLER.....	39
(1) AB Tarafından Onaylanan Balık İşleme Tesisleri (Su Ürünleri).....	39
(2) AB Tarafından Onaylanan Balık İşleme Tesisleri (Yumuşakçalar, Çift Kabuklular).....	43
(3) İl Düzeyinde İçsu Kültür Balıkçılığı.....	44
EK 1.11.....	45
KIRSAL EKONOMİK FAALİYETLERİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ.....	45
(1) İl Düzeyinde 0,05 ve 0,49 ha Arasında Araziye Sahip Çiftliklerin Sayısı.....	45

(2) Uygun El Sanatları Listesi	47
(3) Uygun Yerel Tarım ve Gıda Ürünleri Listesi	49
(4) İllere Göre Turist Sayısı, Turistik Tesisler ve Yatak Sayıları	51
EK 1.12.....	53
TARIM-ÇEVRE EKLERİ	53
(1) Tarımsal Arazi ve Orman Arazisi.....	53
(2) Tarımda Su Kullanımı	55
EK 2.1.....	67
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ VE BİRLİKLERİNİN SAYISI.....	67
EK 2.2.....	69
TARIM VE KIRSAL KALKINMAYA İLİŞKİN ULUSAL MEVZUAT LİSTESİ	69
EK 2.3.....	74
ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ TABLOSU	74
EK 3.1.....	75
İLLERİN SEÇİMİ.....	75
EK 3.2.....	82
TÜRKİYE DAĞLIK ALANLAR HARİTASI	82
EK 4.1.....	84
FAYDALANICININ EKONOMİK YAŞAYABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANILAN GENEL KRİTERLER.....	84
EK 5.1.....	85
YAPI VE OTORİTELER HAKKINDAKİ EKLER.....	85
(1) IPARD Yasal Çerçevesinin Doğru Şekilde Uygulanmasına Katkı Sağlayacak Teknik Kurumların Listesi.....	85
(2) Potansiyel İzleme ve Yürütme Komitesi Üyeleri	88
(3) TKİB'nin Teşkilat Şeması	89
BAKAN	89
(4) TKİB İl Müdürlüklerinin Teşkilat Şeması.....	90
EK 6.1.....	91
TEMEL REFERANS BELGELERİN GELİŞİM ÖZETİ.....	91
EK 6.2.....	93
UKKS İLK TASLAĞINA KATILAN KURULUŞLAR, STÖ'LER, ÜNİVERSİTELER, ODALARIN LİSTESİ.....	93
EK 6.3.....	94
İKİNCİ UKKS TASLAĞINA KATILAN KURULUŞLAR, STÖ'LER, ÜNİVERSİTELER, ODALARIN LİSTESİ.....	94
EK 6.4.....	95
YÜKSEK PLANLAMA KURULU	95
EK 6.5.....	96
IPARD PROGRAMI ÇALIŞMA GRUBU	96
IPARD Programının hazırlanması esnasında danışılan Kamu Kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütleri	96
EK 6.6.....	98
IPARD PROGRAMI YÖNLENDİRME KOMİTESİ ÜYELERİ	98
EK 6.7.....	99
TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAYIN TUTANAĞI	99
EK 6.8.....	103

EK 1.1
DAİMİ İKAMET EDENLERİN SAYISI, TOPLAM NÜFUS, İLLERE GÖRE ŞEHİR VE KIRSAL YERLEŞİMLERDEKİ NÜFUS %'Sİ

Türkiye'deki NUTS 3 alanları (iller)	Daimi ikamet edenler 2000	Toplam Nüfus 2000 Nüfus Sayımı	Şehir nüfusu = yerleşimler w/>2000 sakin	Köy Nüfusu = yerleşimlerw/<2000 sakin	Köylerdeki nüfus %'si	Şehir merkezlerindeki nüfus %'si
ADANA	1,669,361	1,849,478	1,397,853	451,625	24.4	75.6
ADIYAMAN	559,772	623,811	338,939	284,872	45.7	54.3
AFYON	728,613	812,416	371,868	440,548	54.2	45.8
AĞRI	451,287	528,744	252,309	276,435	52.3	47.7
AKSARAY	353,155	396,084	200,216	195,868	49.5	50.5
AMASYA	334,884	365,231	196,621	168,610	46.2	53.8
ANKARA	3,597,662	4,007,860	3,540,522	467,338	11.7	88.3
ANTALYA	1,451,771	1,719,751	936,240	783,511	45.6	54.4
ARDAHAN	119,982	133,756	39,725	94,031	70.3	29.7
ARTVİN	176,083	191,934	84,198	107,736	56.1	43.9
AYDIN	857,507	950,757	493,114	457,643	48.1	51.9
BALIKESİR	992,564	1,076,347	577,595	498,752	46.3	53.7
BARTIN	172,597	184,178	48,002	136,176	73.9	26.1
BATMAN	390,289	456,734	304,166	152,568	33.4	66.6
BAYBURT	87,386	97,358	41,356	56,002	57.5	42.5
BİLECİK	179,562	194,326	124,380	69,946	36.0	64.0
BİNGÖL	222,139	253,739	123,470	130,269	51.3	48.7
BİTLİS	331,728	388,678	219,511	169,167	43.5	56.5
BOLU	246,417	270,654	142,685	127,969	47.3	52.7
BURDUR	234,021	256,803	139,897	116,906	45.5	54.5
BURSA	1,933,732	2,125,140	1,630,940	494,200	23.3	76.7
ÇANAKKALE	425,212	464,975	215,571	249,404	53.6	46.4
ÇANKIRI	242,287	270,355	141,186	129,169	47.8	52.2
ÇORUM	549,321	597,065	311,897	285,168	47.8	52.2
DENİZLİ	773,169	850,029	413,914	436,115	51.3	48.7
DIYARBAKIR	1,176,390	1,362,708	817,692	545,016	40.0	60.0
DÜZCE	281,797	314,266	130,632	183,634	58.4	41.6
EDİRNE	361,227	402,606	230,908	171,698	42.6	57.4
ELAZIĞ	513,839	569,616	364,274	205,342	36.0	64.0
ERZİNCAN	282,662	316,841	172,206	144,635	45.6	54.4
ERZURUM	825,427	937,389	560,551	376,838	40.2	59.8
ESKİŞEHİR	650,265	706,009	557,028	148,981	21.1	78.9
GAZİANTEP	1,119,535	1,285,249	1,009,126	276,123	21.5	78.5
GİRESUN	481,779	523,819	283,316	240,503	45.9	54.1
GÜMÜŞHANE	168,573	186,953	77,570	109,383	58.5	41.5
HAKKARİ	186,976	236,581	139,455	97,126	41.1	58.9
HATAY	1,110,055	1,253,726	581,341	672,385	53.6	46.4
IĞDIR	145,602	168,634	81,582	87,052	51.6	48.4
ISPARTA	458,365	513,681	301,561	212,120	41.3	58.7
İSTANBUL	9,044,859	10,018,735	9,085,599	933,136	9.3	90.7
İZMİR	3,078,981	3,370,866	2,732,669	638,197	18.9	81.1
K.MARAŞ	890,448	1,002,384	536,007	466,377	46.5	53.5
KARABÜK	208,057	225,102	157,756	67,346	29.9	70.1
KARAMAN	219,055	243,210	139,912	103,298	42.5	57.5
KARS	290,611	325,016	142,145	182,871	56.3	43.7
KASTAMONU	350,200	375,476	174,020	201,456	53.7	46.3
KAYSERİ	954,397	1,060,432	732,354	328,078	30.9	69.1

Türkiye'deki NUTS 3 alanları (iller)	Daimi ikamet edenler 2000	Toplam Nüfus 2000 Nüfus Sayımı	Şehir nüfusu = yerleşimler w/>2000 sakin	Köy Nüfusu = yerleşimler w/<2000 sakin	Köylerdeki nüfus %'si	Şehir merkezlerindeki nüfus %'si
KİLİS	102,002	114,724	74,985	39,739	34.6	65.4
KIRIKKALE	349,476	383,508	285,294	98,214	25.6	74.4
KIRKLARELİ	294,998	328,461	189,202	139,259	42.4	57.6
KIRŞEHİR	233,028	253,239	147,412	105,827	41.8	58.2
KOCAELİ	1,079,603	1,206,085	722,905	483,180	40.1	59.9
KONYA	1,958,640	2,192,166	1,294,817	897,349	40.9	59.1
KÜTAHYA	603,765	656,903	318,869	338,034	51.5	48.5
MALATYA	773,959	853,658	499,713	353,945	41.5	58.5
MANİSA	1,149,708	1,260,169	714,760	545,409	43.3	56.7
MARDİN	601,621	705,098	391,249	313,849	44.5	55.5
MERSİN (İçEL)	1,497,575	1,651,400	999,220	652,180	39.5	60.5
MUĞLA	632,850	715,328	268,341	446,987	62.5	37.5
MUŞ	390,308	453,654	159,503	294,151	64.8	35.2
NEVŞEHİR	273,293	309,914	136,523	173,391	55.9	44.1
NİĞDE	312,784	348,081	126,812	221,269	63.6	36.4
ORDU	809,013	887,765	416,631	471,134	53.1	46.9
OSMANİYE	415,089	458,782	311,994	146,788	32.0	68.0
RİZE	337,609	365,938	205,245	160,693	43.9	56.1
SAKARYA	681,577	756,168	459,824	296,344	39.2	60.8
SAMSUN	1,108,182	1,209,137	635,254	573,883	47.5	52.5
SANLIURFA	1,243,058	1,443,422	842,129	601,293	41.7	58.3
SİİRT	218,773	263,676	153,522	110,154	41.8	58.2
SİNOP	208,376	225,574	101,285	124,289	55.1	44.9
ŞIRNAK	276,300	353,197	211,328	141,869	40.2	59.8
SİVAS	680,536	755,091	421,804	333,287	44.1	55.9
TEKİRDAĞ	555,916	623,591	395,377	228,214	36.6	63.4
TOKAT	748,680	828,027	401,762	426,265	51.5	48.5
TRABZON	893,179	975,137	478,954	496,183	50.9	49.1
TUNCELİ	83,642	93,584	54,476	39,108	41.8	58.2
UŞAK	297,112	322,313	182,040	140,273	43.5	56.5
VAN	726,202	877,524	446,976	430,548	49.1	50.9
YALOVA	148,182	168,593	98,661	69,932	41.5	58.5
YOZGAT	614,176	682,919	315,156	367,763	53.9	46.1
ZONGULDAK	574,182	615,599	250,282	365,317	59.3	40.7
TOPLAM	60,752,995	67,803,927	44,006,184	23,797,743	35.1	64.9

Kaynak: TÜİK

EK 1.2
KİŞİ BAŞI REEL GSYİH, TOPLAM NÜFUS, GSYİH, GSYİH'YA KATKI %'Sİ VE GSYİH İNDEKSİ

İller (NUTS 3)	Cari fiyatlarla kişi başı GSYİH (\$) 2001	Toplam nüfus 2000	GSYİH	İl olarak GSYİH'ya katkı %'si	Türkiye GSYİH indeksi = 100
Adana	2,339	1,849,478	4,325,929,042	3.0	109.0
Adıyaman	918	623,811	572,658,498	0.4	42.8
Afyon	1,263	812,416	1,026,081,408	0.7	58.9
Ağrı	568	528,744	300,326,592	0.2	26.5
Aksaray	966	396,084	382,617,144	0.3	45.0
Amasya	1,439	365,231	525,567,409	0.4	67.1
Ankara	2,752	4,007,860	11,029,630,720	7.6	128.2
Antalya	2,193	1,719,751	3,771,413,943	2.6	102.2
Ardahan	842	133,756	112,622,552	0.1	39.2
Artvin	2,137	191,934	410,162,958	0.3	99.6
Aydın	2,017	950,757	1,917,676,869	1.3	94.0
Balıkesir	2,005	1,076,347	2,158,075,735	1.5	93.4
Bartın	1,061	184,178	195,412,858	0.1	49.4
Batman	1,216	456,734	555,388,544	0.4	56.7
Bayburt	1,017	97,358	99,013,086	0.1	47.4
Bilecik	2,584	194,326	502,138,384	0.3	120.4
Bingöl	795	253,739	201,722,505	0.1	37.0
Bitlis	646	388,678	251,085,988	0.2	30.1
Bolu	4,216	270,654	1,141,077,264	0.8	196.5
Burdur	1,951	256,803	501,022,653	0.3	90.9
Bursa	2,507	2,125,140	5,327,725,980	3.7	116.8
Çanakkale	2,335	464,975	1,085,716,625	0.7	108.8
Çankırı	1,136	270,355	307,123,280	0.2	52.9
Çorum	1,654	597,065	987,545,510	0.7	77.1
Denizli	2,133	850,029	1,813,111,857	1.2	99.4
Diyarbakır	1,313	1,362,708	1,789,235,604	1.2	61.2
Düzce	1,142	314,266	358,891,772	0.2	53.2
Edirne	2,403	402,606	967,462,218	0.7	112.0
Elazığ	1,704	569,616	970,625,664	0.7	79.4
Erzincan	1,158	316,841	366,901,878	0.3	54.0
Erzurum	1,061	937,389	994,569,729	0.7	49.4
Eskişehir	2,513	706,009	1,774,200,617	1.2	117.1
Gaziantep	1,593	1,285,249	2,047,401,657	1.4	74.2
Giresun	1,443	523,819	755,870,817	0.5	67.2
Gümüşhane	1,075	186,953	200,974,475	0.1	50.1
Hakkari	836	236,581	197,781,716	0.1	39.0
Hatay	1,757	1,253,726	2,202,796,582	1.5	81.9
Iğdır	855	168,634	144,182,070	0.1	39.8
Isparta	1,510	513,681	775,658,310	0.5	70.4
İstanbul	3,063	10,018,735	30,687,385,305	21.1	142.7
İzmir	3,215	3,370,866	10,837,334,190	7.5	149.8
Kahramanmaraş	1,584	1,002,384	1,587,776,256	1.1	73.8
Karabük	1,587	225,102	357,236,874	0.2	74.0
Karaman	2,012	243,210	489,338,520	0.3	93.8
Kars	886	325,016	287,964,176	0.2	41.3
Kastamonu	1,781	375,476	668,722,756	0.5	83.0
Kayseri	1,806	1,060,432	1,915,140,192	1.3	84.2

İller (NUTS 3)	Cari fiyatlarla kişi başı GSYİH (\$) 2001	Toplam nüfus 2000	GSYİH	İl olarak GSYİH'ya katkı %'si	Türkiye GSYİH indeksi = 100
Kilis	1,817	114,724	208,453,508	0.1	84.7
Kırkkale	2,725	383,508	1,045,059,300	0.7	127.0
Kırklareli	3,590	328,461	1,179,174,990	0.8	167.3
Kırşehir	1,488	253,239	376,819,632	0.3	69.3
Kocaeli	6,165	1,206,085	7,435,514,025	5.1	287.3
Konya	1,554	2,192,166	3,406,625,964	2.3	72.4
Kütahya	1,805	656,903	1,185,709,915	0.8	84.1
Malatya	1,417	853,658	1,209,633,386	0.8	66.0
Manisa	2,459	1,260,169	3,098,755,571	2.1	114.6
Mardin	983	705,098	693,111,334	0.5	45.8
Mersin	2,452	1,651,400	4,049,232,800	2.8	114.3
Muğla	3,308	715,328	2,366,305,024	1.6	154.1
Muş	578	453,654	262,212,012	0.2	26.9
Nevşehir	2,117	309,914	656,087,938	0.5	98.6
Niğde	1,781	348,081	619,932,261	0.4	83.0
Ordu	1,064	887,765	944,581,960	0.6	49.6
Osmaniye	1,157	458,782	530,810,774	0.4	53.9
Rize	1,897	365,938	694,184,386	0.5	88.4
Sakarya	2,108	756,168	1,594,002,144	1.1	98.2
Samsun	1,680	1,209,137	2,031,350,160	1.4	78.3
Şanlıurfa	1,008	1,443,422	1,454,969,376	1.0	47.0
Siirt	1,111	263,676	292,944,036	0.2	51.8
Sinop	1,459	225,574	329,112,466	0.2	68.0
Şırnak	638	353,197	225,339,686	0.2	29.7
Sivas	1,399	755,091	1,056,372,309	0.7	65.2
Tekirdağ	2,498	623,591	1,557,730,318	1.1	116.4
Tokat	1,370	828,027	1,134,396,990	0.8	63.8
Trabzon	1,506	975,137	1,468,556,322	1.0	70.2
Tunceli	1,584	93,584	148,237,056	0.1	73.8
Uşak	1,436	322,313	462,841,468	0.3	66.9
Van	859	877,524	753,793,116	0.5	40.0
Yalova	3,463	168,593	583,837,559	0.4	161.4
Yozgat	852	682,919	581,846,988	0.4	39.7
Zonguldak	2,969	615,599	1,827,713,431	1.3	138.4
TOPLAM	2,146	67,803,927	145,343,546,987	100.0	100.0

Kaynak: TÜİK, 2000

EK 1.3
NÜFUS VE GÖÇ HAKKINDA İSTATİSTİKİ BİLGİ

Türkiye'deki NUTS 3 alanları (iller)	Daimi Nüfus (2000)	Diğer illerden gelen göçmenler	Diğer illere giden göçmenler	Net göç	Toplam nüfusun net göç %'si	Geçici dışarıda olan nüfus	Dışarıdaki nüfusun %'si
ADANA	1,669,361	92,684	133,181	-40,497	-2.4	180,117	9.7
ADİYAMAN	559,772	17,624	58,369	-40,745	-7,0	64,039	10.3
AFYON	728,613	35,636	52,252	-16,616	-2.3	83,803	10.3
AĞRI	451,287	24,586	50,799	-26,213	-5,6	77,457	14.6
AKSARAY	353,155	18,892	23,661	-4,769	-1,3	42,929	10.8
AMASYA	334,884	30,294	39,393	-9,099	-2.7	30,347	8.3
ANKARA	3,597,662	377,108	286,224	90,884	2,6	410,198	10.2
ANTALYA	1,451,771	171,982	81,525	90,457	6,4	267,980	15.6
ARDAHAN	119,982	8,791	22,317	-13,526	-10,7	13,774	10.3
ARTVİN	176,083	14,374	25,934	-11,560	-6,4	15,851	8.3
AYDIN	857,507	76,570	55,017	21,553	2,5	93,250	9.8
BALIKESİR	992,564	80,207	75,403	4,804	0,5	83,783	7.8
BARTIN	172,597	10,069	25,727	-15,658	-8,7	11,581	6.3
BATMAN	390,289	20,133	38,165	-18,032	-4,5	66,445	14.5
BAYBURT	87,386	6,027	11,387	-5,360	-6,0	9,972	10.2
BİLECİK	179,562	24,586	14,481	10,105	5,8	14,764	7.6
BİNGÖL	222,139	13,795	25,202	-11,407	-5,0	31,600	12.5
BİTLİS	331,728	24,270	31,374	-7,104	-2,1	56,950	14.7
BOLU	246,417	25,532	35,786	-10,254	-4,1	24,237	9.0
BURDUR	234,021	17,328	22,702	-5,374	-2,3	22,782	8.9
BURSA	1,933,732	180,171	94,846	85,325	4,5	191,408	9.0
ÇANAKKALE	425,212	42,818	31,327	11,491	2,7	39,763	8.6
ÇANKIRI	242,287	20,869	25,340	-4,471	-1,8	28,068	10.4
ÇORUM	549,321	27,073	60,095	-33,022	-5,8	47,744	8.0
DENİZLİ	773,169	57,412	42,207	15,205	2,0	76,860	9.0
DIYARBAKIR	1,176,390	62,996	111,060	-48,064	-4,0	186,318	13.7
DÜZCE	281,797	23,982	21,739	2,243	0,8	32,469	10.3
EDİRNE	361,227	35,973	41,079	-5,106	-1,4	41,379	10.3
ELAZIĞ	513,839	36,075	48,438	-12,363	-2,4	55,777	9.8
ERZİNCAN	282,662	29,336	30,661	-1,325	-0,5	34,179	10.8
ERZURUM	825,427	50,809	97,300	-46,491	-5,5	111,962	11.9
ESKİŞEHİR	650,265	62,802	53,220	9,582	1,5	55,744	7.9
GAZİANTEP	1,119,535	68,550	65,051	3,499	0,3	165,714	12.9
GİRESUN	481,779	30,844	36,693	-5,849	-1,2	42,040	8.0
GÜMÜŞHANE	168,573	13,777	17,780	-4,003	-2,3	18,380	9.8
HAKKARİ	186,976	13,369	15,715	-2,346	-1,2	49,605	21.0
HATAY	1,110,055	47,298	85,539	-38,241	-3,4	143,671	11.5
IĞDIR	145,602	11,944	13,305	-1,361	-0,9	23,032	13.7
ISPARTA	458,365	45,579	31,710	13,869	3,1	55,316	10.8
İSTANBUL	9,044,859	920,955	513,507	407,448	4,6	973,876	9.7
İZMİR	3,078,981	306,387	186,012	120,375	4,0	291,885	8.7

Türkiye'deki NUTS 3 alanları (iller)	Daimi Nüfus (2000)	Diğer illerden gelen göçmenler	Diğer illere giden göçmenler	Net göç	Toplam nüfusun net göç %'si	Geçici dışarıda olan nüfus	Dışarıdaki nüfusun %'si
K.MARAŞ	890,448	33,864	59,394	-25,530	-2,8	111,936	11.2
KARABÜK	208,057	15,440	24,080	-8,640	-4,1	17,045	7.6
KARAMAN	219,055	13,374	16,145	-2,771	-1.3	24,155	9.9
KARS	290,611	28,937	47,268	-18,331	-6,1	34,405	10.6
KASTAMONU	350,200	26,171	37,860	-11,689	-3.3	25,276	6.7
KAYSERİ	954,397	64,169	67,476	-3,307	-0.3	106,035	10.0
KİLİS	102,002	7,157	11,199	-4,042	-3,9	12,722	11.1
KIRIKKALE	349,476	23,455	35,081	-11,626	-3.3	34,032	8.9
KIRKLARELİ	294,998	29,968	24,698	5,270	1.8	33,463	10.2
KİRŞEHİR	233,028	19,273	30,021	-10,748	-4,5	20,211	8.0
KOCAELİ	1,079,603	119,301	119,090	211	0.0	126,482	10.5
KONYA	1,958,640	107,316	104,529	2,787	0.1	233,526	10.7
KÜTAHYA	603,765	38,553	39,617	-1,064	-0.2	53,138	8.1
MALATYA	773,959	49,192	66,015	-16,823	-2.2	79,699	9.3
MANİSA	1,149,708	76,526	72,839	3,687	0.3	110,461	8.8
MARDİN	601,621	26,083	68,165	-42,082	-6,8	103,477	14.7
MERSİN (İÇEL)	1,497,575	117,894	99,465	18,429	1.2	153,825	9.3
MUĞLA	632,850	80,782	37,861	42,921	7,0	82,478	11.5
MUŞ	390,308	13,379	37,448	-24,069	-6,0	63,346	14.0
NEVŞEHİR	273,293	23,171	25,125	-1,954	-0.7	36,621	11.8
NİĞDE	312,784	27,740	28,439	-699	-0.2	35,297	10.1
ORDU	809,013	35,790	72,748	-36,958	-4,5	78,752	8.9
OSMANIYE	415,089	23,845	34,230	-10,385	-2.5	43,693	9.5
RİZE	337,609	25,050	32,523	-7,473	-2.2	28,329	7.7
SAKARYA	681,577	50,354	66,252	-15,898	-2.3	74,591	9.9
SAMSUN	1,108,182	59,628	111,272	-51,644	-4,6	100,955	8.3
ŞANLIURFA	1,243,058	38,320	87,632	-49,312	-3,9	200,364	13.9
SİİRT	218,773	17,932	34,994	-17,062	-7,5	44,903	17.0
SİNOP	208,376	16,205	32,592	-16,387	-7,6	17,198	7.6
ŞIRNAK	276,300	28,457	22,507	5,950	2.2	76,897	21.8
SİVAS	680,536	43,309	78,936	-35,627	-5,1	74,555	9.9
TEKİRDAĞ	555,916	88,618	37,283	51,335	9,7	67,675	10.9
TOKAT	748,680	33,384	70,556	-37,172	-4,8	79,347	9.6
TRABZON	893,179	52,923	62,900	-9,977	-1.1	81,958	8.4
TUNCELİ	83,642	15,705	18,828	-3,123	-3.7	9,942	10.6
UŞAK	297,112	18,807	20,865	-2,058	-0.7	25,201	7.8
VAN	726,202	35,053	67,406	-32,353	-4,4	151,322	17.2
YALOVA	148,182	22,774	22,260	514	0.3	20,411	12.1
YOZGAT	614,176	32,948	59,223	-26,275	-4,2	68,743	10.1
ZONGULDAK	574,182	27,839	71,848	-44,009	-7,4	41,417	6.7
TOTAL	60,752,995	4,788,193	4,788,193	0	0.0	7,050,932	10.4

Kaynak: TÜİK, 2000

EK 1.4
EĞİTİM SEVİYELERİ
1) Nüfusun Eğitim Seviyesi Hakkında İstatistik Bilgi

İL	Toplam Nüfus	Erkeklerin Sayısı	Bayanların Sayısı	Toplam/okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilmeyen/erkekler	Okuma yazma bilmeyen/bayanlar	Herhangi bir okuldan mezun olmayıp alfabe bilen insanların sayısı
Adana	1,620,675	802,097	818,578	212,623	51,053	161,570	382,752
Adıyaman	528,467	263,638	264,829	106,295	28,552	77,743	148,718
Afyon	714,510	358,590	355,920	83,841	17,934	65,907	149,917
Ağrı	427,872	220,783	207,089	136,998	38,203	98,795	117,073
Aksaray	343,915	169,003	174,912	46,976	10,074	36,902	84,398
Amasya	329,029	167,012	162,017	41,436	10,495	30,941	67,196
Ankara	3,621,394	1,828,477	1,792,917	243,415	52,349	191,066	654,371
Antalya	1,547,392	797,560	749,832	122,553	29,426	93,127	285,105
Ardahan	118,265	61,843	56,422	18,178	4,684	13,494	29,765
Artvin	174,629	87,735	86,894	22,976	4,952	18,024	33,208
Aydın	860,345	429,596	430,749	108,017	26,420	81,597	176,957
Balıkesir	984,299	495,237	489,062	114,487	30,996	83,491	174,353
Bartın	166,553	78,358	88,195	26,594	6,464	20,130	36,365
Batman	366,809	184,198	182,611	106,458	28,782	77,676	112,411
Bayburt	84,626	42,423	42,203	11,416	2,469	8,947	22,127
Bilecik	177,563	93,276	84,287	14,978	3,868	11,110	30,019
Bingöl	217,251	112,501	104,750	57,300	15,815	41,485	57,216
Bitlis	317,961	168,444	149,517	87,677	25,168	62,509	85,169
Bolu	247,267	125,388	121,879	25,616	6,169	19,447	47,170
Burdur	233,323	117,074	116,249	23,995	5,134	18,861	41,850
Bursa	1,916,175	956,670	959,505	158,537	36,446	122,091	374,724
Çanakkale	431,318	225,202	206,116	45,040	14,075	30,965	71,149
Çankırı	242,418	125,870	116,548	28,663	7,693	20,970	49,148
Çorum	527,861	254,087	273,774	89,118	24,555	64,563	121,309
Denizli	762,924	381,400	381,524	79,552	16,312	63,240	149,055
Diyarbakır	1,122,376	566,959	555,417	341,295	93,560	247,735	322,321
Düzce	282,460	145,549	136,911	29,789	6,727	23,062	61,703
Edirne	373,140	198,467	174,673	40,901	12,018	28,883	59,316
Elazığ	503,565	253,632	249,933	89,023	20,401	68,622	118,031
Erzincan	282,167	151,063	131,104	36,138	9,524	26,614	58,791
Erzurum	806,644	414,261	392,383	131,950	32,189	99,761	204,756
Eskişehir	644,580	320,691	323,889	45,389	10,137	35,252	107,615
Gaziantep	1,080,663	540,464	540,199	175,258	40,107	135,151	292,725
Giresun	470,655	235,760	234,895	78,319	15,989	62,330	107,773
Gümüşhane	164,711	83,487	81,224	22,384	5,116	17,268	38,725
Hakkari	189,478	106,131	83,347	55,530	15,619	39,911	52,695
Hatay	1,084,835	534,581	550,254	151,647	34,413	117,234	268,485
İğdır	142,065	73,370	68,695	34,840	8,926	25,914	40,173
Isparta	465,167	245,820	219,347	37,149	8,764	28,385	84,736
İstanbul	8,980,105	4,553,379	4,426,726	593,606	128,422	465,184	1,703,739
İzmir	3,078,227	1,548,013	1,530,214	250,627	57,932	192,695	568,725
Kahramanmaraş	855,917	434,215	421,702	141,845	35,851	105,994	215,249
Karabük	204,710	100,843	103,867	26,730	6,176	20,554	38,555
Karaman	213,489	105,884	107,605	21,946	5,757	16,189	47,061
Kars	278,291	144,854	133,437	47,462	11,031	36,431	74,463
Kastamonu	343,385	164,997	178,388	65,914	16,553	49,361	70,956
Kayseri	933,036	464,309	468,727	103,662	21,279	82,383	208,872
Kilis	98,840	49,031	49,809	19,319	4,931	14,388	24,583

İL	Toplam Nüfus	Erkeklerin Sayısı	Bayanların Sayısı	Toplam/okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilmeyen/erkekler	Okuma yazma bilmeyen/bayanlar	Herhangi bir okuldan mezun olmayıp alfabe bilen insanların sayısı
Kırıkkale	340,356	173,994	166,362	36,986	8,487	28,499	74,625
Kırklareli	303,424	159,320	144,104	21,590	5,824	15,766	52,961
Kırşehir	225,686	110,567	115,119	28,158	6,233	21,925	49,001
Kocaeli	1,078,177	559,602	518,575	85,711	19,033	66,678	222,298
Konya	1,907,443	957,904	949,539	189,274	44,480	144,794	418,476
Kütahya	592,182	299,073	293,109	64,581	16,192	48,389	119,594
Malatya	751,563	381,447	370,116	110,085	28,185	81,900	170,178
Manisa	1,136,738	566,889	569,849	155,858	37,686	118,172	228,844
Mardin	572,478	293,491	278,987	164,757	44,285	120,472	166,514
Mersin	1,457,589	730,107	727,482	157,983	40,703	117,280	331,895
Muğla	652,374	344,105	308,269	47,385	11,343	36,042	111,927
Muş	372,453	193,763	178,690	113,782	31,042	82,740	107,837
Nevşehir	274,646	135,011	139,635	31,811	6,416	25,395	59,133
Niğde	303,460	149,521	153,939	41,668	8,395	33,273	69,384
Ordu	779,794	386,360	393,434	131,665	31,860	99,805	184,632
Osmaniye	399,213	200,263	198,950	55,801	14,106	41,695	92,971
Rize	329,529	162,504	167,025	40,539	5,910	34,629	71,103
Sakarya	677,018	343,376	333,642	61,971	12,863	49,108	140,281
Samsun	1,069,859	514,744	555,115	147,540	33,847	113,693	257,158
Şanlıurfa	1,174,413	607,947	566,466	378,542	108,448	270,094	311,699
Siirt	209,554	109,550	100,004	65,664	17,826	47,838	61,938
Sinop	204,414	98,846	105,568	35,313	9,713	25,600	47,290
Şırnak	275,882	153,159	122,723	94,472	26,810	67,662	77,554
Sivas	664,674	336,664	328,010	97,024	23,308	73,716	158,296
Tekirdağ	568,885	298,218	270,667	39,752	10,794	28,958	103,372
Tokat	721,800	363,797	358,003	103,371	28,960	74,411	169,047
Trabzon	874,962	435,820	439,142	100,702	17,887	82,815	193,178
Tunceli	86,565	51,011	35,554	14,689	3,993	10,696	14,559
Uşak	289,682	142,889	146,793	36,096	7,835	28,261	58,659
Van	696,370	353,903	342,467	222,401	58,130	164,271	197,614
Yalova	153,826	81,198	72,628	10,872	2,647	8,225	28,455
Yozgat	594,181	296,754	297,427	82,108	21,059	61,049	145,122
Zonguldak	558,706	271,426	287,280	68,044	13,322	54,722	119,163
TOPLAM	59,859,243	30,245,445	29,613,798	7,589,657	1,857,132	5,732,525	12,886,331

Kaynak: TÜİK, 2000

2) Cinsiyet ve İllere Göre Eğitim Seviyeleri

Türkiye'deki NUTS 3 bölgeleri (İller)	Toplam/İlkokul mezunları	İlkokul mezunları/bayanlar	Toplam/İlköğretim Okulu Mezunları	Bayanlar/İlköğretim okulu mezunu	Ortaokul veya ortaokul seviyesindeki meslek okullarının mezunları/Toplam	Ortaokul veya ortaokul seviyesindeki meslek okullarının mezunları/bayanlar	Lise veya lise düzeyindeki meslek okullarının mezunları/Toplam	Lise veya lise düzeyindeki meslek okullarının mezunları/Bayanlar	Üniversite Mezunları/Toplam	Üniversite Mezunları/Erkekler
Adana	554,088	273,562	52,822	23,878	114,527	42,362	226,859	97,966	76,882	46,988
Adıyaman	153,138	78,202	18,005	7,173	33,914	10,229	53,346	16,927	14,435	10,958
Afyon	303,857	156,763	19,996	7,919	50,084	14,316	81,997	27,868	24,494	17,034
Ağrı	111,032	43,217	8,568	2,731	16,997	3,315	29,536	5,868	7,324	5,630
Aksaray	138,123	70,507	10,137	4,143	21,537	6,966	32,370	11,233	10,343	7,194
Amasya	127,028	67,036	13,385	5,534	21,325	6,018	45,050	14,427	13,375	9,312
Ankara	1,134,826	599,324	109,683	51,250	328,598	118,893	745,116	326,252	403,452	233,805
Antalya	611,250	297,041	36,046	15,745	115,947	41,872	247,142	106,503	125,323	75,259
Ardahan	44,762	21,089	3,051	1,168	7,028	1,809	12,350	3,396	3,047	2,272
Artvin	64,718	34,553	7,838	3,392	13,064	3,679	25,129	8,087	7,505	5,496
Aydın	373,622	177,462	22,433	10,373	47,598	16,526	89,828	39,207	41,815	25,507
Balıkesir	422,647	218,095	36,647	15,462	65,147	21,879	120,816	47,541	49,355	31,976
Bartın	73,094	38,839	4,489	1,594	7,477	2,225	13,152	4,681	5,336	3,467
Batman	82,796	36,645	9,225	3,338	17,146	4,180	30,764	6,955	7,909	6,203
Bayburt	33,296	18,359	2,082	694	4,902	1,263	8,207	1,947	2,555	2,111
Bilecik	79,762	41,513	6,849	2,914	13,631	3,610	25,296	8,142	6,929	4,834
Bingöl	60,197	27,309	5,561	2,086	11,463	2,574	20,055	4,461	5,424	4,332
Bitlis	78,059	34,437	7,970	2,449	18,406	4,304	32,593	7,158	7,751	5,974
Bolu	107,854	55,919	6,063	2,599	15,273	3,827	33,564	12,078	11,684	7,739
Burdur	104,247	52,600	8,325	3,742	15,413	4,478	28,351	11,025	10,914	7,511
Bursa	788,446	411,982	58,236	24,525	165,255	62,490	270,517	109,859	100,258	63,133
Çanakkale	197,469	98,890	13,988	6,184	26,258	7,279	55,337	20,824	21,692	14,303
Çankırı	95,277	49,535	6,728	2,699	21,748	6,118	32,021	10,567	8,679	6,147
Çorum	218,793	117,001	14,678	5,701	26,424	7,185	40,895	14,203	16,338	11,630
Denizli	344,625	167,557	21,686	9,650	46,336	15,549	84,879	35,956	36,755	23,307
Diyarbakır	243,930	95,244	27,816	11,071	54,055	13,711	102,137	30,036	30,313	21,744
Düzce	123,274	58,258	6,602	2,648	17,551	5,141	33,571	12,076	9,820	6,730
Edirne	160,686	74,796	12,960	6,033	26,469	7,814	53,079	20,595	18,976	11,623
Elazığ	149,736	79,012	14,720	5,773	37,980	10,154	71,323	21,677	22,553	16,012
Erzincan	95,781	47,837	8,526	3,637	26,798	7,926	44,233	13,423	11,668	8,822
Erzurum	254,248	133,103	21,064	7,868	54,143	14,104	109,588	32,008	30,740	22,501
Eskişehir	250,273	138,391	27,841	12,827	56,103	19,418	115,126	45,401	41,744	25,291
Gaziantep	401,305	187,470	28,256	10,558	58,725	16,945	92,866	32,781	31,377	20,930
Giresun	156,426	72,703	17,071	7,245	33,616	11,060	60,360	22,902	16,944	11,626
Gümüşhane	60,646	32,721	5,821	1,954	12,508	3,568	19,443	5,721	5,105	3,966
Hakkari	38,835	12,882	4,459	1,641	12,176	1,898	20,925	3,305	4,833	4,042
Hatay	407,420	200,045	36,717	16,036	65,131	22,617	117,255	46,250	38,089	24,860
Iğdır	35,693	13,820	3,726	1,685	8,432	2,390	15,057	5,115	4,108	2,886
Isparta	184,805	92,980	15,967	6,612	40,476	11,847	76,989	28,966	24,924	17,058
İstanbul	3,476,500	1,720,017	243,199	109,196	784,094	304,456	1,469,787	666,194	707,696	415,360
İzmir	1,202,607	590,957	86,610	40,383	244,079	95,293	483,957	216,295	241,338	139,438
Kahramanmaraş	298,900	146,270	25,990	10,146	54,572	16,802	90,872	30,147	28,275	20,798
Karabük	79,672	42,615	8,751	3,865	15,472	4,474	25,859	9,249	9,519	6,358
Karaman	97,203	51,705	5,741	2,325	11,951	3,828	21,978	8,187	7,587	5,397
Kars	92,099	41,879	6,402	2,472	16,892	4,588	32,356	9,499	8,575	6,166
Kastamonu	140,002	72,606	7,919	2,974	17,227	3,882	30,254	10,320	11,092	7,693

Türkiye'deki NUTS 3 bölgeleri (İller)	Toplam/İlkokul mezunları	İlkokul mezunları/bayanlar	Toplam/İlköğretim Okulu Mezunları	Bayanlar/İlköğretim okulu mezunu	Ortaokul veya ortaokul seviyesindeki meslek okullarının mezunları/Toplam	Ortaokul veya ortaokul seviyesindeki meslek okullarının mezunları/bayanlar	Lise veya lise düzeyindeki meslek okullarının mezunları/Toplam	Lise veya lise düzeyindeki meslek okullarının mezunları/Bayanlar	Üniversite Mezunları/Toplam	Üniversite Mezunları/Erkekler
Kayseri	364,647	186,667	29,284	12,938	64,276	20,360	118,883	44,955	43,285	29,189
Kilis	33,747	16,498	3,670	1,654	5,759	1,613	8,650	2,734	2,978	2,189
Kırıkkale	108,779	61,826	13,735	5,995	36,418	12,234	57,120	17,591	12,596	9,010
Kırklareli	137,594	66,549	8,563	3,959	23,316	8,053	44,203	17,150	15,154	9,530
Kırşehir	83,893	44,793	9,246	4,220	16,057	5,436	30,594	11,795	8,700	6,152
Kocaeli	425,261	215,822	31,724	13,669	93,237	29,987	166,834	60,470	52,858	34,703
Konya	836,612	447,204	48,787	19,595	124,831	36,476	214,864	72,477	74,153	52,351
Kütahya	261,008	141,931	16,015	5,849	41,176	10,458	69,905	21,286	19,862	14,123
Malatya	226,889	117,942	28,264	12,118	65,627	21,913	114,794	41,643	35,574	24,639
Manisa	523,215	253,642	27,803	12,097	60,423	18,379	102,440	41,629	37,533	24,086
Mardin	136,149	55,732	14,039	4,937	31,654	7,712	47,106	11,182	12,021	9,327
Mersin	537,474	269,301	45,880	20,482	104,921	39,663	205,168	88,501	74,113	46,339
Muğla	296,433	138,556	14,691	6,540	42,143	13,815	92,717	37,980	46,932	28,566
Muş	90,974	34,728	9,548	3,433	18,542	4,153	25,543	5,806	6,165	4,671
Nevşehir	117,287	59,807	7,985	3,519	18,692	5,747	29,057	10,629	10,657	7,008
Niğde	122,487	59,338	7,293	3,122	17,019	5,378	34,450	13,462	10,910	6,998
Ordu	282,509	136,570	23,913	10,045	50,390	16,629	83,350	31,787	22,867	15,431
Osmaniye	129,076	66,786	14,339	6,361	33,294	11,004	58,001	22,318	15,637	10,671
Rize	129,615	63,565	10,029	4,263	23,280	6,525	41,966	15,241	12,698	8,780
Sakarya	299,405	154,006	16,099	6,498	50,158	14,493	83,466	29,578	25,580	17,701
Samsun	419,894	214,674	27,489	12,024	57,785	19,901	116,075	47,991	43,859	27,462
Şanlıurfa	296,026	111,269	25,663	8,218	53,465	12,961	82,103	19,921	24,885	19,390
Siirt	44,761	17,556	4,139	1,296	10,074	1,430	17,968	3,249	4,980	3,927
Sinop	82,526	42,358	4,984	2,300	10,302	2,914	16,649	6,259	7,324	4,768
Şırnak	58,054	15,353	4,909	1,607	12,766	1,596	22,492	2,789	5,583	4,611
Sivas	226,696	116,139	21,142	8,567	49,450	14,745	87,539	29,227	24,477	17,122
Tekirdağ	248,707	121,527	14,981	6,800	48,967	18,577	84,185	32,427	28,894	18,316
Tokat	276,946	145,076	19,529	7,936	50,260	15,446	79,772	27,104	22,702	16,381
Trabzon	290,422	148,231	28,782	13,171	69,105	24,642	147,185	56,089	45,497	30,935
Tunceli	26,341	9,842	3,248	1,438	7,797	1,527	16,137	4,162	3,693	2,733
Uşak	124,687	62,774	8,168	3,784	19,030	6,125	31,767	12,839	11,229	7,425
Van	163,415	66,346	13,777	4,700	29,454	6,215	53,899	12,175	15,628	11,818
Yalova	61,585	29,518	4,499	2,060	14,760	5,365	24,341	9,817	9,296	6,124
Yozgat	221,826	118,076	20,111	8,083	43,651	14,005	64,741	21,039	16,284	12,331
Zonguldak	228,840	118,127	16,502	6,838	36,003	11,190	67,358	25,601	22,510	13,999
TOPLAM	22,166,827	11,020,877	1,719,479	734,008	4,308,030	1,441,529	8,013,507	3,132,181	3,151,964	1,990,229

Kaynak: TÜİK, 2000

EK 1.5
YERLEŞİMLERİN VE TARIMSAL FAALİYETLERLE UĞRAŞAN VE
UĞRAŞMAYAN HANELERİN SAYISI

İL	Toplam Yerleşim Sayısı	Toplam Hane Sayısı	Tarımsal faaliyetlerle uğraşanlar	Tarımsal faaliyetlerle uğraşmayanlar	Uğraşan %'si	Uğraşmayanların %'si
Adana	591	111 211	65 882	45 329	59.2	40.8
Adıyaman	417	52 006	45 065	6 941	86.7	13.3
Afyon	496	115 493	85 169	30 324	73.7	26.3
Ağrı	575	48 189	39 380	8 809	81.7	18.3
Aksaray	192	46 716	37 199	9 517	79.6	20.4
Amasya	374	40 180	32 053	8 127	79.8	20.2
Ankara	936	126 494	73 699	52 795	58.3	41.7
Antalya	638	206 383	110 784	95 599	53.7	46.3
Ardahan	248	24 545	19 796	4 749	80.7	19.3
Artvin	322	51 763	37 207	14 556	71.9	28.1
Aydın	536	154 339	92 083	62 256	59.7	40.3
Balıkesir	953	171 203	110 625	60 578	64.6	35.4
Bartın	274	40 391	27 841	12 550	68.9	31.1
Batman	249	25 886	19 083	6 803	73.7	26.3
Bayburt	177	11 702	9 373	2 329	80.1	19.9
Bilecik	256	28 980	18 137	10 843	62.6	37.4
Bingöl	297	36 673	27 547	9 126	75.1	24.9
Bitlis	298	30 948	24 105	6 843	77.9	22.1
Bolu	521	39 425	27 800	11 625	70.5	29.5
Burdur	211	49 802	37 855	11 947	76.0	24.0
Bursa	727	122 769	81 800	40 969	66.6	33.4
Çanakkale	598	107 787	61 836	45 951	57.4	42.6
Çankırı	396	37 729	24 195	13 534	64.1	35.9
Çorum	767	83 889	65 764	18 125	78.4	21.6
Denizli	472	155 660	98 869	56 791	63.5	36.5
Diyarbakır	840	73 707	59 448	14 259	80.7	19.3
Düzce	312	53 239	34 343	18 896	64.5	35.5
Edirne	271	54 208	40 808	13 400	75.3	24.7
Elazığ	569	52 345	39 014	13 331	74.5	25.5
Erzincan	550	39 339	28 223	11 116	71.7	28.3
Erzurum	1 067	77 448	66 851	10 597	86.3	13.7
Eskişehir	418	47 309	27 775	19 534	58.7	41.3
Gaziantep	514	54 669	36 438	18 231	66.7	33.3
Giresun	564	95 488	80 679	14 809	84.5	15.5
Gümüşhane	340	33 585	17 744	15 841	52.8	47.2
Hakkari	102	27 800	14 546	13 254	52.3	47.7
Hatay	426	177 449	94 307	83 142	53.1	46.9
Iğdır	160	19 895	15 592	4 303	78.4	21.6
Isparta	223	64 755	42 768	21 987	66.0	34.0
İstanbul	210	166 576	24 871	141 705	14.9	85.1
İzmir	702	233 352	97 875	135 477	41.9	58.1
Kahramanmaraş	529	97 294	75 432	21 862	77.5	22.5
Karabük	279	31 649	21 664	9 985	68.5	31.5
Karaman	173	33 115	29 951	3 164	90.4	9.6
Kars	388	34 220	31 694	2 526	92.6	7.4
Kastamonu	1 091	81 473	60 522	20 951	74.3	25.7
Kayseri	499	104 297	71 309	32 988	68.4	31.6
Kilis	142	9 167	7 594	1 573	82.8	17.2
Kırkkale	196	25 413	17 986	7 427	70.8	29.2

İL	Toplam Yerleşim Sayısı	Toplam Hane Sayısı	Tarımsal faaliyetlerle uğraşanlar	Tarımsal faaliyetlerle uğraşmayanlar	Uğraşan %'si	Uğraşmayanların %'si
Kırklareli	201	51 553	29 000	22 553	56.3	43.7
Kırşehir	261	30 367	23 772	6 595	78.3	21.7
Kocaeli	282	133 029	35 460	97 569	26.7	73.3
Konya	806	199 981	150 175	49 806	75.1	24.9
Kütahya	618	90 157	67 680	22 477	75.1	24.9
Malatya	546	80 073	51 775	28 298	64.7	35.3
Manisa	856	160 415	124 006	36 409	77.3	22.7
Mardin	482	55 764	36 890	18 874	66.2	33.8
Mersin	569	127 588	78 398	49 190	61.4	38.6
Muğla	452	156 606	94 745	61 861	60.5	39.5
Muş	383	46 439	38 063	8 376	82.0	18.0
Nevşehir	180	64 203	43 971	20 232	68.5	31.5
Niğde	163	44 738	34 226	10 512	76.5	23.5
Ordu	558	114 956	105 979	8 977	92.2	7.8
Osmaniye	172	34 092	24 371	9 721	71.5	28.5
Rize	369	77 034	66 369	10 665	86.2	13.8
Sakarya	502	96 767	55 197	41 570	57.0	43.0
Samsun	999	144 071	109 236	34 835	75.8	24.2
Şanlıurfa	1 083	83 534	74 433	9 101	89.1	10.9
Siirt	216	39 763	16 632	23 131	41.8	58.2
Sinop	477	45 741	35 914	9 827	78.5	21.5
Şırnak	161	20 944	14 894	6 050	71.1	28.9
Sivas	1 277	90 562	65 370	25 192	72.2	27.8
Tekirdağ	287	71 190	37 515	33 675	52.7	47.3
Tokat	678	76 092	65 499	10 593	86.1	13.9
Trabzon	550	106 276	94 852	11 424	89.3	10.7
Tunceli	315	17 445	9 997	7 448	57.3	42.7
Uşak	266	48 573	36 761	11 812	75.7	24.3
Van	574	61 609	48 385	13 224	78.5	21.5
Yalova	58	25 589	9 028	16 561	35.3	64.7
Yozgat	636	88 160	64 338	23 822	73.0	27.0
Zonguldak	402	98 085	53 471	44 614	54.5	45.5
TOPLAM	37 465	6 189 351	4 106 983	2 082 368	66.4	33.6

Kaynak: TÜİK, 2000

EK 1.6
TARIMIN YANI SIRA DİĞER FAALİYETLERLE UĞRAŞAN TOPLAM İŞLETME SAYISI

İL	Toplam İşletme Sayısı	Bahççılık	Ormancılık	Avçılık	Tarımsal Hizmetler	Üretim	Ticaret	Diğer Hizmetler
Türkiye	3 076 649	4 175	26 290	4 980	262 161	11 232	38 789	121 216
Adana	56 302	-	51	-	1 078	80	632	1 846
Adıyaman	41 312	47	-	-	9 109	-	95	914
Afyon	45 969	9	33	162	90	10	638	766
Ağrı	35 227	-	-	-	825	-	-	269
Aksaray	24 394	-	31	31	6 590	-	101	982
Amasya	26 836	-	-	-	682	32	175	858
Ankara	43 400	-	-	10	2 304	-	555	805
Antalya	71 679	-	628	37	1 016	-	1 009	907
Ardahan	17 928	-	291	-	2 960	-	29	91
Artvin	24 362	33	1 159	127	1 142	-	681	1 198
Aydın	54 166	-	-	95	5 103	18	737	829
Balıkesir	90 493	167	33	276	7 217	160	747	2 601
Bartın	22 114	49	28	-	1 082	57	659	1 201
Batman	13 072	-	-	-	2 419	-	175	-
Bayburt	9 081	-	-	-	-	34	217	238
Bilecik	11 249	-	600	18	681	-	71	80
Bingöl	22 378	-	150	-	4 541	-	78	288
Bitlis	23 371	61	12	22	1 402	-	80	2 070
Bolu	24 000	27	2 584	76	3 934	506	815	926
Burdur	24 886	-	-	-	7 772	927	292	996
Bursa	57 070	12	6 833	506	5 380	240	1 121	1 570
Çanakkale	51 052	133	1 693	18	2 575	16	481	762
Çankırı	16 773	-	-	-	-	-	86	-
Çorum	52 792	89	256	432	61	17	218	3 916
Denizli	60 842	190	156	-	1 026	1 087	695	3 630
Diyarbakır	50 743	3	-	-	779	-	90	2 812
Düzce	33 071	-	385	49	3 906	-	279	540
Edirne	38 347	-	-	-	75	101	532	1 296
Elazığ	30 142	-	-	24	2 163	-	364	2 364
Erzincan	19 222	-	-	-	35	-	-	-
Erzurum	53 673	-	643	-	4 506	86	205	982
Eskişehir	25 022	-	110	-	221	39	161	639
Gaziantep	29 327	353	353	372	7 010	364	413	1 931
Giresun	60 379	140	-	-	1 505	-	1 086	3 233
Gümüşhane	17 948	-	9	-	3 311	10	70	531
Hakkari	10 499	-	207	74	3 312	-	465	593
Hatay	43 834	-	17	-	5 590	129	934	609
İğdir	9 807	-	-	-	-	-	614	526
Isparta	38 635	200	114	124	3 186	-	404	1 370
İstanbul	11 807	20	119	44	298	34	410	482
İzmir	73 856	-	93	101	6 883	112	1 205	876
Kahramanmaraş	57 960	489	366	157	12 186	315	841	2 132
Karabük	13 236	-	362	12	696	-	90	92
Karaman	17 577	-	-	-	5	-	-	83
Kars	29 995	-	-	-	22 835	-	46	-
Kastamonu	52 554	47	4 140	61	1 325	1	620	1 808
Kayseri	29 772	47	-	-	223	42	438	853
Kilis	7 773	-	-	-	13	-	72	28
Kırkkale	13 073	37	-	33	-	-	104	692
Kırklareli	20 346	228	958	413	1 385	44	383	697
Kırşehir	18 231	57	-	62	466	-	21	255

İL	Toplam İşletme Sayısı	Balıkçılık	Ormançılık	Avcılık	Tarımsal Hizmetler	Üretim	Ticaret	Diğer Hizmetler
Kocaeli	17 111	-	125	17	710	-	79	173
Konya	99 535	1	-	-	4 973	1	643	2 296
Kütahya	44 750	33	356	-	471	22	491	467
Malatya	36 036	-	-	-	6 968	563	394	1 501
Manisa	95 070	225	-	573	7 334	189	3 113	2 799
Mardin	38 405	118	-	-	10 826	31	22	1 725
Mersin	71 022	-	518	37	943	71	1 764	4 095
Muğla	45 550	100	704	-	8 106	166	673	2 375
Muş	30 362	-	-	-	41	1	2	945
Nevşehir	19 188	58	-	-	460	-	280	593
Niğde	24 685	-	-	-	463	-	703	1 288
Ordu	73 761	454	-	-	10 709	2 223	1 727	4 832
Osmaniye	23 497	-	-	-	-	-	-	124
Rize	50 195	195	-	-	-	-	648	262
Sakarya	59 856	-	-	156	9 998	58	1 001	824
Samsun	86 381	61	-	-	11 895	2 347	770	2 834
Şanlıurfa	51 747	13	-	-	163	1	24	1 919
Siirt	18 384	-	-	-	7 255	49	380	791
Sinop	31 458	-	1 355	62	218	7	551	816
Şırnak	13 596	-	-	-	-	-	166	2 423
Sivas	78 952	-	-	238	356	-	416	1 493
Tekirdağ	28 078	-	154	98	1 977	84	640	633
Tokat	61 419	109	52	163	615	52	551	1 270
Trabzon	72 612	185	-	-	6 171	248	1 161	12 497
Tunceli	12 616	90	-	44	712	-	38	287
Uşak	22 661	-	328	11	605	-	229	543
Van	34 537	-	-	184	1 958	218	446	9 138
Yalova	5 802	95	284	61	-	32	96	209
Yozgat	49 925	-	-	-	13 583	-	35	90
Zonguldak	51 881	-	-	-	3 748	408	1 512	8 807

Kaynak: TÜİK, NUTS 3 alanı (il), 2000

EK 1.7
NUTS 3 ALANINDAKİ İŞLETMELERİN BÜYÜKLÜKLERİ

Türkiye'deki NUTS 3 seviyesi (iller)	Ölçek (Çalışanlar)						Toplam İşletme Sayısı
	1-9 (Mikro)	10-49 (Küçük)	50-99	100-150	151-249	250+	
ADANA	6,544	391	43	23	13	22	7,036
ADİYAMAN	1,250	34	5	2	1	2	1,294
AFYON	2,408	141	17	6	4	6	2,582
AĞRI	297	10				1	308
AKSARAY	990	35	3	2	1	1	1,032
AMASYA	857	37	4		4	2	904
ANKARA	17,085	1,364	103	52	28	34	18,666
ANTALYA	6,233	217	21	4	4	5	6,484
ARDAHAN	149	1					150
ARTVİN	478	6	2		1		487
AYDIN	4,333	154	15	8	5	5	4,520
BALIKESİR	4,990	209	27	7	14	9	5,256
BARTIN	621	21	4	1			647
BATMAN	423	7	2	1			433
BAYBURT	229	6	1				236
BİLECİK	503	50	13	7	5	9	587
BİNGÖL	246	3	2		1		252
BİTLİS	325	2			1		328
BOLU	1,061	75	15	7	4	10	1,172
BURDUR	1,097	48	8		1	2	1,156
BURSA	12,883	1,486	171	87	70	88	14,785
ÇANAKKALE	1,667	89	8	3	3	5	1,775
ÇANKIRI	482	33	3	4	1	2	525
ÇORUM	2,044	112	36	12	3	1	2,208
DENİZLİ	6,527	464	54	39	26	62	7,172
DİYARBAKIR	1,613	82	10	4	1	1	1,711
DÜZCE	918	77	17	5	3	10	1,030
EDİRNE	1,358	58	6	3	3	6	1,434
ELAZIĞ	1,374	30	6	3		1	1,414
ERZİNCAN	434	12	2				448
ERZURUM	1,177	70	2		1		1,250
ESKİŞEHİR	2,274	219	30	20	8	18	2,569
GAZİANTEP	5,909	379	40	20	17	30	6,395
GİRESUN	1,126	41	4		3	4	1,178
GÜMÜŞHANE	271	7		1	1		280
HAKKARİ	147	4					151
HATAY	4,048	88	6	5	6	5	4,158
İĞDIR	192	3	1				196
ISPARTA	1,795	110	5	5	3	4	1,922
İÇEL	5,210	173	14	6	10	13	5,426
İSTANBUL	56,465	9,286	949	379	277	282	67,638
İZMİR	16,742	1,747	203	82	65	61	18,900
KAHRAMANMARAŞ	2,574	108	24	6	8	16	2,736
KARABÜK	722	65	14	5	3	4	813
KARAMAN	823	37	5	3	2	5	875
KARS	415	8		1	1	1	426
KASTAMONU	1,844	41	10	1	2	4	1,902
KAYSERİ	3,401	266	45	22	8	22	3,764

Türkiye'deki NUTS 3 seviyesi (iller)	Ölçek (Çalışanlar)						Toplam İşletme Sayısı
	1-9 (Mikro)	10-49 (Küçük)	50-99	100-150	151-249	250+	
KIRIKKALE	768	23	3	3		7	804
KIRKLARELİ	1,055	48	15	9	9	16	1,152
KIRŞEHİR	684	18	1	1	1	2	707
KİLİS	513	8	1				522
KOCAELİ	3,831	620	104	46	30	56	4,687
KONYA	8,682	509	46	22	7	14	9,280
KÜTAHYA	2,137	104	23	5		6	2,275
MALATYA	1,808	65	8	4	3	8	1,896
MANİSA	5,355	252	50	22	12	24	5,715
MARDİN	543	23	4	1		1	572
MUĞLA	3,223	76	6	4	1	1	3,311
MUŞ	238	7			1		246
NEVŞEHİR	1,069	41	5	1	4		1,120
NİĞDE	896	25	1	2	3	3	930
ORDU	2,164	85	12	6	2	4	2,273
OSMANİYE	1,442	33	1			1	1,477
RİZE	948	57	8	4	19	8	1,044
SAKARYA	2,534	164	17	11	6	9	2,741
SAMSUN	4,225	157	18	7	3	11	4,421
SİİRT	335	4		1	1		341
SİNOP	739	32	2	2	1		776
SİVAS	1,663	49	6	2	2	4	1,726
ŞANLIURFA	2,833	90	7	1		2	2,933
ŞIRNAK	146	7					153
TEKİRDAĞ	2,416	222	92	49	42	64	2,885
TOKAT	1,895	99	5	3	3	5	2,010
TRABZON	2,682	123	8	5	6	2	2,826
TUNCELİ	116	3					119
UŞAK	1,774	126	12	4	5	6	1,927
VAN	878	39	3		1	1	922
YALOVA	582	33	3	2	1	7	628
YOZGAT	1,317	58	6	4	2	4	1,391
ZONGULDAK	1,966	106	8	4	4	4	2,092
TOPLAM	246,011	21,212	2,425	1,061	781	1,023	272,513

Kaynak: TÜİK, 2000

EK 1.8
SÜT SEKTÖRÜ TABLOLARI

(1) Sağmal İnek Sayısı Bakımından İşletmelerin Sayısı

İL	1-5	1-6	7 - 9	10-100	100 ÜSTÜ	TOPLAM
ADANA	15,000	17,883	5,354	3889	12	27,138
ADİYAMAN	22,633	22,684	94	134	1	22,913
AFYONKARAHİSAR	274	502	423	846	8	1,779
AĞRI	4,000	6,100	3,900	7150	10	17,160
AKSARAY	12,489	13,481	1,843	2650	13	17,987
AMASYA	2,000	2,677	1,258	2065	0	6,000
ANKARA	3,932	4,580	1,203	2505	30	8,317
ANTALYA	2,100	2,520	780	505	20	3,825
ARDAHAN	2,840	5,780	5,460	9760	0	21,000
ARTVİN	2,039	2,046	13	0	0	2,059
AYDIN	9,949	10,303	657	472	28	11,459
BALIKESİR	197	254	105	324	8	691
BARTIN	17,266	18,201	1,737	324	0	20,262
BATMAN	1,400	1,575	325	356	5	2,261
BAYBURT	773	914	262	61	0	1,237
BİLECİK	32	39	13	5	0	57
BİNGÖL	120	126	12	6	0	144
BİTLİS	1,122	1,122	0	36	1	1,159
BOLU	4,612	6,597	3,686	1777	2	12,062
BURDUR	14,050	15,729	3,118	3468	2	22,317
BURSA	2,024	2,184	298	158	14	2,654
ÇANAĞKALE	20,699	22,422	3,199	5259	13	30,893
ÇANKIRI	4,655	5,518	1,602	1329	3	8,452
ÇORUM	19,000	21,800	5,200	1851	6	28,857
DENİZLİ	2,839	3,302	861	714	0	4,877
DİYARBAKIR	249	278	53	97	0	428
DÜZCE	13,000	13,245	455	412	1	14,113
EDİRNE	3,056	3,580	972	971	0	5,523
ELAZIĞ	13,680	14,195	956	967	3	16,120
ERZİNCAN	2,550	2,988	813	1300	0	5,100
ERZURUM	9,005	11,106	3,903	3000	2	18,011
ESKİŞEHİR	13,700	14,101	746	1987	4	16,838
GAZİANTEP	880	975	176	82	1	1,233
GİRESUN	8,905	8,988	155	4	0	9,147
GÜMÜŞHANE	5,211	5,684	878	278	2	6,841
HAKKARİ	38	38	0	0	0	38
HATAY	6,292	6,517	418	387	1	7,323
İĞDIR	8,610	10,019	2,617	1905	2	14,543
ISPARTA	9,929	11,433	2,792	419	0	14,644
İSTANBUL	1,608	2,278	1,244	2414	8	5,944
İZMİR	3,400	3,873	879	1547	60	6,359
KAHRAMANMARAŞ	33,417	34,740	2,457	1957	15	39,169
KARABÜK	0	7	13	51	3	74
KARAMAN	496	1,295	1,483	2181	2	4,961
KARS	1,555	3,778	4,128	6531	23	14,459
KASTAMONU	1,052	1,201	278	825	3	2,307

İL	1-5	1-6	7 - 9	10-100	100 ÜSTÜ	TOPLAM
KAYSERİ	2,113	2,907	1,474	840	11	5,232
KIRIKKALE	2,970	3,390	780	590	3	4,763
KIRKLARELİ	11,257	13,139	3,495	2132	5	18,771
KIRŞEHİR	5,000	5,280	520	447	0	6,247
KİLİS	305	308	6	1	0	315
KOCAELİ	9,050	9,486	810	1193	8	11,497
KONYA	54,385	57,400	5,600	7083	12	70,095
KÜTAHYA	42,051	44,941	5,367	5329	1	55,638
MALATYA	4,050	5,345	2,405	6250	15	14,015
MANİSA	8,473	9,009	995	867	7	10,877
MARDİN	13,351	13,775	788	592	2	15,157
MERSİN	1,550	1,676	234	350	5	2,265
MUĞLA	12,700	12,901	373	496	0	13,770
MUŞ	7,828	9,273	2,683	1568	0	13,524
NEVŞEHİR	10,892	11,790	1,668	660	3	14,121
NİĞDE	9,400	10,099	1,298	660	0	12,057
ORDU	18,399	18,550	280	38	0	18,867
OSMANIYE	12,225	13,412	2,204	1615	1	17,231
RİZE	14,000	16,100	3,900	875	0	20,875
SAKARYA	15,476	16,652	2,184	1505	3	20,344
SAMSUN	42,240	44,457	4,118	4271	1	52,847
SİİRT	3,700	3,788	163	105	5	4,060
SİNOP	450	543	172	195	0	910
SİVAS	23,963	26,375	4,480	7888	16	38,759
ŞANLIURFA	18,652	19,131	889	514	6	20,540
ŞIRNAK	143	151	16	5	0	172
TEKİRDAĞ	4,500	5,270	1,430	1690	8	8,398
TOKAT	17,086	19,116	3,770	9919	3	32,808
TRABZON	30,000	32,625	4,875	1500	0	39,000
TUNCELİ	290	1,414	2,087	600	0	4,100
UŞAK	4,790	5,357	1,053	812	1	7,223
VAN	12,742	12,865	228	8	0	13,100
YALOVA	111	129	33	66	1	229
YOZGAT	23,349	25,399	3,806	6561	29	35,795
ZONGULDAK	18,500	18,938	813	54	0	19,804
TOPLAM	758,669	829,643	131,808	140,238	452	1,102,141
TOPLAMDAKİ (%)	0.69	75.3	12.0	12.7	0.04	

Kaynak : TKİB 2006

(2) süt Veren Koyun ve Keçi Sayısına Göre İşletmelerin Sayısı

İL	0-50	50-300	300 ÜSTÜ	TOPLAM
ADANA	3.593	3.069	31	6.693
ADİYAMAN	9.350	1.299	0	10.649
AFYONKARAHİSAR	3.433	3.211	38	6.682
AĞRI	12.106	5.606	1	17.713
AKSARAY	3.967	2.401	480	6.848
AMASYA	1.020	385	1	1.406
ANKARA	2.476	4.686	84	7.246
ANTALYA	14.652	2.765	593	18.010
ARDAHAN	0	44	83	127
ARTVİN	937	741	55	1.733
AYDIN	3.865	2.907	0	6.772
BALIKESİR	9.573	5.412	11	14.996
BARTIN	364	28	0	392
BATMAN	5.643	689	0	6.332
BAYBURT	1.807	173	0	1.980
BİLECİK	1.857	773	0	2.630
BİNGÖL	5.130	3.827	2	8.959
BİTLİS	7.412	4.876	80	12.368
BOLU	1.099	619	0	1.718
BURDUR	2.428	1.609	25	4.062
BURSA	7.429	3.259	191	10.879
ÇANAKKALE	19.305	5.123	26	24.454
ÇANKIRI	195	902	75	1.172
ÇORUM	1.073	1.337	0	2.410
DENİZLİ	7.633	1.800	1	9.434
DİYARBAKIR	12.175	4.271	124	16.570
DÜZCE	300	123	0	423
EDİRNE	1.906	1.768	10	3.684
ELAZIĞ	4.387	698	8	5.093
ERZİNCAN	1.487	748	169	2.404
ERZURUM	13.026	1.698	0	14.724
ESKİŞEHİR	5.291	3.056	54	8.401
GAZİANTEP	11.256	1.219	7	12.482
GİRESUN	2.295	1.381	0	3.676
GÜMÜŞHANE	2.399	456	0	2.855
HAKKARİ	4.537	1.255	117	5.909
HATAY	649	234	22	905
IĞDIR	1.110	975	180	2.265
ISPARTA	3.652	712	20	4.384
İSTANBUL	585	502	3	1.090
İZMİR	10.314	4.965	70	15.349
KAHRAMANMARAŞ	5.131	2.307	0	7.438
KARABÜK	542	206	0	748
KARAMAN	3.734	2.722	32	6.488
KARS	5.796	1.481	49	7.326
KASTAMONU	1.978	374	70	2.422
KAYSERİ	1.063	1.460	122	2.645
KIRIKKALE	558	249	0	807

İL	0-50	50-300	300 ÜSTÜ	TOPLAM
KIRKLARELİ	464	1.208	132	1.804
KIRŞEHİR	603	724	184	1.511
KİLİS	3.222	1.329	0	4.551
KOCAELİ	2.796	355	44	3.195
KONYA	8.514	7.320	1.268	17.102
KÜTAHYA	4.202	3.471	81	7.754
MALATYA	4.896	193	0	5.089
MANİSA	11.690	5.774	1	17.465
MARDİN	14.439	1.578	40	16.057
MERSİN	7.469	2.047	101	9.617
MUĞLA	5.523	864	0	6.387
MUŞ	8.934	5.086	128	14.148
NEVŞEHİR	509	40	0	549
NİĞDE	2.642	1.962	67	4.671
ORDU	2.160	513	0	2.673
OSMANİYE	3.352	746	0	4.098
RİZE	0	0	0	0
SAKARYA	974	58	0	1.032
SAMSUN	3.962	884	0	4.846
SİİRT	6.310	1.133	166	7.609
SİNOP	2.412	722	0	3.134
SİVAS	2.371	5.000	119	7.490
ŞANLIURFA	13.617	6.226	95	19.938
ŞIRNAK	8.269	2.577	0	10.846
TEKİRDAĞ	1.300	939	20	2.259
TOKAT	3.766	2.821	94	6.681
TRABZON	618	1.587	591	2.796
TUNCELİ	2.412	2.259	274	4.945
UŞAK	2.469	1.979	38	4.486
VAN	13.133	5.705	0	18.838
YALOVA	441	246	9	696
YOZGAT	2.460	1.527	0	3.987
ZONGULDAK	129	23	0	152
TOPLAM	366.567	157.298	6.286	530.151
TOPLAMDAKİ (%)	69,1	29,7	1,2	

Kaynak : TÜİK 2001

(3) Süt ve Süt Ürünleri İşleme Tesislerinin Sayısı

İL	TOPLAM TESİS SAYISI	5 ton altındaki kapasite /gün	5-70 ton kapasite /gün	5-50 ton/gün	50-70 ton/gün	70 ton üstü/gün	70 ton altı kapasite/gün
Adana	31	26	5	5	0	0	31
Adıyaman	6	4	2	2	0	0	6
Afyon	27	12	15	14	1	0	27
Ağrı	1	1	0	0	0	0	1
Aksaray	13	8	5	5	0	0	13
Amasya	16	14	2	2	0	0	16
Ankara	16	2	14	12	2	0	16
Antalya	42	18	22	22	0	2	40
Ardahan	18	15	2	2	0	1	17
Artvin	0	0	0	0	0	0	0
Aydın	28	24	4	4	0	0	28
Balıkesir	150	138	9	8	1	3	147
Bartın	5	5	0	0	0	0	5
Batman	3	2	1	1	0	0	3
Bayburt	3	1	2	2	0	0	3
Bilecik	8	8	0	0	0	0	8
Bingöl	1	1	0	0	0	0	1
Bitlis	7	0	7	7	0	0	7
Bolu	11	8	2	2	0	1	10
Burdur	13	0	11	9	2	2	11
Bursa	140	127	9	8	1	4	136
Çanakkale	80	74	5	5	0	1	79
Çankırı	2	2	0	0	0	0	2
Çorum	15	13	2	2	0	0	15
Denizli	23	15	6	6	0	2	21
Diyarbakır	5	0	4	4	0	1	4
Düzce	6	4	2	2	0	0	6
Edirne	31	28	2	1	1	1	30
Elazığ	41	41	0	0	0	0	41
Erzincan	4	3	1	1	0	0	4
Erzurum	61	52	9	9	0	0	61
Eskişehir	30	27	2	2	0	1	29
Gaziantep	22	19	3	3	0	0	22
Giresun	1	1	0	0	0	0	1
Gümüşhane	1	1	0	0	0	0	1
Hakkari	4	3	1	1	0	0	4
Hatay	22	21	1	1	0	0	22
Iğdır	2	0	2	2	0	0	2
Isparta	6	0	6	6	0	0	6
İstanbul	25	0	24	23	1	1	24
İzmir	169	129	35	34	1	5	164
Kahramanmaraş	60	57	3	2	1	0	60
Karabük	4	1	3	3	0	0	4
Karaman	14	8	6	6	0	0	14
Kars	71	70	0	0	0	1	70
Kastamonu	17	6	11	8	3	0	17
Kayseri	22	21	1	1	0	0	22

İL	TOPLAM TESİS SAYISI	5 ton altındaki kapasite /gün	5-70 ton kapasite /gün	5-50 ton/gün	50-70 ton/gün	70 ton üstü/gün	70 ton altı kapasite/gün
Kırıkkale	8	7	1	1	0	0	8
Kırklareli	57	32	23	23	0	2	55
Kırşehir	3	3	0	0	0	0	3
Kilis	0	0	0	0	0	0	0
Kocaeli	19	15	3	3	0	1	18
Konya	85	67	12	9	3	6	79
Kütahya	29	27	1	1	0	1	28
Malatya	31	30	1	1	0	0	31
Manisa	73	69	4	4	0	0	73
Mardin	5	4	0	0	0	1	4
Mersin	42	6	35	35	0	1	41
Muğla	25	22	3	3	0	0	25
Muş	8	5	3	2	1	0	8
Nevşehir	8	8	0	0	0	0	8
Niğde	5	3	2	2	0	0	5
Ordu	13	10	3	3	0	0	13
Osmaniye	5	5	0	0	0	0	5
Rize	2	1	1	1	0	0	2
Sakarya	39	11	25	24	1	3	36
Samsun	24	15	9	9	0	0	24
Siirt	4	4	1	0	0	0	4
Sinop	3	2	1	1	0	0	3
Sivas	12	6	6	6	0	0	12
Şanlıurfa	12	7	5	5	0	0	12
Şırnak	0	0	0	0	0	0	0
Tekirdağ	44	30	10	10	1	3	41
Tokat	14	7	5	3	2	2	12
Trabzon	16	2	14	12	2	0	16
Tunceli	7	7	0	0	0	0	7
Uşak	10	5	3	3	0	2	8
Van	6	4	2	2	0	0	6
Yalova	3	2	1	1	0	0	3
Yozgat	8	6	1	1	0	1	7
Zonguldak	7	6	1	1	0	0	7
TOPLAM	1904	1438	417	393	24	49	1855
TOPLAMDAKİ %		0.75	0.22	0.21	73.00	0.03	

Kaynak : TKİB 2006

EK 1.9
ET VE KANATLI SEKTÖR TABLOLARI

(1) İllerdeki Büyükbaşların (30-250) Dağılımı ve Payı

İL	Dağılım	Büyükbaşın Payı
	(30-250)	%
KARS	1,813	8.72
İZMİR	1,549	7.45
ERZURUM	1,517	7.30
ARDAHAN	1,278	6.15
ÇANKIRI	1,172	5.64
MUŞ	1,119	5.38
İSTANBUL	896	4.31
ANKARA	745	3.59
TOKAT	735	3.54
KASTAMONU	670	3.22
SİVAS	502	2.42
ÇANAKKALE	485	2.34
EDİRNE	430	2.07
ÇORUM	391	1.88
BOLU	383	1.84
MUĞLA	374	1.80
DİYARBAKIR	366	1.76
AĞRI	360	1.73
YOZGAT	352	1.69
KAYSERİ	342	1.65
KONYA	321	1.55
KIRKLARELİ	309	1.49
K.MARAŞ	306	1.47
SAMSUN	260	1.25
ESKİŞEHİR	258	1.24
ERZİNCAN	255	1.23
ŞANLIURFA	248	1.19
AMASYA	239	1.15
VAN	183	0.88
HATAY	178	0.86
AFYON	177	0.85
MANİSA	166	0.80
BİNGÖL	152	0.73
GİRESUN	141	0.68
KÜTAHYA	140	0.67
HAKKARİ	137	0.66
TEKİRDAĞ	129	0.62
TRABZON	129	0.62
SİNOP	119	0.57
ELAZIĞ	111	0.54
BALIKESİR	110	0.53
BURDUR	104	0.50
İĞDIR	101	0.49
BURSA	86	0.41
UŞAK	85	0.41

İL	Dağılım	Büyükbaşın Payı
	(30-250)	%
BİTLİS	81	0.39
KARAMAN	78	0.38
DENİZLİ	68	0.33
TUNCELİ	68	0.33
BAYBURT	63	0.30
KIRŞEHİR	63	0.30
MARDİN	58	0.28
ADANA	52	0.25
BİLECİK	52	0.25
YALOVA	45	0.21
BARTIN	40	0.19
ISPARTA	38	0.18
AKSARAY	32	0.15
KOCAELİ	31	0.15
İÇEL	23	0.11
GÜMÜŞHANE	20	0.10
DÜZCE	18	0.09
AYDIN	15	0.07
BATMAN	6	0.03
ORDU	4	0.02
KIRIKKALE	4	0.02
MALATYA	1	0.00
SAKARYA	1	0.00
ADİYAMAN	0	0.00
ANTALYA	0	0.00
ARTVIN	0	0.00
GAZİANTEP	0	0.00
NEVŞEHİR	0	0.00
NİĞDE	0	0.00
RİZE	0	0.00
SİİRT	0	0.00
ZONGULDAK	0	0.00
ŞIRNAK	0	0.00
KARABÜK	0	0.00
KİLİS	0	0.00
OSMANİYE	0	0.00
TURKEY	20,780	100

(2) İllerdeki Koyun-Keçi (100-300) İşletmelerinin Dağılımı

İL	(100-300) Koyun-Keçi Sayısına Sahip Faydalanıcı İşletmeler
SİVAS	3,412
ANKARA	3,171
KONYA	2,856
İZMİR	1,853
BURSA	1,808
MUŞ	1,682
VAN	1,660
ŞANLIURFA	1,555
AFYON	1,490
MANİSA	1,449
DİYARBAKIR	1,398
KÜTAHYA	1,292
EDİRNE	1,288
KARAMAN	1,224
ESKİŞEHİR	1,137
ŞIRNAK	1,085
AĞRI	1,075
ANTALYA	1,071
BALIKESİR	965
BİTLİS	941
K.MARAŞ	893
TUNCELİ	866
AKSARAY	866
GİRESUN	811
İÇEL	786
ADANA	785
KIRKLARELİ	776
TOKAT	729
NİĞDE	721
ÇORUM	707
BURDUR	705
BİNGÖL	658
KAYSERİ	615
TRABZON	555
UŞAK	545
ÇANAKKALE	535
MARDİN	491
KİLİS	483
ÇANKIRI	479
İĞDIR	454
ARTVİN	447
AYDIN	420
ISPARTA	387
ERZİNCAN	380
SİNOP	378
YOZGAT	364
KARS	348
BOLU	330

İL	(100-300) Koyun-Keçi Sayısına Sahip Faydalancı İşletmeler
DENİZLİ	312
SIİRT	286
ERZURUM	273
SAMSUN	256
HAKKARİ	235
OSMANİYE	227
ELAZIĞ	191
GAZİANTEP	185
TEKİRDAĞ	173
ORDU	168
KASTAMONU	151
BİLECİK	146
KOCAELİ	104
HATAY	98
MUĞLA	95
KARABÜK	90
YALOVA	86
İSTANBUL	76
ADİYAMAN	61
KIRŞEHİR	60
ARDAHAN	44
BAYBURT	32
BARTIN	28
GÜMÜŞHANE	19
KIRIKKALE	14
NEVŞEHİR	12
AMASYA	0
MALATYA	0
RİZE	0
SAKARYA	0
ZONGULDAK	0
BATMAN	0
DÜZCE	0
TOPLAM	52,350

Kaynak: TÜİK-2001

(3) Kırmızı Et için Birinci Sınıf Kesimhaneler

Lisans Tarihi	Kesimhanenin Adı	İlçe	İl	Büyükbaş/gün	küçükbaş/gün
03.11.1997	Hadi Doğan Mezbahası		Mersin	200	800
21.07.1997	Karapınar Et Kombinasi		Konya	50	300
02.03.2001	Suluova Belediye Mezbahası		Amasya	100	200
15.12.2005	Mersin Büyükşehir Belediyesi	Mezitli	Mersin	12	50
14.09.1998	Belediye Mezbahası		Bolu	200	800
05.10.1998	Belediye Mezbahası	Devrekani	Kastamonu	10	15
06.12.1999	Özbeyli Et A.Ş.		Erzurum	200	1000
21.11.2002	Afes A.Ş.		Afyon	50	0
23.02.2005	Sönmezler Et Gıda Tic. Ltd. Şti.		Balıkesir	45	107
15.05.2000	Yeşildere Bel. Mezbahası	Oğuzeli	G.Antep	10	350
17.03.2006	Lider Et san. Tic. Ltd. Şti.		Karaman	60	50
29.03.2005	Tarım Et San. Tic. A.Ş.		Çorum	100	200
06.11.2000	Dem-Et San. Tic. A.Ş.		Şanlıurfa	300	500
21.12.2000	Kellecioğlu Et Kombinasi		Kayseri	30	0
31.08.2005	Elbistan Belediye Mezbahası		K.Maraş	200	50
26.01.2006	Belediye Başkanlığı Mezb.	Ürgüp	Nevşehir	25	50
18.12.2002	Göbel Belediye Mezbahası	Susurluk	Balıkesir	20	300
19.04.2001	Çankırı Belediye Mezbahası		Çankırı	100	400
20.07.2007	Gönen Ünlüer Et	Gönen	Balıkesir	50	20
08.06.2001	Siirt Et Ent. A.Ş.		Siirt	30	200
13.11.2003	Mahiroğlu Et A.Ş.	Hayrabolu	Tekirdağ	20	10
22.06.2001	Başak Et Ltd. Şti.	Topakkaya	Aksaray	200	1000
17.07.2001	Kısmet deri Ltd. Şti.		Kırşehir	14	25
08.08.2001	Erzincan Belediye Mezbahası		Erzincan	25	150
01.08.2003	Giray Et Ltd. Şti.	Ereğli	Konya	50	300
13.09.2001	Sames Gıda A.Ş.		Samsun	70	80
28.09.2001	Özüiçli Et Komb. Ltd. Şti.		Denizli	150	400
23.03.2004	İskilip Belediye Mezbahası		Çorum	10	60
12.11.2001	Gürcan Et Ltd. Şti.	Sarıköy-Gönen	Balıkesir	60	100
25.12.2001	Akçaova Belediye Mezbahası	Çine	Aydın	27	0
28.06.2006	Ömer Faruk Yavuzaslan		Karaman	20	40
09.01.2002	Saftat Et Kombinasi		Adıyaman	300	500
27.10.2003	Denen Gıda A.Ş.	Nazilli	Aydın	100	300
09.09.2005	Gökgözler A.Ş.	Yenikent	Aksaray	50	100
04.09.2002	Tekirdağ Belediye Mezbahası		Tekirdağ	100	400
19.09.2002	Aygüler Deri Ltd. Şti.	Kazan	Ankara	100	200
07.02.2003	Derman Et Ltd. Şti.	Yüreğir	Adana	0	2000
24.12.2002	Ticaret Borsası Mezbahası		Ankara	350	2200
31.12.2002	Uygur Belediye Mezbahası		Amasya	20	0
30.01.2006	Kavdırlar İnş. Ltd. Şti.		Nevşehir	17	17
31.03.2003	Uzun Kardeşler Mezbahası	Kozaklı	Nevşehir	25	0
21.04.2003	Belediye Mezbahası	Oğuzeli	G.Antep	13	570
01.05.2003	Belediye Mezbahası	Bigadiç	Balıkesir	35	50
06.06.2003	Belediye Mezbahası	Akçalar-Nilüfer	Bursa	40	400
07.01.2004	Yayla Et Ent. Ltd. Şti.		Afyon	50	0
27.10.2003	Ovaş Ova tarım A.Ş.	Yüksekova	Hakkari	75	150
17.11.2003	Belediye Mezbahası	Kadirli	Osmaniye	10	100
30.05.2006	Keşan Tic. Borsası	Keşan	Edime	75	100
01.06.2004	Belediye Mezbahası	Salihli	Manisa	29	140
01.06.2004	Belediye Mezbahası	Doğanbey-Beyşehir	Konya	30	0
03.06.2004	Belediye Mezbahası		Aydın	50	150
09.11.2006	Elkas Et A.Ş.		Elazığ	300	700
19.07.2004	Belediye Mezbahası	Uzunköprü	Edime	50	50

01.06.2005	Belediye Mezbahası	Manavgat	Antalya	30	75
17.09.2004	İ.B.B.B. Mezbahası	Tuzla-	İstanbul	200	2000
31.08.2005	Belediye Mezbahası	Kepsut	Balıkesir	50	250
25.07.2005	Belediye Mezbahası	Malkara	Tekirdağ	100	200
14.09.2006	S.S Halilbeyli Köyü Tar. Koop.	Bağyurdu- Kemalpaşa	İzmir	72	70
17.01.2006	Belediye Mezbahası	Biga	Çanakkale	28	30
03.08.2005	Abdullah Ağca Mezbahası	Develi	Kayseri	45	40
13.07.2005	Demircioğlu Gıda Et San.	Erenler	Sakarya	150	750
26.08.2005	Türkmenlioğlu Et Ltd. Şti.	Kozyörük-Malkara	Tekirdağ	20	0
12.09.2005	Gürcanlar Besi Ltd. Şti.	Bozüyük	Bilecik	35	0
05.04.2006	Özde Bereket Ltd. Şti.	Niksar	Tokat	30	150
23.03.2005	Ölmezler Et Ltd. Şti.	Pamukçu	Balıkesir	30	60
13.12.2005	Rikom Rize Et Ltd. Şti.		Rize	100	0
21.02.2006	Kölemenoglu Tic. Ltd. Şti.	Yorma	Trabzon	200	35
07.09.2005	Karakoçanlılar A.Ş.	Karakoçan	Elazığ	63	158
29.09.2005	İbrahim Mazlum		Afyon	50	0
25.11.2005	Adapazarı Kasaplar Odası		Sakarya	40	5
07.09.2006	Avşar Ayanoglu Ltd. Şti.	Varsak	Antalya	50	100
24.04.2006	Boyabat Belediyesi	Boyabat	Sinop	10	95
23.06.2006	Çekiçler Gıda Ltd. Şti.	Antakya	Hatay	100	0
06.07.2006	Osmaniye Belediyesi		Osmaniye	70	300
18.09.2006	Abalı San. Tic. Ltd. Şti.	Babaeski	Kırklareli	70	30
22.12.2006	Belediye Mezbahası	Alaca	Çorum	50	80
28.12.2006	Eret Ergani A.Ş.	Ergani	Diyarbakır	250	1500
19.04.2007	Konak Et A.Ş.	Nizip	Gaziantep	230	1600
04.05.2007	Isparta Belediye Mezbahası		Isparta	75	100
14.05.2007	Alkan İnş. Nak. Ltd. Şti.		Diyarbakır	350	3000

(4) Kırmızı Et için İkinci Sınıf Kesimhaneler

Lisans Tarihi	Kesimhanenin Adı	İl	Kapasite	
			Büyükbaş/gün	küçükbaş/gün
01.02.2001	Tarsus Belediye Mezbahası	Mersin	12	180
17.04.2001	Şalgamlı Bel. Bşk. Hayrabolu	Tekirdağ	8	10
05.12.2003	Abdullah Ağca mez.Develi	Kayseri	5	5
08.05.2001	Isparta Belediye Mezbahası	Isparta	3	24
23.05.2001	Milas Belediye Mezbahası	Muğla	4	16
11.07.2001	Hasandede Belediye Mezbahası	Kırıkkale	6	10
12.07.2004	Ödemiş Belediye Mezbahası	İzmir	15	24
17.08.2001	Bayındır Belediye Mezbahası	İzmir	10	10
07.09.2001	Bağyurdu Bel. Mez. K.Paşa	İzmir	8	8
05.07.2004	Torbalı Belediye Mezbahası	İzmir	15	24
01.04.2005	İnönü Et. Ltd. Şti.	Eskişehir	8	20
18.07.2002	Beş Kardeşler Mezbahası	Ankara	0	48
10.12.2002	S.S. Yalova Tevzii Koop.	Yalova	4	2
04.03.2003	Kilis Belediye Mezbahası	G.Antep	0	35
04.07.2003	Ordu Et İç Dış Tic. A.Ş.	Ordu	30	0
17.12.2003	Akyurt Belediye Mezbahası	Ankara	18	0
23.02.2004	Sabanoğlu Gıda san. Ltd. Şti.	Denizli	18	76
12.04.2004	Polatlı Belediye Mezbahası	Ankara	15	24
24.06.2004	Şeker'a Gıda Ltd. Şti.	Karabük	13	16
30.06.2006	Bingöl Et Hyv. Ltd. Şti.	Bingöl	30	80

(5) Kırmızı Et için Et Kombinaları

Lisans Tarihi	Tesisin Adı	İl	Kapasite	
			Büyükbaş/gün	
1997	Çelikler Turizm San. Tic. Ltd. Şti.	Kars	250	1200
25.10.2005	Bursam Et Entg. San. Tic. Ltd. Şti.	Bursa	300	2000
22.09.2005	Sultan Et Tic. Ltd. Şti. Elmadağ	Ankara	50	0
09.11.2000	Pınar Et A.Ş. Kemalpaşa	İzmir	400	1575
01.10.2003	Tarım Et San. Tic. A.Ş.	Çorum	200	200
26.05.1998	Etsan .AŞ. Tuzla	İstanbul	50	200
15.12.2006	Yeşilirmak Et Ltd. Şti. Turhal	Tokat	12	18
15.12.2003	Mısırdalı Et Kombinası Tic. Ltd. Şti.	Ankara	60	400
20.08.2003	T-T Gıda Tur.San. Tic. Ltd. Şti.	Erzurum	150	1333
26.12.2002	Ardahan Et ve Ürünleri Tic. A.Ş.	Ardahan	100	400
23.10.1995	Nur-Tat A.Ş.	Bayburt	400	2000
03.12.2001	Alptürk Et Ent. Tic. Ltd. Şti. Bolvadin	Afyon	50	100
14.01.1999	Çoban Et Tesisleri Menderes	İzmir	50	200
16.03.1999	Belediye Et Kombinası	Düzce		
07.06.1999	Coşkun Et A.Ş. Kağıthane	İstanbul	25	0
04.11.2003	Tat Konserve San. A.Ş. Tuzla	İstanbul	400	1800
15.09.2003	Yayla Akar Et Kom. Banaz	Uşak	50	200
06.11.2006	Tanet Ent. Tesisi Buca	İzmir	700	7000
13.11.2003	Özlem Et San. Tic. Ltd. Şti. Tuzla	İstanbul	93	0
09.02.2004	Nevşehir Belediyesi	Nevşehir	40	100
04.06.2004	Ağrı Ent. Et San. Tic. Ltd. Şti.	Ağrı	80	500
01.03.2006	Afyon Et Entegre A.Ş.	Afyon	40	
21.03.2007	Aydos Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Konya	50	400
22.03.2006	Aytaç Dış Tic. Yatırım San. A.Ş.	Çankırı	725	2000
07.06.2000	Elif Et A.Ş. Ümraniye	İstanbul	50	0
02.03.2006	Er-Et San. Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	75	0
15.08.2000	Malet San. Tic. A.Ş.	Malatya	160	1800
22.09.2000	Eğimlioğlu Et Kombinası	Erzincan	50	250
22.09.2000	Portakaloğulları A.Ş.	Afyon	50	0
25.09.2000	4 Eylül Et Kom. A.Ş.	Sivas	300	2000
09.02.2004	4 Mevsim Et Mamül. San. T.c. A.Ş.	Balıkesir	75	300
09.10.2003	Göktaşlar Et Ltd. Şti.	Gaziantep	150	400
17.10.2000	İmamoğlu Sucukları	Kayseri	12	12
18.10.2000	Öz Etsan Ent. San. Ve Paz.	Erzurum	140	1152
31.10.2000	Başyazıcıoğlu Et A. Ş.	Kayseri	30	0
22.05.2001	Gaziantep Et A.Ş.	Gaziantep	80	1729
09.11.2000	Özdanacı Et A.Ş.	Kayseri	50	0
18.12.2000	Konya Et A.Ş.	Konya	400	2000
02.07.2004	Tamet A.Ş.	Kayseri	75	0
21.12.2000	Ünlü Et Kombinası	Kayseri	50	0
21.12.2000	Ege Et Mamül. A.Ş. Çine	Aydın	60	0
21.12.2000	Özbağ Et Kombinası A.Ş.	Kırşehir	10	20
08.01.2001	Et Ent. Tesisleri Beyşehir	Konya	30	0
08.01.2001	Sey-Et Ent. Tesisleri Seydişehir	Konya	60	150
09.01.2001	Anet A.Ş.	Antalya	400	4000
11.06.2003	Pan-Et A.Ş. Suluova	Amasya	300	2000
19.01.2001	Özel İtmat Et Tesisi	Afyon	50	0
19.01.2001	Vahdet Ltd. Şti. Şuhut	Afyon	50	0
19.01.2001	Yorulmaz Et A.Ş.	Kayseri	50	0
22.01.2001	Mühsürler Et Ltd. Şti.	Afyon	50	0
22.01.2001	Burdur Güç Birliği A.Ş.	Burdur	250	1500

29.01.2001	Beşler Et A.Ş. Kağıthane	İstanbul	80	0
31.01.2001	Merve Gıda Ltd. Şti.	Kayseri	35	0
20.06.2006	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Erzurum	300	2500
05.02.2001	Özel Efendioğlu Et Tesisi	Afyon	50	200
05.02.2001	Müslümoğlu Ltd. Şti.	Kayseri	7	0
12.02.2001	Oral Et A.Ş.	Erzurum	288	2208
19.03.2001	İstanbul Et san. Ltd. Şti.	Kırşehir	50	200
09.02.2005	Meram Belediye Kombinasyonu	Konya	200	1500
05.04.2001	İşlerioğlu Et Ltd. Şti.	Osmaniye	50	250
04.05.2001	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Kayseri	320	2000
06.02.2006	Çelikler San. Tic. Ltd. Şti.	Eskişehir	300	2500
17.05.2006	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Van	200	2000
10.05.2001	Arvası Hay. Ür. A.Ş. Ereğli	Konya	200	800
31.05.2001	Kütahya Et Kombinasyonu	Kütahya	50	200
13.06.2001	Gezlıler Et Tesisleri A.Ş.	Erzurum	170	800
19.07.2001	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Diyarbakır	200	2000
23.07.2001	Şirin Et Ltd. Şti. Tavşanlı	Kütahya	6	20
01.04.2004	Erşan Et A.Ş.	Bilecik	150	200
18.04.2006	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Sakarya	200	2000
29.08.2001	Abazlar Et Kombinasyonu Beyşehir	Konya	25	20
04.09.2001	Aksaray belediyesi Et Tesisi	Aksaray	25	100
19.09.2001	Ender Et Ltd. Şti. Orhanlı	İstanbul	25	500
19.11.2001	Sevilmiş Et Ent. Tesisi	Balıkesir	50	300
12.09.2006	Etsa Et A.Ş. Nilüfer	Bursa	35	100
19.03.2002	Pınar Anadolu A.Ş.	Yozgat	25	65
04.04.2007	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Adana	200	2200
08.04.2002	Kadıköy Müh. A.Ş.	Tokat	5	30
11.04.2002	Tanç Deri Ltd. Şti.	Kayseri	20	100
02.05.2002	Yıldız Et Ltd. Şti.	Sivas	8	10
16.05.2006	Et Balık Kurumu Kombinasyonu	Bingöl	200	2000
19.06.2006	Girişim Et A.Ş. Çubuk	Ankara	300	250
03.06.2004	Sarıkoz Et Kombinasyonu	Balıkesir	50	195
29.01.2007	Güler Et A.Ş.	Diyarbakır	280	2800
22.11.2006	Mayet A.Ş.	Diyarbakır	200	2000
24.02.2003	Çekmece et San. Tic. A.Ş.	İstanbul	200	2000
23.12.2003	Küçük Kardeşler A.Ş. Şuhut	Afyon	50	0
22.08.2005	Bursa Et Paz. A.Ş. Gürsu	Bursa	50	300
11.02.2004	Güler Sucukları Et Kombinasyonu	Sivas	20	0
01.04.2004	Gülköy Et Ent.	Isparta	50	150
02.10.2006	Ünlüer Et A.Ş.	Erzincan	100	200
14.04.2005	Tat-Et Tatvan A.Ş.	Bitlis	150	1000
10.08.2005	Tugutlu Belediye Başkanlığı	Manisa	100	300
20.10.2005	Evren Et Canlı Ltd. Şti. Akyaka	Burdur	45	90
08.02.2005	Elet Et A.Ş.	Elazığ	300	1200
09.05.2005	Yeniğün Et Ltd. Şti.	Elazığ	100	400
12.03.2007	Birlik Gıda Ltd. Şti.	Eskişehir	96	200
18.08.2005	Alp Ent. San. Tic. Ltd. Şti.	Afyon	50	0
08.06.2005	Tuna İnş. San. Tic. Ltd. Şti. Yüreğir	Adana	100	1000
20.06.2006	Florya Et Ltd. Şti.	Samsun	80	160
25.09.2006	Çoban Et. Bandırma	Balıkesir	100	150
28.12.2005	Biret Et Mamül. Ltd. Şti. Melikgazi	Kayseri	30	50
31.08.2006	Kırşehir Et ltd. şti.	Kırşehir	100	300
07.07.2006	Tic. Borsası Ent. Et Ltd. Şti.	Manisa	100	250

(6) İllere Göre Çiftlik Hayvanlarının Sayısı

İL	Koyun	Keçi	Sığır
ADANA	203,109	203,164	148,587
ADİYAMAN	218,600	138,650	73,402
AFYON	681,226	110,891	285,296
AĞRI	1,352,664	94,437	310,700
AMASYA	113,590	16,284	134,564
ANKARA	582,321	123,719	228,503
ANTALYA	215,803	547,105	135,955
ARTVİN	84,443	13,475	67,228
AYDIN	124,880	58,281	282,952
BALIKESİR	687,400	148,832	291,148
BİLECİK	52,213	27,987	36,380
BİNGÖL	424,796	151,197	66,242
BİTLİS	553,850	137,015	52,897
BOLU	79,017	22,856	126,267
BURDUR	132,636	90,029	126,783
BURSA	233,531	60,068	141,529
ÇANAKKALE	328,919	166,819	128,527
ÇANKIRI	105,547	21,381	88,046
ÇORUM	154,185	20,898	164,344
DENİZLİ	229,434	136,670	123,293
DİYARBAKIR	675,386	241,690	248,130
EDİRNE	182,834	39,565	139,697
ELAZIĞ	307,100	71,541	120,043
ERZİNCAN	292,350	34,600	85,650
ERZURUM	734,998	83,974	528,797
ESKİŞEHİR	474,890	80,314	112,878
GAZİANTEP	327,572	152,883	54,751
GİRESUN	117,133	8,582	96,689
GÜMÜŞHANE	85,641	6,886	88,319
HAKKARİ	560,400	127,936	63,225
HATAY	74,795	65,628	79,659
ISPARTA	173,302	161,771	67,152
İÇEL	241,465	399,820	84,497
İSTANBUL	47,895	5,552	59,463
İZMİR	441,396	189,249	279,190
KARS	360,969	28,751	333,477
KASTAMONU	80,755	20,445	261,761
KAYSERİ	402,166	46,872	211,281
KIRKLARELİ	176,326	51,687	95,046
KIRŞEHİR	137,630	7,966	72,247
KOCAELİ	42,713	11,297	58,430
KONYA	1,328,401	135,552	334,080
KÜTAHYA	294,050	130,013	133,557
MALATYA	189,219	37,653	101,384
MANİSA	477,119	188,947	158,442
K.MARAŞ	422,537	174,472	103,424
MARDİN	335,179	139,097	63,620
MUĞLA	79,555	131,997	122,029

İL	Koyun	Keçi	Sığır
MUŞ	1,249,419	219,555	241,521
NEVŞEHİR	73,022	2,849	41,237
NİĞDE	367,680	35,061	58,614
ORDU	119,976	1,357	130,760
RİZE	8,596	4,602	35,771
SAKARYA	29,295	9,332	120,005
SAMSUN	187,671	10,718	282,276
SIİRT	213,950	137,733	26,281
SİNOP	103,165	14,705	98,583
SİVAS	316,922	27,031	283,183
TEKİRDAĞ	117,215	44,252	127,578
TOKAT	204,553	18,259	228,821
TRABZON	88,263	6,705	155,594
TUNCELİ	253,468	66,573	32,184
ŞANLIURFA	1,434,800	132,395	127,560
UŞAK	226,055	60,106	79,566
VAN	2,388,170	171,014	172,279
YOZGAT	267,460	11,822	213,190
ZONGULDAK	13,622	7,686	85,515
AKSARAY	360,328	11,789	81,433
BAYBURT	81,803	3,052	63,662
KARAMAN	374,141	70,779	25,417
KIRIKKALE	64,416	10,683	34,460
BATMAN	161,010	49,950	21,144
ŞIRNAK	152,672	173,809	30,148
BARTIN	8,040	2,512	70,112
ARDAHAN	44,645	1,160	256,100
İĞDIR	566,005	39,775	54,324
YALOVA	13,840	2,475	9,022
KARABÜK	20,565	2,853	42,786
KİLİS	83,900	57,200	4,915
OSMANİYE	75,998	44,706	75,711
DÜZCE	11,720	468	47,127
TOPLAM	25,304,325	6,517,464	10,526,440

Kaynak:TÜİK-2005

(7) İllere Göre Kanatlı Sayısı

İL	Piliç	Hindi	Kaz	Ördek	Toplam
BOLU	86.158.639	313.710	40.060	12.080	86.524.489
MERSİN	26.720.430	7.615	100	975	26.729.120
SAKARYA	16.305.310	44.599	6.577	12.565	16.369.051
DÜZCE	15.955.564	870	880	475	15.957.789
BALIKESİR	14.780.665	7.815	2.568	8.035	14.799.083
KOCAELİ	11.164.000	7.800	350	975	11.173.125
ÇANAĞKALE	10.720.745	14.130	9.698	12.035	10.756.608
MANISA	8.499.660	367.150	1.990	6.410	8.875.210
KONYA	5.248.800	78.566	30.269	14.568	5.372.203
ANKARA	4.990.000	36.735	9.109	8.443	5.044.287
İZMİR	4.016.900	636.402	2.575	3.580	4.659.457
BURSA	4.543.460	5.110	3.814	7.476	4.559.860
ELAZIG	3.642.057	20.695	5.320	5.190	3.673.262
ZONGULDAK	3.266.374	4.202	167	1.952	3.272.695
KAYSERİ	2.962.950	15.470	5.487	7.032	2.990.939
ESKİSEHIR	2.200.155	266.507	26.540	16.393	2.509.595
ÇANKIRI	2.229.240	44.422	3.860	5.390	2.282.912
BİLECİK	1.826.900	6.440	2.540	2.095	1.837.975
ADANA	1.719.000	22.850	5.150	4.760	1.751.760
HATAY	1.386.700	5.155	6.840	6.490	1.405.185
USAK	1.259.100	8.450	6.600	1.770	1.275.920
DENİZLİ	1.094.400	3.620	1.040	1.463	1.100.523
ERZİNCAN	998.803	45.354	9.332	2.663	1.056.152
AYDIN	823.786	66.426	2.600	845	893.657
BARTIN	679.665	6.415	1.105	3.170	690.355
KARABÜK	629.810	9.905	3.050	1.050	643.815
SAMSUN	493.000	29.058	39.022	72.970	634.050
NİGDE	540.000	6.924	5.565	5.684	558.173
İSTANBUL	414.500	27.200	4.020	5.610	451.330
MUGLA	436.200	5.550	1.265	5.154	448.169
KÜTAHYA	364.470	33.025	33.420	7.306	438.221
DIYARBAKIR	220.750	154.740	33.600	23.650	432.740
AFYON	345.293	25.040	28.870	11.875	411.078
MUS	28.000	111.020	120.950	57.550	317.520
ERZURUM	154.865	54.210	37.960	58.500	305.535
MALATYA	260.450	6.405	235	1.015	268.105
SANLIURFA	0	182.250	35.400	20.700	238.350
K.MARAS	106.350	84.500	9.685	15.870	216.405
KARAMAN	69.110	106.003	17.820	17.813	210.746
KARS	3.500	41.198	139.644	18.453	202.795
ARDAHAN	2.100	29.500	148.000	14.200	193.800
SIVAS	58.580	79.050	28.880	21.275	187.785
YOZGAT	0	58.550	75.845	31.630	166.025
TEKİRDAĞ	132.000	9.640	9.310	12.360	163.310
VAN	0	107.050	19.535	21.720	148.305
KILIS	136.800	7.000	2.595	1.290	147.685
AGRI	0	61.200	36.000	20.700	117.900
MARDIN	1.950	81.100	11.545	8.680	103.275
ANTALYA	51.750	31.210	1.600	9.120	93.680
BATMAN	25.350	48.600	5.680	5.950	85.580
KİRSEHIR	38.150	27.600	9.475	8.650	83.875
ÇORUM	16.300	31.550	22.165	13.165	83.180

EDİRNE	31.162	20.269	14.097	16.597	82.125
TOKAT	14.350	20.736	32.603	13.234	80.923
OSMANIYE	63.500	6.970	4.010	5.470	79.950
KASTAMONU	9.770	57.310	6.030	3.784	76.894
KIRIKKALE	43.650	15.090	10.740	6.290	75.770
AMASYA	36.950	17.800	13.520	6.857	75.127
ISPARTA	54.730	12.557	3.533	3.152	73.972
GAZIANTEP	12.800	35.560	12.300	4.640	65.300
AKSARAY	1.650	23.430	18.445	11.985	55.510
ADIYAMAN	9.810	33.155	5.865	5.465	54.295
BITLİS	8.000	24.940	9.820	7.390	50.150
BURDUR	41.150	6.310	985	1.100	49.545
KIRKLARELİ	12.150	9.605	10.210	10.340	42.305
BİNGÖL	0	24.898	11.100	5.410	41.408
NEVSEHİR	0	19.935	11.585	6.110	37.630
IGDIR	0	21.767	5.106	6.529	33.402
SINOP	16.000	10.950	705	2.190	29.845
HAKKARİ	2.380	14.850	2.280	4.260	23.770
SIRNAK	1.000	10.655	4.010	3.960	19.625
SIIRT	0	10.605	1.960	955	13.520
YALOVA	10.000	60	5	30	10.095
GÜMÜSHANE	0	4.100	3.455	2.180	9.735
BAYBURT	0	5.990	1.210	1.600	8.800
ARTVIN	7.800	626	83	120	8.629
GİRESUN	2.242	3.285	670	420	6.617
TUNCELİ	220	4.545	300	355	5.420
RİZE	0	218	225	755	1.198
ORDU	0	534	75	428	1.037
TRABZON	0	10	0	60	70

(8) Kanatlı Eti Kombina ve Kesimhaneleri

Lisans Tarihi	Et Kombinasyonu ve Kesimhanelerinin Adı	İl	Piliç/saat	Hindi/sa.	Kaz/sa.	ördek/sa.	Kesimhane
06.07.2004	New Gıda Ltd. Şti.-Kazan	Ankara	2000				
29.09.2003	Şenpiliç A.Ş.-Geyve	Sakarya	6000				
29.09.2003	Yemsel A.Ş.-Kavak	Samsun	2000				
21.03.2000	C.P. A.Ş.-Turgutlu	Manisa					
28.07.1997	Burcu Tavuk-Seyhan	Adana					
04.04.2007	Şeker Piliç-Bandırma	Balıkesir	8000				
05.11.1997	EBK Kombinasyonu	Manisa					
26.02.2004	Bak Piliç A.Ş.-Beypazarı	Ankara	4000				
28.04.2003	Beypi A.Ş.	Bolu	10000				
05.04.2001	Köy-Tür A.Ş.-Kaynarca	Sakarya	5500				
21.04.1998	Bolca Hindi	Bolu					
11.06.2003	Banvit-Kemalpaşa	İzmir	6000	900			
30.11.2001	Gedik tav.-Eşme	Uşak	6000				
20.02.2006	İlçem Piliç A.Ş.-Mudurnu	Bolu	9000				
07.07.1998	Köy-Tür A.Ş.-Menemen	İzmir					
15.03.2007	Banvit-Bandırma	Balıkesir	17000				
06.07.2004	C.P. A.Ş.-İnegöl	Bursa	4000				
24.02.2006	Tad Piliç	Gaziantep	1000				
04.04.2007	Pınar-Kemalpaşa	İzmir		900			
31.03.2003	Keskinöğlü-Akhisar	Manisa	6000				
01.05.2006	EBK Kombinasyonu-Sincan	Ankara	3000				
12.11.2002	Köy-Tür A.Ş.-Akşehir	Konya	1800				
23.11.2005	Erpiliç-Göynük	Bolu	8000				
22.10.1999	Köy-Tür A.Ş.	Bolu					
25.10.1999	C.P. A.Ş.	Bolu					
06.05.2005	Köy-Lüm Et A.Ş.-Kandilli	Erzurum	2000				
30.01.2007	Ak Piliç	Bolu	5000				
02.06.2000	Bedir Tav.-Kemalpaşa	İzmir					
09.08.2005	Sarioğlu Ltd. Şti.-Gölbaşı	Ankara	700				
15.02.2007	Pilyem A.Ş.	Adana	4000				
26.07.2000	Emre Tav.-Gebze	Kocaeli	4000				
24.02.2004	Özüğür A.Ş.	Elazığ	3000				
09.08.2000	Pak Tavuk A.Ş.-Dilovası	Kocaeli	4000				
28.08.2000	Zekiler Kombina	Afyon	4000				x
04.09.2000	Karakayalar	Mersin					x
01.07.2004	Saray Piliç	Adana	156				
18.09.2000	Karagüp Tav.-Kemalpaşa	İzmir	4000				
25.02.2004	Yemsel A.Ş.	Kayseri	1250				
25.10.2000	Sentaş Tav.-Sincan	Ankara	4200				
05.03.2004	İşlek Gıda	Afyon	500				
10.09.2003	Aytur A.Ş.-Alaçam	Samsun	65				
02.03.2001	Kar Tavuk A.Ş.-Sincan	Ankara	800				x
22.05.2006	Közde Gıda-Hendek	Sakarya	3000				
20.04.2001	İzmir Tav.-Kemalpaşa	İzmir	1200				
30.04.2001	As Tav.-Kaynarca	Sakarya	833				
08.01.2007	Yumta Tav.	Adana	1500				x
03.04.2006	Kesimhane Tav.-Kemalpaşa	İzmir	600				x
23.07.2001	Öz Mizan-Tarsus	Mersin	400				x
27.08.2001	Van-Et	Van	500	275			
22.04.2004	Okan Tav.	Manisa	1500	300			

23.10.2001	Tav-sa	Mersin	4000				
05.04.2002	Köy-Tür A.Ş.-Tarsus	Mersin	3000				
11.04.2002	C.P. A.Ş.-Osmaneli	Bilecik	2500				
06.06.2002	Şahin Tav.-Seyhan	Adana	1200				x
05.03.2007	Eskar Kombinasi	Eskişehir	10000	1500	2500	2500	
14.08.2002	Tunay A.Ş.	Erzincan	600				
15.08.2002	Kral tav.-Kemalpaşa	İzmir	2000				
15.08.2006	Tat Tav.	Sakarya	500			300	x
26.09.2002	Güncañlar	Kocaeli	6000				
26.09.2002	Mega Tarım	Tokat	300				x
10.09.2003	Kuzey Piliç	Samsun	2000				
09.09.2005	Bozlar Piliç-Bandırma	Balıkesir	3000				
28.01.2003	Karaođlan Tav.-Antakya	Hatay	1625				
24.03.2003	Akyem-Seyhan	Adana	1200				
31.03.2003	Mizan Tav.-Tarsus	Mersin	750				
09.08.2004	Garip Tav.-Seyhan	Adana	2000				
30.07.2003	Yöre Tav.	Aydın	250				x
21.04.2005	Seher Tav.	Malatya	1900	50			
22.12.2003	Ay Kanathı	Antalya					x
09.02.2004	Yayla Tarım	Antalya		100			
05.04.2004	Fatih Tav.-Seyhan	Adana	60				x
29.07.2004	Alp Hindi	İstanbul		100			
30.06.2005	Canpi	Erzincan	4000				
21.07.2005	Bu Piliç-Bandırma	Balıkesir	6000				
15.08.2005	Ömür Piliç	Sakarya	4000				
09.11.2006	Öznesil	Malatya	1185				
10.04.2007	Şenpiliç A.Ş.	Sakarya	9000				
14.04.2006	Güncañlar	Bolu	3000	200		1600	
18.04.2005	Beypi A.Ş.-Göynük	Bolu	4000				
08.06.2005	Bekirođullar Ltd.Şti.	Sakarya	900				x
07.06.2005	Bozok Tav.	Çankırı	8000	500			
12.10.2006	Erpiliç	Bolu	6000				
27.04.2006	Taraklı Tav.	Sakarya	1000	100		1000	x
15.02.2006	Elazığ Tav. A.Ş.	Elazığ	2000				
02.03.2006	Sermin Hallaç	Mersin					x
24.08.2006	Abalıoğlu-Kemalpaşa	İzmir	10000				
14.06.2006	Alptekin Tav.	Konya	800				

EK 1.10
SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNE İLİŞKİN EKLER

(1) AB Tarafından Onaylanan Balık İşleme Tesisleri (Su Ürünleri)

(Referans: D4/RM/agm D(2006) 441589)

Konsolide Liste

Referans: D4/RM/agm D(2006)441589

Yayımlanma Tarihi

29/12/2006

Yürürlüğe Giriş Tarihi

12/01/2007

ÜLKE	Ürün	Son Değişirme
TÜRKİYE	SU ÜRÜNLERİ	440708-06/06/2006

Onay No	Adı	İl/İlçe	Onay Limiti	Kategori
TR 01 20 30 435	Susu Su ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Sti.	YUREGIR ADANA		PP
TR 01 20 30 40 484	Ozcan Catalbas-Catalbas Balıkçılık Kristal Buz İmalatı Balık ve Tavuk Tic.	KARATAS ADANA		PPa
TR 01 30 124	Pakyürek Tarım San. ve Tic. A.S.	YUREGIR ADANA		PP
TR 01 30 485	Albal Su Ürünleri İth. İhr. ve Tic. San. Ltd. Sti.	SAIMBEYLI ADANA		PPa
TR 03 10 20 30 40 474	S.S. Yapagılı Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Alabalık Üretim ve Su Ürünleri İsl. Tesisi	DINAR AFYON		PPa
TR 03 10 30 427	Ülmo Gıda Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	DINAR AFYON		PP
TR 06 20 30 70 445	Ahmet Aydeniz İnşaat Turizm Gıda Eğitim Öğretim İthalat İhracat ve Tic. A.S.	GÖLBASI ANKARA		PP
TR 07 10 20 30 40 495	Antalya Balık Turizm Gıda Tasımacılık İnşaat San. ve Tic. A.S.	ANTALYA ANTALYA		PPa
TR 07 20 30 40 493	TSM Deniz Ürünleri San. ve Tic. A.S. - Antalya Bölge Müdürlüğü	ANTALYA ANTALYA		PPa
TR 09 30 383	Alba Su Ürünleri ve Yem San. Tic. A.S.	BOZDOĞAN AYDIN		PPa
TR 10 10 20 30 185	Kocaman Balıkçılık İhr. ve İth. Tic. Ltd. Sti.	BANDIRMA BALIKESIR		PP
TR 10 20 30 40 318	Ada Dis Tic. Ltd. Sti.	AYVALIK BALIKESIR		PPa
TR 10 20 30 491	Cunda Rastgele Balıkçılık	AYVALIK BALIKESIR		PP
TR 10 20 30 70 486	Perama Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.S.	GÖNEN BALIKESIR		PP
TR 10 20 30 477	Kemal Balıkçılık İhracat Ltd. Sti.	GÖNEN BALIKESIR		PP
TR 10 20 30 409	Pelikan Su Ürünleri ve Gıda San. Tic. A.S.	AYVALIK BALIKESIR		PP
TR 10 20 468	Özriük ve Kampesos Su Ürünleri İth. İhr. ve Dis Tic. Ltd. Sti.	AYVALIK BALIKESIR		PP
TR 10 70 205	Artur Bal. Ltd. Sti. Su Ür. Dez. ve Art. Tes.	AYVALIK BALIKESIR		PP
TR 11 30 40 471	Liman Entegre Balıkçılık San. ve Tic. Ltd. Sti.	BOZÖYÜK BILECIK		PPa
TR 11 30 70 321	Kocaman-Camargo Gıda San. İhracat ve İthalat Tic. Ltd. Sti.	BILECIK BILECIK		PPa
TR 16 10 20 30 70 301	Kerevitas-Mersu-Ancoker Su Ürl. San. ve Tic. A.S.	NİLUFER BURSA		PP

TR 16 10 30 396-148	Turbel Gıda San. ve Tic. A.S.	MUDANYA BURSA		PP
TR 17 20 30 70 129	Ulubay Soguk Depo Isl. ve Tic. Ltd. Sti.	LAPSEKI CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 40 488	Or Gıda Sanayi Turizm Tic. Ltd. Sti.	ECEABAT CANAKKALE		PPa
TR 17 20 30 40 480	Gelibolu Deniz Ürünleri Nakliyat Ziraat İnşaat Turizm İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PPa
TR 17 20 30 469	İstanbul Su Ürünleri ve Gıda San. Nakliyat Tic. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 183	Yavuz Mildon Deniz Ürl. San. ve Tic. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 311	Savuran Bal. İth. İhr. Ltd. Sti.	ECEABAT CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 338	Saros Gıda İth. ve İhr. San. Tic. Ltd. Sti.	ECEABAT CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 40 70 181- 418	Dardanel-Önentas Gıda San. A.S.	CANAKKALE CANAKKALE		PPa
TR 17 20 30 426	Canakkale Balıkçılık San. Tic. Ltd. Sti.	CANAKKALE CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 336	Denizer Gıda Mad. Tic. Ltd. Sti.	ECEABAT CANAKKALE		PP
TR 17 20 30 40 494	Lekton Balıkçılık İthalat, İhracat, Turizm, Otomotiv, İnşaat, Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	CANAKKALE CANAKKALE		PPa
TR 17 30 482	Cansu Deniz Ürünleri San. ve Dis Tic. Ltd. Sti.	BİGA CANAKKALE		PP
TR 17 30 70 110	Amati-Bosforo Gıda Mad. İmal. San. ve Tic. A.S.	ECEABAT CANAKKALE		PP
TR 17 40 451	İda Gıda Tarımsal Üretim İc ve Dis Paz. Ltd. Sti.	LAPSEKI CANAKKALE		PPa
TR 17 40 438	Mavi Tuna Balık İşletmeleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	GOKCEADA CANAKKALE		PPa
TR 20 30 40 472	Özpekler İnşaat Taahhüt Dayanıklı Tüketim Malları Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	DENİZLİ DENİZLİ		PPa
TR 22 10 20 30 142	Kemal Balıkçılık İhr. Ltd. Sti.	İPSALA EDİRNE		PP
TR 31 20 30 210	Balık İs Su Ürl. İth. San. ve Tic. A.S.	İSKENDERUN HATAY		PP
TR 32 10 20 30 312	Erku Gıda San. ve Dis Tic. Ltd. Sti.	EGİRDİR İSPARTA		PP
TR 32 10 20 30 111	Sahlanlar Gıda San. ve Tic. Ltd. Sti.	İSPARTA İSPARTA		PPa
TR 32 10 30 464	Kemal Balıkçılık İhr. Ltd. Sti.	KECİBORLU İSPARTA		PPa
TR 32 10 455	Ancoker Su Ürünleri San. ve Tic. A.S.	EGİRDİR İSPARTA		PP
TR 32 20 30 415	Has Su Ürünleri Tic. San. A.S.	EGİRDİR İSPARTA		PP
TR 34 20 30 70 140	Altinel/Mim - Tur Paz. Tic. Ltd. Sti.	SARIYER İSTANBUL		PP
TR 34 20 30 70 467	Deniz Ticaret A.S.	AVCILAR İSTANBUL		PP
TR 34 20 30 70 430	Mazlumoglu Gıda Ürünleri San. ve Dis Tic. A.S.	SİLİVRİ İSTANBUL		PP
TR 34 20 442	Bodrum Dis Tic. Su Ürünleri Ltd. Sti.	BUYUKCEKMECE İSTANBUL		PP
TR 34 30 453	Hazer Gıda ve Tekstil Tic. Ltd. Sti.	BAKIRKÖY İSTANBUL		PP
TR 34 30 466	Alimar Gıda San. ve Tic. A.S.	KÜÇÜKCEKMECE İSTANBUL		PP
TR 34 70 370	Varollar Gıda San. Tic. A.S.	SİLE İSTANBUL		PP
TR 34 PG 20 001	Tuna - 1 (Tuna Balıkçılık Deniz Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Sti.)	SARIYER İSTANBUL		ZV
TR 34 PG 20 002	Tuncay Sağun (Kemal Balıkçılık İhr. Ltd. Sti.)	ANTALYA ANTALYA		ZV

TR 35 10 20 30 40 323	Ege Balık İsr. Tic. ve San. A.S.	BORNOVA İZMİR		PPa
TR 35 10 20 30 40 184	Camli Yem Besicilik San. ve Tic. A.S.	CESME İZMİR		PPa
TR 35 10 30 138	Pusula Su Ürl. San. Tic. Ltd. Sti. - Isikkent Subesi	BORNOVA İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 70 429	Cesurlar Balık Market	TORBALI İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 492	Veham Kardesler Turizm-Su ve Gıda Ürünleri-İnsaat San. ve Tic. Ltd. Sti.	DIKILI İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 481	Levent Koroglu Tarım ve San. Ürünleri İsr. Tic. Ltd. Sti.	BORNOVA İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 475	Alma Su Ürünleri İthalat İhracat ve Tic. Ltd. Sti.	KISIKKOY İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 465	İstanbul Balıkçılık Deniz Ürünleri San. Tic. Ltd. Sti.	KISIKKÖY İZMİR		PPa
TR 35 20 30 457	Assos Su ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	BORNOVA İZMİR		PP
TR 35 20 30 40 450	Ozbek Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	URLA İZMİR		PPa
TR 35 20 30 40 443	Kiris Gıda Maddeleri Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	TORBALI İZMİR		PPa
TR 35 20 40 367	Elektrosan Deniz Ürl. İth. İsr. San. ve Paz. Ltd. Sti.	FOCA İZMİR		PPa
TR 35 20 40 448	İlknak Su Ürünleri San. ve Tic. A.S.	DIKILI İZMİR		PPa
TR 35 30 34	Emir - Pa Paz. ve Gıda San. Ltd. Sti.	MENEMEN İZMİR		PP
TR 35 30 489	Susitas Su Ürünleri ve Sanayi Mamulleri İhracat Tic. A.S.	CIGLI İZMİR		PP
TR 35 30 70 490	Pinar Entegre Et ve Un San. A.S.	KEMELPASA İZMİR		PPa
TR 38 20 30 40 483	Kent Alabalık ve Karma Yem Üretim İşleme ve Paz. Ltd. Sti.	PINARBASI KAYSERİ		PPa
TR 41 20 30 40 462	Alfam Alarko Su Ürünleri San. ve Tic. A.S.	İZMİT KOCAELİ		PPa
TR 42 20 30 461	ACS Tarım, Gıda ve Su Ürünleri Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Sti.	HÜYÜK KONYA		PP
TR 42 30 365	Ari Tarım ve Su Ürünleri Ltd. Sti.	BEYSEHIR KONYA		PP
TR 42 30 389	Callut Tarım Turz. ve Su Ürünleri İth. İsr. Ltd. Sti.	HÜYÜK KONYA		PP
TR 42 30 387	Bey-Su Tarım ve Su Ürünleri San. Tic. Ltd. Sti.	BEYSEHIR KONYA		PP
TR 42 30 393	Gölköy Su Ürl. San. İth. İsr. Ltd. Sti.	HÜYÜK KONYA		PP
TR 42 30 440	Dört Mevsim Balık İsr. San. ve Tic. Ltd. Sti.	MERAM KONYA		PP
TR 42 30 454	Oskar Su Ürünleri İşletmesi	BEYSEHIR KONYA		PP
TR 42 30 449	Sugla Su Ürünleri Tasımıcılık Tar. ürl. Paz. San. Tic. Ltd. Sti.	SEYDİSEHIR KONYA		PP
TR 42 30 478	Göl-Su Tarım ve Su Ürünleri San. Tic. Ltd. Sti.	BEYSEHIR KONYA		PP
TR 42 30 434	Yay-Cet Su Ürünleri İşletmesi	HÜYÜK KONYA		PP
TR 48 20 30 40 428	Gümüşdoga Su Ürl. Üre. İsr. ve İth. A.S.	MILAS MUĞLA		PPa
TR 48 20 30 40 307	Kilic Deniz Ürl. Üret. İsr. İth. ve Tic. A.S.	MILAS MUĞLA		PPa
TR 48 20 30 40 487	Akin Güçlüer Dis. Tic. Ltd. Sti.	BODRUM MUĞLA		PPa
TR 48 20 40 410	Aegean Dis Tic. ve Paz. Ltd. Sti.	MILAS MUĞLA		PPa
TR 48 20 40 436	Noordzee Su Ürl. İsr. San. ve Tic. A.S.	MILAS MUĞLA		PPa

TR 48 30 395	Ege İzmir H. Van Wijnen Su Ürünleri Tic. A.S.	FETHİYE MUGLA		PPa
TR 48 30 40 212	Bağcı Balık Gıda ve Enerji Üretimi San. Tic. A.S.	KOYCEGİZ MUGLA		PPa
TR 52 30 70 157	Aspra Su Ürl. Tic. ve San. Ltd. Sti.	FATSA ORDU		PP
TR 55 20 30 40 364	Kardez Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	CARSAMBA SAMSUN		PPa
TR 55 30 156	Malkoçoğlu Balıkçılık Hayvancılık San. ve Tic. Ltd. Sti.	TEKKEKOY SAMSUN		PP
TR 55 70 376	Kardez Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.-Yakakent Subesi	YAKAKENT SAMSUN		PP
TR 57 30 446	Can Kardeşler Su Ürünleri San. ve Tic. A.S.	DIKMEN SINOP		PP
TR 59 20 30 459	Orvesa Gıda San. ve Tic. A.S.	SARKOY TEKIRDAG		PP
TR 59 20 30 463	Marsu Su Ürünleri Gıda San. Tic. ve İth. İhr. Ltd. Sti.	TEKIRDAG TEKIRDAG		PP
TR 59 20 30 479	Fener Balıkçılık Su Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	TEKIRDAG TEKIRDAG		PP
TR 59 20 30 470	Hasmar Gıda Su Ürünleri Paketleme Nakliye Turizm İnsaat Konfeksiyon San. ve Tic. Ltd. Sti.	TEKIRDAG TEKIRDAG		PP
TR 61 20 30 473	Ozsandıkçılar Su Ürünleri San. ve Tic. A.S.	ARSIN TRABZON		PP
TR 61 30 394	Taka Deniz Ürünleri ve Gıda Sanayi Ambalajlama Turizm Tic. A.S.	CARSIBASI TRABZON		PP
TR 61 30 476	Fribal Frigorifik Balık İhracat ve Tic. A.S.	YOMRA TRABZON		PP

Kategori

- PP İşleme Tesisi
PPa Sadece ya da kısmen akuakültür orijinli ürün (çiftlik ürünleri) işleyen tesis
ZV Dondurucu araç

(2) AB Tarafından Onaylanan Balık İşleme Tesisleri (Yumuşakçalar, Çift Kabuklular)

(Referans: D4/RM/agm D(2006) 441593)

Konsolide Liste

Referans: D4/RM/agm D(2006)441593

Yayımlanma Tarihi

28/12/2006

Yürürlüğe Giriş Tarihi

11/01/2007

ÜLKE	Ürün	Son Değişirme
TÜRKİYE	CANLI ÇİFT KABUKLU YUMUŞAKÇALAR	531890-14/08/2003

Onay No	Adı	İl/İlçe	Onay Limiti	Kategori
TR 10 60 205	Artur Balıkçılık Ltd. Sti. Su Ürünleri Dezenfekte ve Arıtma Tesisleri	AYVALIK BALIKESİR		PP
TR 10 60 318	Ada Dış Tic. Ltd. Sti.	AYVALIK BALIKESİR		PP
TR 17 60 183	Yavuz Mildon Deniz Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PP
TR 17 60 469	Istanbul Su Ürl. ve Gıda San. Nak. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PP
TR 17 60 496	Kutlubey Su ve Tarım Ürünleri İnşaat Turizm San ve Tic. Ltd. Sti.	LAPSEKI CANAKKALE		PP
TR 17 60 497	Ünürbey Deniz Ürünleri-Gıda Turizm İnşaat ve Nakliye İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Sti.	LAPSEKI CANAKKALE		PP
TR 17 60 480	Gelibolu Deniz Ürünleri Nakliyat Ziraat İnşaat Turizm İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Sti.	GELIBOLU CANAKKALE		PP
TR 34 60 140	Altinel/Mim - Tur Paz. Tic. Ltd. Sti	SARIYER İSTANBUL		PP
TR 35 60 429	Cesurlar Balık Market	TORBALI İZMİR		PP

Kategori

PP İşleme Tesisi

(3) İl Düzeyinde İşsu Kültür Balıkçılığı

İL	Toplam	Kapasite	% Toplam	% Kapasite	İL	Toplam	Kapasite	% Toplam	% Kapasite
ADANA	23	715	1,81	1,88	KIRŞEHİR	5	185	0,39	0,49
ADİYAMAN	4	90	0,31	0,24	KOCAELİ	9	131	0,71	0,34
AFYON	6	170	0,47	0,45	KONYA	22	959	1,73	2,52
AMASYA	2	45	0,16	0,12	KÜTAHYA	13	154	1,02	0,40
ANKARA	13	408	1,02	1,07	MALATYA	14	294	1,10	0,77
ANTALYA	68	818	5,34	2,15	MANİSA	22	1202	1,73	3,15
ARTVİN	27	429	2,12	1,13	K.MARAŞ	35	1201	2,75	3,15
AYDIN	8	2157	0,63	5,66	MARDİN	2	6	0,16	0,02
BALIKESİR	11	166	0,86	0,44	MUĞLA	68	7662	5,34	20,11
BİLECİK	6	1817	0,47	4,77	MUŞ	6	60	0,47	0,16
BİTLİS	3	45	0,24	0,12	NEVŞEHİR	2	18	0,16	0,05
BOLU	39	409	3,06	1,07	NİĞDE	5	265	0,39	0,70
BURDUR	45	1668	3,53	4,38	ORDU	38	388	2,98	1,02
BURSA	26	446	2,04	1,17	RİZE	34	630	2,67	1,65
ÇANAKKALE	15	268	1,18	0,70	SAKARYA	23	250	1,81	0,66
ÇANKIRI	3	27	0,24	0,07	SAMSUN	32	1046	2,51	2,75
ÇORUM	2	25	0,16	0,07	SİİRT	1	7	0,08	0,02
DENİZLİ	94	1249	7,38	3,28	SİNOP	6	79	0,47	0,21
DİYARBAKIR	1	600	0,08	1,57	SİVAS	27	567	2,12	1,49
EDİRNE	5	93	0,39	0,24	TEKİRDAĞ	2	78	0,16	0,20
ELAZIĞ	21	790	1,65	2,07	TOKAT	23	326	1,81	0,86
ERZİNCAN	12	231	0,94	0,61	TRABZON	72	945	5,65	2,48
ERZURUM	23	787	1,81	2,07	TUNCELİ	2	35	0,16	0,09
ESKİŞEHİR	2	28	0,16	0,07	ŞANLIURF	2	125	0,16	0,33
GAZİANTEP	1	77	0,08	0,20	UŞAK	10	96	0,78	0,25
GİRESUN	86	350	6,75	0,92	VAN	10	110	0,78	0,29
GÜMÜŞHANE	23	261	1,81	0,68	YOZGAT	4	67	0,31	0,18
HAKKARİ	1	10	0,08	0,03	ZONGULD	11	172	0,86	0,45
HATAY	5	102	0,39	0,27	BAYBURT	3	65	0,24	0,17
ISPARTA	48	713	3,77	1,87	KARAMAN	11	495	0,86	1,30
MERSİN	19	218	1,49	0,57	KIRIKKAL	2	4	0,16	0,01
İSTANBUL	3	52	0,24	0,14	BARTIN	7	74	0,55	0,19
İZMİR	10	76	0,78	0,20	IĞDIR	1	10	0,08	0,03
KARS	1	25	0,08	0,07	YALOVA	6	163	0,47	0,43
KASTAMONU	14	419	1,10	1,10	KARABÜK	7	71	0,55	0,19
KAYSERİ	21	3650	1,65	9,58	OSMANIYE	3	50	0,24	0,13
KIRKLARELİ	15	329	1,18	0,86	DÜZCE	28	352	2,20	0,92
TAL						1274	38105	100	100

Kaynak: TKB, 2007

EK 1.11
KIRSAL EKONOMİK FAALİYETLERİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE
GELİŞTİRİLMESİ

(1) İl Düzeyinde 0,05 ve 0,49 ha Arasında Araziye Sahip Çiftliklerin Sayısı

İL	0.05 ve 0.49 ha arasında araziye sahip çiftlik sayısı	TOPLAM ÇİFTLİK SAYISI	%
ADANA	29,667	54,547	54,4
ADİYAMAN	26,199	38,768	67,6
AFYONKARAHİSAR	23,667	45,133	52,4
AĞRI	9,816	34,761	28,2
AMASYA	17,688	26,778	66,1
ANKARA	8,112	40,885	19,8
ANTALYA	51,255	70,888	72,3
ARTVIN	19,530	24,362	80,2
AYDIN	35,290	53,426	66,1
BALIKESİR	62,614	89,785	69,7
BİLECİK	5,244	11,182	46,9
BİNGÖL	12,582	20,627	61,0
BITLİS	13,838	22,945	60,3
BURDUR	15,280	24,626	62,0
BURSA	37,615	56,241	66,9
ÇANAKKALE	31,882	50,720	62,9
ÇANKIRI	8,912	16,703	53,4
ÇORUM	31,051	52,263	59,4
DENİZLİ	40,753	60,524	67,3
DIYARBAKIR	27,506	43,849	62,7
EDİRNE	14,024	37,390	37,5
ELAZIĞ	19,742	29,364	67,2
ERZİNCAN	10,432	17,874	58,4
ERZURUM	24,182	52,807	45,8
ESKİŞEHİR	6,212	24,522	25,3
GAZİANTEP	11,682	28,973	40,3
GİRESUN	46,637	60,379	77,2
GÜMÜŞHANE	15,375	17,907	85,9
HAKKARI	5,984	10,478	57,1
HATAY	30,258	42,395	71,4
ISPARTA	31,915	38,563	82,8
MERSİN	49,329	70,666	69,8
İSTANBUL	5,082	10,429	48,7
İZMİR	51,567	72,332	71,3
KARS	5,888	29,467	20,0
KASTAMONU	33,898	52,555	64,5
KAYSERİ	9,481	29,393	32,3
KIRKLARELİ	7,225	20,081	36,0
KİRŞEHİR	4,185	18,181	23,0
KOCAELİ	8,947	16,394	54,6
KONYA	29,352	98,567	29,8
KÜTAHYA	28,533	44,750	63,8
MALATYA	22,461	34,865	64,4

İL	0.05 ve 0.49 ha arasında araziye sahip çiftlik sayısı	TOPLAM ÇİFTLİK SAYISI	%
MANISA	66,686	94,810	70,3
KAHRAMANMARAŞ	35,020	56,255	62,3
MARDIN	17,758	37,437	47,4
MUĞLA	31,230	45,435	68,7
MUŞ	11,401	27,253	41,8
NEVŞEHİR	5,787	18,967	30,5
NIĞDE	12,453	24,220	51,4
ORDU	60,864	73,762	82,5
RIZE	34,788	50,195	69,3
SAKARYA	45,264	59,521	76,0
SAMSUN	57,783	86,128	67,1
SIIRT	10,210	17,435	58,6
SINOP	23,386	31,457	74,3
SIVAS	32,949	77,957	42,3
TEKİRDAĞ	8,924	28,026	31,8
TOKAT	44,357	60,789	73,0
TRABZON	59,917	72,546	82,6
TUNCELI	6,651	12,415	53,6
ŞANLIURFA	12,305	50,406	24,4
UŞAK	10,112	22,491	45,0
VAN	17,210	33,354	51,6
YOZGAT	13,876	49,924	27,8
ZONGULDAK	40,858	51,880	78,8
AKSARAY	11,281	23,414	48,2
BAYBURT	3,722	8,766	42,5
KARAMAN	9,157	17,118	53,5
KIRIKKALE	3,841	12,962	29,6
BATMAN	5,870	12,999	45,2
ŞIRNAK	3,928	11,081	35,4
BARTIN	18,075	22,100	81,8
ARDAHAN	7,660	17,929	42,7
İĞDIR	4,892	9,341	52,4
YALOVA	3,936	5,778	68,1
KARABÜK	8,179	13,228	61,8
KILIS	3,459	7,671	45,1
OSMANIYE	15,703	22,740	69,1
DÜZCE	25,137	33,047	76,1

Kaynak: TÜİK 2001

(2) Uygun El Sanatları Listesi

Bu liste IPARD Programı altında kullanılmak üzere Yönetim Otoritesi tarafından oluşturulmuştur.

	EL SANATININ ADI	TANIM
1	Ahşap işi	Ahşap işi mimariyle ilişkili olarak ahşap işi iki gruba ayrılır. Ahşap, sehpa, çekmeceler, sandıklar, kaşıklar, bastonlar, kürsüler, Kuran muhafazaları, beşik, sedir gibi ev eşyaları ve minberler ve cami işlemleri, tavanlar, sütun başları, pencereler, kapılar, konsollar, kirişler gibi mimari parçalar için kullanılır. Ceviz, elma, sedir, abanoz ve gül ağacı, boyama, kabartma, oyma, dekorlama gibi farklı tekniklerle işlendiğinde özellikle popüler olmaktadır.
2	Metal işi	Metal işleri : metal işi farklı alet ve gereçlerle ham metali işlenmiş metal yapmaktır. Atölyenin koşulları ve uygulanan teknik, metalin sertliğine ve ürün tipine göre değişmektedir. Altın işleri altına şekil verme çalışmasıdır. Özellikle değerli ve yarı değerli taşlarla takımlar için farklı teknikler kullanılmaktadır. Bakır Anadolu sanatında önemli bir yer tutar ve kolayca elde edilir. Bakır kapıları dekore etmek için ve kapı tokmakları, başlıklar, mücevher, kaplar için günlük yaşamda kullanılır. Şekil vermek için gümüşle çalışma. Özellikle takılar, süsler, v.b. üretme için farklı teknikler kullanılır. Demir işleri (demir-çelik) bıçaklar, bahçe gereçleri (balta, kürek, keser, kazma, v.b.) el aletleri ve kaplar, tencereler, setler, başlıklar ve kapılar için kullanılır.
3	Cam eşya	Ham madde olarak camı kullanarak mavi boncuk ve gaz lambası, lale vazosu, şeker kaseleri, mozaik cam panolar, kadehler gibi aksesuarlar ve aletlerin üretimi Üflemlenmiş cam eşya, kakmacılık, boyalı ve mozaik cam kullanılan tekniklerden bazısıdır.
4	Seramiklerin Üretimi	Seramik çeşitli araçlarla inorganik malzemelerin pişirilmesi ve oluşumu demektir. Seramiğin ana bileşeni, bir fırında pişirilen ve bir torna veya kalıpta şekil verilebilen kildir.
5	Çanak çömlek (toprak eşya, çömlek yapma)	Toprak kaplar ve çömlekler kil ve suyu karıştırarak veya torna veya kalıpta şekillendirip bir fırında pişirerek yapılır. pişirme aşamasından sonra, nesnelere sertleşir ve şekil alırlar.
6	Çinicilik	Çini ana malzemesi kuvars olan nesne veya bir pişmiş bisküvi panelleri kullanılır ve bir yanı dekorasyonda sırlanır. Çiniler mimaride kullanılıp kullanılmamalarına göre iki gruba ayrılır.
7	Dokumacılık	Mendil, puşu, Trabzon giysisi, peştamal, el yazmalı başörtüsü, Vezirköprü giysisi gibi yün, pamuk ve ipek iplikleri kullanarak bir tesgahta kumaşın yaratılması
8	Hasır işi	Saz ve mısır kapçığından kullanarak yapılır. (Karadeniz bölgesi). Sazlar ve kapçıklar bir tezgahın üzerine yerleştirilir. Dokuma aynı malzemenin birbirine sarılmasıyla yapılır. Bu teknik duvar kaplaması, zemin kaplaması, tabanlık, seccase, kova olarak kullanılmaktadır, günümüzde asıl olarak dekorasyon için kullanılmaktadır.
9	Sepet dokuma	Bir sepet, plastik mazlemeler ve ince ağaç dalları, sazlardan yapılır ve farklı eşyaları taşımak için kullanılan el kabıdır. İnce, sağlam sepetler bambu veya söğüt ağacı, kestane, ceviz, hasır, palmye gibi farklı ham maddelerden üretilir. Nemli malzeme, sepetin istenen boyutunu yansıtan bir + şeklindeki zemine yerleştirilir. Aynı malzemenin farklı miktarları daha sonra eklenir ve örülür.
10	Müzik aletleri yapımı	Bu aletler ahşap, bitkiler, hayvan bağırsağı, hayvan kılı, kemik ve boynuz kullanarak yapılır. Nefesli, perküsyon, telli çalgılar

		olarak sınıflandırılır.
11	Keçe yapımı	Keçe, sabun, yağlar ve asitle ısı, nem ve basınç altında özellikle yün gibi hayvansal dokuları katarak elde edilir. Keçe fabrikalarda veya baskı yöntemiyle üretilir. Kuzu yününün yanı sıra, tavşan, deve, tiftik ve keçi tüylerinin tümü kullanılır. Doğal renkler (siyah, beyaz, kahverengi) yüzey için kullanılır ve genelde sentetik boyalarla renklendirilen keçeli tasarımlar uygulanır. Tasarımların çoğu geometrik şekillere sahiptir ancak doğadan şekiller de görülebilir.
12	Kilimcilik	Bu örgü yüzeyli dokumadır, örgü iplikleri, çözgü ipliği boyunca biri öne biri arakaya geçirilir ve çözgü iplikleri sıkılaştırılıp gizlenir. Tasarımın olduğu özel alanlardaki kilimlerde, renkli çözgü iplikleri, diğer tasarımın sınırına erişip dönene kadar devam eder. Bu şekilde tasarımlar aynı renkli örgüler çözgüler arasında gidip geliyor şeklinde görünür. Kilim, çanta, zemin örtüsü, seccade bu teknikle üretilen bazı ürün örnekleridir.
13	Halıcilik	Yan yana pamuk, ipek, tiftik ve yün iplikleri yerleştirerek bir çözgü iskeleti oluşturulur. İskeletteki her çift iplik çapıtlı teknikler aracılığıyla ipek veya floşla bağlanır ve çözgü ipliğiyle sağlamlaştırılır. Halı üretiminde iki veya üç çözgü olabilir. Bir kaç sırayı tamamladıktan sonra, dokuma halı makaslarının yardımıyla istenilen uzunlukta kesilir.
14	Semer yapımı	Eşek, katır veya beygirlere binme için kullanılan hayvanların sırtına yerleştirilen ahşap yastık semer olarak adlandırılır. Ahşap, netal, deri, hasırotu veya dokunmuş kumaştan yapılabilir. Güçlü ipler semeri bağlamak için kullanılır.
15	Taş işleme	Taş işleme sanatından kullanılan taş, oyma, rölyef ve kazıma gibi farklı inşaat tekniklerine göre sınıflandırılabilir. Süsleme unsurları genelde bitkiler, geometrik tasarımlar ve yazıdır. Geleneksel mimaride, taş işleme iç ve dış duvarların inşaat ve dekorasyonunda önemli rol oynar. Diğer yaygın kullanım mezar taşları, el değirmeni ve mozaik taş sanatıdır.
16	Dekoratif taş işi	Zümrüt, yakut, ametist, yeşim, kehribar, mercan gibi doğal dekoratif taşları kullanarak mücevher, çelenk, sigara kutusu ve baston gibi ürünlerin üretimi
17	Sedef döşeme	Sedef yerleştirerek farklı motifler yaratmak için abanoz, maun ve ceviz gibi pahalı ahşaplar üzerinde dekorasyon yapma. Kapı, pencere, bardak, sandalye, çekmece, Kuran kabı, masa, koltuk, silah, kahve takımı, v.b.de kullanılır.
18	Kağıt sanatları (hattatlık (kaligrafi),ebru sanatı, tezhip)	Kaligrafi, arap harfleriyle yapılan yazı sanatı türüdür. Bu sanat Arap harflerinin ilerleme yaptığı dönemden sonra 6. ve 10. yüzyıllarda çıkmıştır. Kaligrafi, Arapça hat demektir. Ebru sanatı, renklerin ve çizimlerin birbirine girmeden yapılması ve bakışla seçilebilmesi demektir. Kağıt üzerine aktarılan bu şekillerle yapılan resimler ve su içinde sıvı boyayla rasgele çıkan şekiller sanatıdır. Tezhip, altın kaplamayı kasteder. Altın ve boyanın kullanımıyla yapılan dekorasyon sanatıdır. Kitaplar, hat panoları, harfler, deri ve ahşap işleri üzerine yapılan geleneksel şekillerle yapılan dekorasyondur.
19	<u>Saraçlık</u>	Saraçlık, kalın deri ve ince deri kullanarak koşum takımı, kemer, silah kılıfı, çanta, dekorasyon malzemeleri, ayakkabı gibi eşyaları üretme sanatıdır. Kürkçülük deri kullanan diğer bir tekniktir.
20	Folklorik bebek ve giysi yapımı	Orijinalinin aynısının minyatür boyutunda veya bire bir aksesuarlar ve geleneksel giysilerin üretimidir. Geleneksel giysiler her ilde farklıdır. Bu giysilerin üretiminde farklı giysiler, boncuklar ve farklı metaller kullanılır.
21	Yorgancılık	Farklı dikiş teknikleri kullanarak farklı giysilerle yapılan kılıfa konan yüy veya yün, pamukla yapılan şilte dekorasyonudur.
22	Tarak yapımı	Modern tekniklerden önce metaller ve bazı hayvanların kabuğu, kemiği kullanılarak geleneksel yöntemlerle ayna ve tarakların

		üretimidir.
23	<i>Alçı işleri/tandır yapımı</i>	Alçıyla yapılan dekorasyonlara mala kari denir. Alçı işleri taş işi ve seramik tekniklerinin bir karışımıdır. Mimari dekorasyonların bazı örnekleri, trabzan, tavan, kubbe, mihrap, kürsü, tandır v.ddir.
24	<i>Dikişçilik, giysi dekorasyonu, nakış işleme, örgü</i>	İğne, mekik, tığ, firkete kullanılarak yapılır. Teknikler birbirine bağlı zincir, örme ve bazen pullar, boncuklar ve payetler kullanarak yapıma kadar uzanır. İğne, tığ, firkete, yün, boncuk, koza gibi tipler vardır. İğne işleri: çin iğnesi, çapraz iğne, şahmerdan, iri iğne işleri, meşhur bazı iğne işlerinin örnekleridir. Dikişçilik, makine kullanarak veya elle ev tekstili veya giysileri üretmek için dokumayı birleştirme. Dekoratif amaçlı dikişçilik çerçeve veya diğer el aletlerini kullanarak mendil, başörtüsü, seccade, bohça ve peçete yapmak için farklı renkler ve şekillerde yapılır. Kumaş boyama boya ve fırça kullanarak bir kumaş üzerine her çeşit şekli aktarmadır. Genellikle ana malzemesi kumaş olan çeyiz malzemeleri, perdeler, giysiler, çanta ve diğer eşyalar için kullanılır. Örgü, süeter, çorap, patik, eldiven, başörtüsü, başlık v.b.de kullanılır.
25	<i>Süpürge yapımı</i>	Araziden toplanan süpürge out, süpürge yapmak için kesilir ve demet yapıp sulanır. Sulanan süpürge otu kükürtle beyazlatılır. Ve beyazlatılan süpürge çıkırıkla temizlenir ve demetler olarak toplanır ve ipe bağlanır ve süpürge yapılır.

(3) Uygun Yerel Tarım ve Gıda Ürünleri Listesi

Bu liste IPARD Programı altında kullanılmak üzere Yönetim Otoritesi tarafından oluşturulmuştur.

İL	YÖRESEL TARIM VE GIDA ÜRÜNÜNÜN ADI
AFYONKARAHİSAR	Afyon Sucuğu, Afyon Pastırması, Afyon Kaymağı, Haşhaş Ezmesi, Haşhaş Yağı, Manda yoğurdu, Afyon Lokumu ve Şekerlemesi, Patatesli Afyon Ekmeği, Afyon Sucuk Döneri, Sandıklı Leblebisi, Ekmek Kadayıfı, Haşhaşlı Katmer, Sultandağı Kirazı, Kornişon
AĞRI	Beyaz Bal, Ev Makarnası, Kete, Murtuğa
AMASYA	Amasya elması, banya, kuşburnu, şaraplık merzifon siyah üzümü, Baraklı üzümü, sumak, salep, kekik, nane, madımak, kızılıçık, soğan, Amasya çöreği, bulgur, tuzlu asma yaprağı, Yoğurtlu Amasya tarhanası (çorba yapmak için un ve kesilmiş süttten yapılan kurutulmuş yiyecek), haşhaş ezmesi, çerkez peyniri, Amasya Sakala Çarpan Çorbası, Amasya Topak aşısı, Amasya baklalı dolması, erişte, Amasya yumurtalı ev makarnası, sütlü ekmek (hamursuz), İşkefe (ince yufka ekmek), pekmezler (şeker pancarı, armut, erik, ayva, dut, üzüm v.b.), domates salçası, domates - patlıcan - biber - taze fasulye kurutması
BURDUR	Cevizli Sucuk, Tarhana, Kapari ürünleri, ceviz ezmesi
ÇANKIRI	Kepecik Peyniri, Baş Peyniri, Panayır Helvası, Ceviz Ezmesi, Çankırı Tarhanası
ÇORUM	Leblebi, ceviz, turşu, tulum peyniri (deri içinde yapılan peynir), banya, mantı, madımak, Osmancık pirinci, üzüm ürünleri (üzüm pekmezi, pestil, pekmez sucuğu), dut pekmezi, soğan, kuşburnu marmelatı, Tarhana, erişte, yufka ekmeği, süzme yoğurt, çökelek, Hedik (kaynatılmış buğday), haşhaş ezmesi, İskilip Dolması, şıra (üzüm, ayva), reçel (elma, kayısı, gül, vişne, ayva, karadut, kuşburnu), üzüm, zeytin patatesi, Osmancık üzümü, zeytin fasulyesi, zeytin elması, domates salçası, helva, cevizli sucuk
DİYARBAKIR	Örgü Peyniri, Cevizli Sucuk, Kadayıf, Marzipan (bir çeşit şekerleme), Nuriye tatlısı, Meyan Kökü Şerbeti, Karpuz Çekirdeği (Çerezlik), Bademli Sucuk, Üzüm Pestili, Üzüm Pekmezi, Üzüm Sirkesi, Kesme, Badem İçi, Kirkorlu Peynir, Diyarbakır Pide Ekmeği, Karacadağ Pirinci, Lice Domatesi, Kenger, karpuz reçeli, karpuz pekmezi, kavun çekirdeği, sumac
ERZİNCAN	Cimin Üzümü, Tulum Peyniri, Köme, Pestil, Saruç, Eğin Dutu, Dut Pekmezi, Kurutulmuş Dut, Kesmece, Kayısı Pestili, Kurut, Sirin (siron)
ERZURUM	Kadayıf Dolması, Pekmez, Civil Peyniri, Lor Peyniri, cevizli kete, Göğermiş Tulum Peyniri (Küflü Peynir), Tel Peynir, İspir Şeker Fasulyesi, Aşotu (çorba ve dolmada kullanılan bitkisel bir ot türü), Tarhın (Bazı dolma ve et yemeklerine katılır. Erzurum yöresel çorbalarından Kesme çorbasına katılır), Çaşır (Yabani bir bitki), Çiriş (Yabani

	bir bitki), Cağ Kebabı, Yaprak Döner, Erzurum Su Böreği, Lor Dolması, Ayran Aşı (Ayran Çorbası), Kesme Çorbası, Ekşili Dolma, Kavurma, Demir Tatlısı, Tandır Lavaş Ekmeği, Hasankale Lavaş Ekmeği, Karnavas dut pekmezi, pestil
GİRESUN	Fındık, Ceviz, Kiraz, Kiraz turşusu
HATAY	Nar Konsantresi, Nar Suyu, Limon ve Bergamut Konsantresi, Kabak Tatlısı, Örgü Peyniri, Dil Peyniri, Doğal Zeytin Yağı (su zeytini), Firik, Ceviz Ezmesi, Biber Salçası, Humus, Yeşil Zeytin, Ekşi Portakal ve Kapari Ezmesi, Kapari turşusu, Sürki, Havuç tatlısı, şalgam suyu, Belen (üzüm) pekmezi, sumak, lif, kekik (Kuru ve yaş), kuru domates, kuru biber, kuru patlıcan, kişniş, çakşır, zahter, taş kadayıf, dut şurubu ve konsantresi, testi peyniri, tuzlu yoğurt, domates salçası, maydanoz, üzüm pekmezi, ceviz reçeli, kömbe, ahududu (reçel ve pekmez), innep, abugannuç, turşu, yerfıstığı, turunc reçeli, biberli ekmeç, oruk, haytalı, harnup ve harnup pekmezi, bakla ezmesi, ceviz sucuğu, pestil (üzüm veya kavundan), yayladağı lokumu, bulgur, kahke, siyah zeytin salamurası, kağıt kebabı, künefe, defne sabunu ve defne yağı, ipek üretimi
ISPARTA	Elma, Kiraz, Şeftali, Ceviz, Badem, Üzüm ve bunların kurutulmuş ürünleri, Gül ve gül ürünleri, Börülce, Bal kabağı, Bal, üzüm ve dut pekmezi, dut kurusu, haşhaş ezmesi, lokul (cevizli çörek), köpük helvası, kuzu göbeği mantarı, keçi peyniri, kekik, İslamköy Ekmeği
KAHRAMANMARAŞ	Maraş Dondurma, Tarhana, Yerfıstığı ezmesi, Kırmızıbiber (Maraş kırmızıbiberi), Fıstık ezmesi, Üzüm ürünleri (üzüm pekmezi, pekmez sucuğu, köpük (un) sucuğu, samsa, bastık, pestil, cevizli sucuk), Çörek, Sumak Suyu, Maraş peyniri (sıkma peynir), Bulgur, Dövme, Zeytinyağı, Ceviz, Bakliyat (Göksun dermason fasulyesi), Urmu dutu, Elma, Soğan, Domates-biber salçası, Trabzon hurması, tatlı fesleğen, içli köfte, analı kızılı çorba
KARS	Çeçil Peyniri, Kaşar Peyniri, gravyer peyniri, Kağızman uzun elması, Kurutulmuş Kaz Eti, Bal, Sarıyağ, Pestil- Cevizli Sucuk- Pekmez (üzüm, dut), Kete, Kağızman Kayısı
KÜTAHYA	Tarhana, Sarımsak, Leblebi, Kiraz, Vişne
KASTAMONU	Sarımsak, Tosya Pirinci, Kurutulmuş Üryani Eriği, Kurutulmuş Mürdüm, Tarhana, Çekme Helva, Şekerpançarı Pekmezi
KONYA	Tarhana, Beyaz Peynir, Kecimen Üzümü, Konya Şekeri, Konya Gevreği, Ereğli Kirazı, bamya, Tulum peyniri, İvriz Peyniri, Konya Süzme Yoğurdu, Pekmez, Tahin, Erişte, Tandır Ekmeği, Köpük Helva, Taş Helva, Seydişehir leblebisi, Lokum, Tahinli pide, Termiye, (Baklagillerden otsu bir bitki), Çilek, Çumra Kavunu, Ereğli Elması, Küflü peynir, Siyah Havuç, Havuç ürünleri, Hırtlak (Küçük ham kavun), Akşehir Kirazı, Domates Salçası, Su Böreği, Saç Böreği, Höşmerim, Pekmezli sucuk, Asma yaprağı, Toros Balı, Kavurma, Sac arası, Turşu
MARDİN	Sert Bisküvi, Çörek, Pekmez, Cevizli Sucuk, Üzüm, Üzüm Pestili, Pestil, Kavurma, Sucuk, Şehriye, Bulgur, Siyah Kahve, Helva, Badem Ezmesi, Leblebi, Karpuz çekirdeği, Kavun çekirdeği, Kuru Üzüm, Peynir Tatlısı, Sumak Suyu, Nar suyu, Turşu, Asma Yaprığı, Zeytin, Yeşil Zeytin, Badem, Badem şekeri, Süryani şarabı
NEVŞEHİR	Kaymak, Tarhana, Kabak Çekirdeği
ORDU	Fındık, Dağ Çileği, Melocan, Ceviz, Kivi, Çilek, Trabzon Hurması, İsabella Üzümü, Dut ve Dut Pekmezi
SAMSUN	Samsun Pidesi, Terme Pirinci, Ladik Fasulyesi, Bafra Manda Yoğurdu, Samsun Deveci Armudu, Samsun İnciri, İsabella Üzümü, Kara Üzüm Pekmezi, Dut Pekmezi
SİVAS	Dut, Küp Peynir, peşkutan çorbası, Vişne, Madımak, Kenger Sakızı, Kuşburnu (marmelat ve çay)
ŞANLIURFA	İsot, Külünçe, Sadeyağ, Çiğköfte, Viranşehir şelengosu, Nar Ekşisi, Urfa Fıstığı (Antep Fıstığı), Urfa Peyniri, Kırmızı Mercimek, İçli Köfte, Nar Suyu, Lahmacun, Biber Salçası, Sucuk, Aspir, Kuru İncir, Koyun Yoğurdu, Kimyon, Kuru Nane, Yaylak karpuzu, Urfa Tatlısı (Şıllık), Kuru Sebze (Patlıcan, domates, bamya, biber, kabak), Bulgur, Köy Ekmeği (Yufka Ekmeği), Künefe, Ekşili Turşu, Acı Turşu, Birecik Patlıcanı, Kaymak, Fıstık Ezmesi, Meyankökü Suyu, Karpuz Çekirdeği, Karacadağ Pirinci, Dut pekmezi, Karacadağ Balı, Mantar, Keme (Mantar), Mirra (Acı Kahve), Peynirli Helva, Üzüm ve üzüm ürünleri (Pestil, Kesme, Üzüm Pekmezi, Fıstıklı Sucuk)
TOKAT	Bulgur, Tarhana, Ev Makarnası, Pestil, Köme, Narince Üzümü, Tokat Asma Yaprığı, Leblebi, Tokat Ev Ekmeği, Çökelek, Lor Peyniri, Kapari, Ceviz, Reçel, Domates salçası, Üzüm Sirkesi, Beyaz Pekmez, Harnup Pekmezi, Madımak Konservesi, Kuşburnu reçel ve Marmelatı, Çemen, Mahlep, Yoğurtmaç, Kurutulmuş Dolmalık Biber, Tokat Biberi (dolmalık), Tokat Domatesi, Madımak, Elma kurusu, Erik kurusu, Hünnap, Tokat kirazı, Erbaa fındığı, Tokat kebabı, Bat (bit tür yemek)
TRABZON	Trabzon (Vakfikebir) Ekmeği, Trabzon tereyağı, siyah çay, telli Peynir, Kolot Peyniri, İmansız Peynir, Akçaabat Köftesi, fındık, İsabella Üzümü, Likapa (Yaban mersini),

	Trabzon hurması, karalahana, karayemiş, muşmula, Kızılcık, Yomra elması, kivi, Trabzon Pidesi, Hamsi Salamurası, Palamut Salmurası, Fasulye Turşusu, Trabzon Simiti, Laz Böreği, Mısır Unu, Mısır Ekmeği, Çilek
UŞAK	Tarhana, Haşhaş Ezmesi, Çilek, Ulubey Demir Tatlısı
VAN	Van Otlu Peynir, Ceviz, Bal (Bahçesaray-Çatak), Jaji (Bir tür süt mamülü kahvaltılık), Gevaş Faulyesi, kavut, kavurğa (kavrulmuş buğday ve süt ile hazırlanan kahvaltılık), Çiriş Otu, Uşkun, Van Balığı, Alabalık
YOZGAT	Turşu, Üzüm Pekmezi, Bulgur, Erişte, Çanak Peynir, Mercimek, Yufka Ekmeği, Elma-Kayısı-Erik Kuruşu, Alıç, Koyun Peyniri ve Yoğurdu, Madımak, Girebolu suyu, Sekili kavunu, Hedik, Cevizli sucuk, Parmak çörek, Kabak tatlısı, Çalma, Kete

(4) İllere Göre Turist Sayısı, Turistik Tesisler ve Yatak Sayıları

İL	Turist Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
ADANA	232.877	76	5.568
ADİYAMAN	40.985	17	1.000
AFYONKARAHİSAR	302.756	63	9.567
AĞRI	52.951	35	2.322
AKSARAY	43.835	35	1.453
AMASYA	90.198	36	1.616
ANKARA	1.249.975	214	23.135
ANTALYA	6.786.882	2.482	357.412
ARDAHAN	52.096	33	1.365
ARTVİN	106.087	85	2.873
AYDIN	1.376.378	757	59.567
BALIKESİR	682.123	540	34.958
BARTIN	63.136	44	2.211
BATMAN	54.382	9	943
BAYBURT	14.061	4	202
BİLECİK	27.415	16	734
BİNGÖL	20.199	7	329
BİTLİS	32.159	21	1.420
BOLU	237.776	53	7.300
BURDUR	71.544	19	960
BURSA	663.077	200	18.718
ÇANAKKALE	359.742	190	12.681
ÇANKIRI	251.169	18	926
ÇORUM	97.920	34	1.497
DENİZLİ	944.765	209	14.346
DİYARBAKIR	241.263	55	4.166
DÜZCE	115.910	54	3.061
EDİRNE	162.738	49	3.446
ELAZIĞ	22.803	25	2.260
ERZİNCAN	121.354	33	1.372
ERZURUM	352.516	72	5.080
ESKİŞEHİR	99.161	20	1.619
GAZİANTEP	221.147	75	5.353
GİRESUN	66.721	34	1.683
GÜMÜŞHANE	16.867	10	350
HAKKARİ	50.568	13	761
HATAY	207.779	60	4.147
İĞDIR	39.187	27	1.790
ISPARTA	118.409	59	2.577
İÇEL	378.329	299	17.659
İSTANBUL	3.620.701	822	103.266
İZMİR	1.433.857	633	55.025
K.MARAŞ	82.464	74	3.650
KARABÜK	84.216	50	2.037
KARAMAN	26.093	7	364

KARS	95.367	28	2.297
KASTAMONU	65.472	48	2.647
KAYSERİ	155.548	51	3.984
KIRIKKALE	12.003	34	1.400
KIRKLARELİ	65.748	13	971
KIRŞEHİR	12.534	11	796
KİLİS	4.956	2	121

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2003

EK 1.12
TARIM-ÇEVRE EKLERİ

(1) Tarımsal Arazi ve Orman Arazisi

Tarımsal arazi ve orman arazisi							
(000 Hektar)							
<u>İşlenmiş tarım arazisi</u>							
Yıl	Ekili arazi	Nadasa bırakılmış arazi	Sebze bahçeleri alanı	Üzüm bağı alanı	Meyve ağaçları alanı	Zeytin ağaçları alanı	Orman arazisi (2)
1984	17 453	6 421	628	625	1 470	816	20 199
1985	17 908	6 025	662	625	1 489	821	20 199
1986	18 149	5 771	638	600	1 490	835	20 199
1987	18 781	5 574	609	590	1 517	856	20 199
1988	18 995	5 179	612	590	1 531	856	20 199
1989	19 036	5 234	610	597	1 563	857	20 199
1990	18 868	5 324	635	580	1 583	866	20 199
1991	18 776	5 203	652	586	1 560	877	20 199
1992	18 811	5 089	663	576	1 565	871	20 199
1993	18 940	4 887	654	567	1 615	872	20 199
1994	18 641	5 255	709	567	1 618	881	20 199
1995	(1) 18 464	5 124	785	565	1 340	556	20 199
1996	18 635	5 094	785	560	1 344	568	20 199
1997	18 605	4 917	775	545	1 364	658	20 703
1998	18 751	4 905	783	541	1 389	600	20 703
1999	18 450	5 039	790	535	1 393	595	20 703
2000	18 207	4 826	793	535	1 418	600	20 703

2001	***** *****	18 087	4 914	799	525	1 425	600	20 703
2002	***** *****	18 123	5 040	831	530	1 435	620	20 703
2003	***** *****	17 563	4 991	818	530	1 500	625	20 703
2004	***** *****	18 107	4 956	805	520	1 558	644	20 703
(1) 1995'ten itibaren sadece kapalı meyve ve zeytin ağaçları alınmış, boş ağaçlar dahil edilmemiştir.								
(2) Yüzde 11'den fazla orman ağacı yoğunluğuna sahip normal orman arazisi ve bozuk orman arazisi								

Kaynak: TÜİK, Tarımsal Yapı (Üretim, Fiyat ve Değer), 2004

(2) Tarımda Su Kullanımı

SULANAN TARIM ARAZİSİ ORANI:

Tarım Arazisi= Ekilebilir Arazi + Sebze ve Çiçek bahçeleri (Koruma altındaki alan dahil) + meyve ve diğer uzun ömürlü bitki arazisi (Koruma altındaki alan dahil) + nadasa bırakılmış arazi

Toplam Tarım Arazisi : 219.593.965 dekar
Sulanan Tarım Arazisi : 46.657.585 dekar
Sulananmayan Tarım Arazisi : 172.936.380 dekar
Sulanan Tarım Arazisi Oranı: % 21.25

Not 1: Bilgiler 2001 Genel Tarım Sayımı, Genel Köy Bilgi Çalışması'ndan alınmıştır
Not 2: Bu çalışmanın, nüfusu 25.000'in altındaki il ve ilçeler ile tüm köyleri kapsamaktadır.

Sulanan Tarımsal Arazi Oranı (NUTS2)						
NUTS2 Bölgeleri	Bölge Kodu	İl	Dekar			
			Toplam Tarım Arazisi	Sulanan Tarım Arazisi	Sulananmayan Tarım Arazisi	(%)
		Türkiye	219 593 965	46 657 585	172 936 380	21.25
TR10						
	1	İstanbul	999 001	40 723	958 278	4.08
TR21						
			999 001	40 723	958 278	4.08
	2	Edirne	3 073 684	566 608	2 507 076	18.43
	2	Kırklareli	2 306 114	322 171	1 983 943	13.97
	2	Tekirdağ	3 211 428	145 278	3 066 150	4.52
TR22			8 591 226	1 034 057	7 557 169	12.04
	3	Balıkesir	3 873 293	597 600	3 275 693	15.43
	3	Çanakkale	2 682 185	620 724	2 061 461	23.14
TR31			6 555 478	1 218 324	5 337 154	18.58
	4	İzmir	3 114 537	1 305 161	1 809 376	41.91
TR32			3 114 537	1 305 161	1 809 376	41.91
	5	Aydın	3 763 934	1 322 493	2 441 441	35.14
	5	Denizli	3 617 012	1 038 793	2 578 219	28.72
	5	Muğla	2 243 376	644 992	1 598 384	28.75
TR33			9 624 322	3 006 278	6 618 044	31.24
	6	Afyon	4 663 786	1 071 768	3 592 018	22.98
	6	Kütahya	2 558 243	325 424	2 232 819	12.72
	6	Manisa	4 801 205	1 500 533	3 300 672	31.25
	6	Uşak	2 305 574	189 367	2 116 207	8.21
TR41			14 328 808	3 087 092	11 241 716	21.54
	7	Bilecik	940 334	143 617	796 717	15.27
	7	Bursa	2 530 952	863 107	1 667 845	34.10
	7	Eskişehir	3 391 022	754 794	2 636 228	22.26
TR42			6 862 308	1 761 518	5 100 790	25.67
	8	Bolu	991 911	141 918	849 993	14.31

	8	Kocaeli	812 544	81 473	731 071	10.03
	8	Sakarya	1 602 219	193 511	1 408 708	12.08
	8	Yalova	148 928	49 500	99 428	33.24
	8	Düzce	769 549	72 015	697 534	9.36
TR51			4 325 151	538 417	3 786 734	12.45
	9	Ankara	10 310 492	883 684	9 426 808	8.57
TR52			10 310 492	883 684	9 426 808	8.57
	10	Konya	16 748 893	4 229 221	12 519 672	25.25
	10	Karaman	2 711 467	761 318	1 950 149	28.08
TR61			19 460 360	4 990 539	14 469 821	25.64
	11	Antalya	2 586 880	933 412	1 653 468	36.08
	11	Burdur	1 665 870	555 594	1 110 276	33.35
	11	Isparta	1 919 571	643 397	1 276 174	33.52
TR62			6 172 321	2 132 403	4 039 918	34.55
	12	Adana	4 823 589	2 437 798	2 385 791	50.54
	12	Mersin	3 696 818	1 244 089	2 452 729	33.65
TR63			8 520 407	3 681 887	4 838 520	43.21
	13	Hatay	2 184 445	1 169 399	1 015 046	53.53
	13	Kahramanmaraş	3 842 826	1 177 644	2 665 182	30.65
	13	Osmaniye	1 201 723	619 529	582 194	51.55
TR71			7 228 994	2 966 572	4 262 422	41.04
	14	Kırşehir	2 815 076	194 021	2 621 055	6.89
	14	Nevşehir	3 305 590	435 410	2 870 180	13.17
	14	Niğde	1 944 606	676 779	1 267 827	34.80
	14	Aksaray	2 737 375	594 150	2 143 225	21.71
	14	Kırıkkale	2 077 154	164 222	1 912 932	7.91
TR72			12 879 801	2 064 582	10 815 219	16.03
	15	Kayseri	5 376 578	756 315	4 620 263	14.07
	15	Sivas	7 063 938	645 227	6 418 711	9.13
	15	Yozgat	6 899 926	620 989	6 278 937	9.00
TR81			19 340 442	2 022 531	17 317 911	10.46
	16	Zonguldak	546 661	22 994	523 667	4.21
	16	Bartın	306 253	20 243	286 010	6.61
	16	Karabük	625 975	36 947	589 028	5.90
TR82			1 478 889	80 184	1 398 705	5.42
	17	Çankırı	1 649 243	177 052	1 472 191	10.74
	17	Kastamonu	2 292 558	366 773	1 925 785	16.00
	17	Sinop	1 230 851	131 890	1 098 961	10.72
TR83			5 172 652	675 715	4 496 937	13.06
	18	Amasya	1 957 964	672 446	1 285 518	34.34
	18	Çorum	4 662 756	523 933	4 138 823	11.24
	18	Samsun	4 413 437	668 289	3 745 148	15.14
	18	Tokat	2 741 643	737 260	2 004 383	26.89
TR90			13 775 800	2 601 928	11 173 872	18.89
	19	Artvin	478 734	120 056	358 678	25.08
	19	Giresun	1 962 254	82 104	1 880 150	4.18
	19	Gümüşhane	683 931	172 306	511 625	25.19
	19	Ordu	2 692 797	3 734	2 689 063	0.14
	19	Rize	642 042	50	641 992	0.01
	19	Trabzon	846 985	9 751	837 234	1.15
TR91			7 306 743	388 001	6 918 742	5.31
	20	Erzincan	1 502 722	560 812	941 910	37.32
	20	Erzurum	3 663 442	1 126 392	2 537 050	30.75
	20	Bayburt	501 001	162 481	338 520	32.43

TRA2			5 667 165	1 849 685	3 817 480	32.64
	21	Ağrı	3 512 042	691 201	2 820 841	19.68
	21	Kars	3 644 769	146 488	3 498 281	4.02
	21	Ardahan	1 167 623	21 238	1 146 385	1.82
	21	Iğdır	748 874	441 504	307 370	58.96
TRB1			9 073 308	1 300 431	7 772 877	14.33
	22	Bingöl	504 469	339 453	165 016	67.29
	22	Elazığ	2 028 472	675 258	1 353 214	33.29
	22	Malatya	2 451 955	889 161	1 562 794	36.26
	22	Tunceli	472 938	77 896	395 042	16.47
TRB2			5 457 834	1 981 768	3 476 066	36.31
	23	Bitlis	1 045 829	216 921	828 908	20.74
	23	Hakkari	442 725	224 495	218 230	50.71
	23	Muş	2 462 944	385 787	2 077 157	15.66
	23	Van	2 914 412	881 097	2 033 315	30.23
TRC1			6 865 910	1 708 300	5 157 610	24.88
	24	Adıyaman	2 946 457	573 430	2 373 027	19.46
	24	Gaziantep	2 904 752	506 569	2 398 183	17.44
	24	Kilis	786 170	37 682	748 488	4.79
TRC2			6 637 379	1 117 681	5 519 698	16.84
	25	Diyarbakır	5 250 704	826 714	4 423 990	15.74
	25	Şanlıurfa	8 792 116	2 429 280	6 362 836	27.63
TRC3			14 042 820	3 255 994	10 786 826	23.19
	26	Mardin	2 909 188	482 929	2 426 259	16.60
	26	Siirt	806 873	118 727	688 146	14.71
	26	Batman	1 186 964	221 523	965 441	18.66
	26	Şırnak	898 792	140 951	757 841	15.68
TOPLAM			5 801 817	964 130	4 837 687	16.62

Kaynak:TÜİK

(3) Türkiye’de Ürün Başına Gübre Kullanımı (1999)

Ürün	Alan 1000 ha	% gübrelenen alan	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	% N
			Kg/ha			Bin ton			
Buğday	9457	83.3	64.6	29.8	0.5	610.8	281.4	5.1	40.8
Arpa	3306	85.3	53.7	28.2		177.4	93.2	0.1	11.9
Mısır	676	97	128.7	32.4	5	87	21.9	3.4	5.8
Tahıl	380	71.2	65.8	26.3	3.4	25	10	1.3	1.7
Bakliyat	1301	71.5	26.2	19.3	3.2	34.1	23.8	4.1	2.3
Ayçiçeği	591	97.9	92.4	37.6	4.7	54.6	22.2	2.8	3.7
Soya fasulyesi	23	98.1	30.4		8.7	0.7	0.2		0.0
Şeker pancarı	424	96.1	109.4	64.2	35.1	46.4	27.2	14.9	3.1
Pamuk	718	98.6	126.9	38.9	3.5	91.1	27.9	2.5	6.1
Tütün	289	67.7	3.1	1.4	5.5	0.9	0.4	1.6	0.1
Patates	211	90.5	238.9	71.6	27.5	50.4	15.1	5.9	3.4
Sebze	824	87.3	102.1	49.9	13.5	94.1	41.1	11.1	6.3
Turunçgiller	100	98	201	56	34	20.1	5.6	3.4	1.3
Fındık	535	88.2	92.5	19.4	2.8	49.5	10.4	1.5	3.3
Zeytin	23	3.9	46.5	15.3	6.2	24.9	8.2	3.3	1.7
Üzüm	705	51.9	42.4	19.9	9.9	29.9	14	7	2.0
Çay	77	94.2	214.2	39	71.4	16.5	3	5.5	1.1
Yem bitkisi	526	53.2	35.3	15.2	0.6	18.6	8	0.3	1.2
Diğerleri	1277	75.3	49.8	19	5.4	63.6	24.3	6.9	4.3
Toplam	22043					1495.6	637.9	80.7	
1999	Toplam tüketim tahmini (IFA)					1484	637.9	80.6	
1999	Toplam tüketim tahmini (FAO)					1484	637.9	80.6	

Kaynak: <http://www.fertilizer.org/ifa/statistics/crops/fubc5ed.pdf>

(4) N ve P için Gübre Katsayıları

Hayvan Tipi	Gübre Katsayıları (kg/baş/yıl)			
	Azot		Fosfor	
Sığır	Aralık	OECD Ortalaması	Aralık	OECD Ortalaması
Sığır<1 yaş				
Kesimlik buzağular	9-30	17	1.5-1.7	3.2
Diğer buzağular	15-30	23	3.2-5.3	4
Sığır 1-2 yaş				
Dişi sığır 1-2 yaş	33-59	46	3.6-8.8	6.6
Erkek sığır 1-2 yaş	40-59	48	3.6-9.4	7.1
Sığır>2 yaş				
Kesimlik düveler	33-90	56	4.8-13.1	8.5
Erkek sığır>2 yaş	40-68	58	3.6-13.1	9.3
Süt inekleri	60-131		13-22	
Diğer inekler	44-106	66	5-16	11.2
Domuz				
Domuz<20 kg	0.4-11	3	0.08-2.6	0.9
Domuz 20-50 kg	0.8-14	10	2.2-3.5	2.5
Besi Domuzu>50 kg	10-19	13	2.2-6.0	3.4
Damızlık Domuz>50 kg				
Erkek Domuzlar	9-26	19	3.5-8.0	5.5
Dişi Domuzlar	14-35	24	5.5-8.7	6.8
Koyun ve Keçi				
Koyun ve kuzular				
Koyun	9-22	23	0.9-4.6	2.4
Kuzu	2-12	8	0.9-2.6	1.4
Keçiler	8-21	13	1.0-8.0	2.9
Kanatlı				
Tavuklar				
Broyler	0.05-0.96	0.4	0.01-0.13	0.08
Yumurtacı	0.5-1.2	0.7	0.15-0.26	0.19
Diğer Tavuklar	0.05-1.33	0.4	0.01-0.31	0.13
Diğer Kanatlılar				
Ördekler	0.3-1.2	0.7	0.07-0.43	0.2
Hindiler	0.4-2.1	1.2	0.18-0.58	0.4
Diğer Çiftlik Hayvanları				
Atlar	43-80	56	6-23	12
Eşekler	16-40	28	3.6-5.2	4.4

Kaynak: OECD Tarımsal Besin Denge Göstergeleri
Çiftlik hayvanları gübrelerinde azot ve fosfor, 14 Şubat 2005

(5) İyi Tarım Uygulamaları Yönetmeliği

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü tarafından yayınlamıştır		
Kuruluş: 7 Ekim 1920	8 Eylül 2004 Çarşamba	No : 25577

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı:

İYİ TARIM UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmelik; çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, iyi tarım uygulamalarına uyulması için Bakanlık İl Müdürlüklerinin, üreticilerin, üretici birliklerinin, müteşebbisler ile yetkilendirilmiş kuruluşların görev ve sorumlulukları ile denetim esaslarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 441 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (f) ve (h) bentlerine, 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununun 22 ve 24 üncü maddelerine, 5179¹ sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 16 ve 24 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- b) Bakan: Tarım ve Köyişleri Bakanını,
- c) İyi Tarım Uygulamaları Komitesi (İTUK): Bakan Olur'u ile kurulan ve Bakan adına bu Yönetmeliğin uygulanmasını takip ve temin eden, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde yer alan Komiteyi,
- d) İyi Tarım Uygulamaları (İTU): Tarımsal üretim sisteminin sosyal açıdan yaşanabilir, ekonomik açıdan karlı ve verimli, insan sağlığını koruyan, hayvan sağlık ve refahı ile çevreye önem veren bir hale getirmek için uygulanması gereken işlemleri,
- e) İl Müdürlüğü: Bakanlık İl Müdürlüğünü,
- f) Kontrol Kuruluşu: İyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun üretilen ürünün, üretiminden son tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,
- g) Sertifikasyon Kuruluşu: Tüm kontrolleri tamamlanmış iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun üretilen ürünü, kontrol kuruluşunun yaptığı kontrol ve bu kontrole ilişkin bilgi ve belgeler ile gerek duyulan hallerde yaptırılacak analizlere dayanarak sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,
- h) Yetkilendirilmiş Kuruluş: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu, kontrol kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşu olarak Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,
- ı) Kontrol: İyi tarım uygulamaları faaliyetlerinin bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığının belirlenmesi, düzenli kayıtların kurulması, sonuçların rapor edilmesi, gerek görülmesi halinde ürünün niteliğinin laboratuvar analizleri ile test edilmesini,
- j) Kontrolör: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu veya kontrol kuruluşu adına iyi tarım uygulamaları faaliyetlerinin her aşamasının ilgili mevzuata göre uygulanmasını kontrol etmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek kişiyi,

¹ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

k) Sertifikeler: Kontrol ve sertifikasyon kuruluğu veya sertifikasyon kuruluğu adına, kontrolü tamamlanmış ürünün iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun olduğunu onaylamak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek kişiyi,

l) Denetim: İyi tarım uygulamaları faaliyetlerinin bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığını tespit etmek amacıyla, yetkilendirilmiş kuruluşlar, işletmeler ve müteşebbisler ile kontrolör ve sertifikelerin Bakanlık veya Bakanlık tarafından denetim yetkisi verilen kuruluşlarca yapılan her türlü denetimini,

m) Sertifikasyon: Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin ve iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun üretilen ürünün mevzuata uygun olarak belgelendirilmesini,

n) Sertifika: Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu işletmenin ve iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun üretilen ürünün mevzuata uygun olduğunu gösteren belgeyi,

o) Üretim Alanı: İyi tarım uygulamaları çerçevesinde üretimin yapıldığı alanı,

p) Satış Ünitesi: Tarımsal ürünün üreticiden alınıp tüketiciye ulaştırılarak satışını yapan birimi (manav, market, pazar, v.b.),

r) Entegre Ürün Yönetimi (EÜY): Uzun dönemde sürdürülebilirlik şartlarını kapsayan, yerel toprak, iklim ve ekonomik koşullar gibi çevresel şartlarla uyumlu ürün karlılığını içeren tam bir tarım stratejileri sistemini,

s) Entegre Mücadele (EM): Tarımsal ürünlerde zararlı türlerin popülasyonunu ve çevre ile ilişkilerini dikkate alarak, uygun olan mücadele metotlarını ve tekniklerini kullanarak, ekonomik zarar seviyesini en aza indiren mücadele sistemini,

t) Üretici: Tarımsal ürünlerin her aşamadaki üretimini İTU kriterlerine göre yapan gerçek ve tüzel kişileri,

u) Üretici Birlikleri: 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre tarım üreticilerinin, ürün veya ürün grubu bazında ve gönüllülük esasına dayalı olarak kurdukları, tüzel kişiliği haiz tarımsal üretici birliklerini,

v) Müteşebbis: İyi tarım uygulamaları kriterlerine göre; üretim yapan ve/veya ürünü işleyen, ambalajlayan, etiketleyen, taşıyan ve pazara hazır hale getiren iç ve/veya dış pazarda pazarlayan, pazarlamada aracılık eden gerçek veya tüzel kişileri,

y) (Ek: RG 05/05/2005-25806) Kontrol günü: Kontrolör tarafından arazide ve/veya işletmede bir gün içinde yapılan kontrolü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Bakanlık İl Müdürlüklerinin Görev ve Sorumlulukları

Madde 5 — Bakanlık İl Müdürlüklerinin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

a) Üretici ve üretici birliklerine İTU konusunda eğitim ve yayım hizmeti vermek,

b) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ile kontrolörler ve sertifikelerle İTU esaslarında aykırı hareket etmeleri durumlarında müdahale etmek, gerekli uyarıları yapmak,

c) Üreticilerin EM ve EÜY tekniklerini kullanarak üretim yapmasını sağlamak için ürün bazında hazırlanan teknik talimatlar hakkında üreticileri, üretici birliklerini ve müteşebbisleri bilgilendirmek,

d) Üreticiler ve üretim ile ilgili, yetkilendirilmiş kuruluşlardan alacakları bilgileri kayıt altına almaktır.

İTU Kriterlerine Göre Üretim Yapan Üreticilerin ve Üretici Birliklerinin Görev ve Sorumlulukları

Madde 6 — İTU kriterlerine göre üretim yapan üreticilerin ve üretici birliklerinin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

a) Üretim alanlarında yaptıkları gübre, bitki koruma uygulamalarını ve gerekli olan diğer zorunlu uygulamaları kayıt altına almak,

b) Bitki koruma ve hayvan sağlığı ürünlerini tavsiyesine uygun olarak kullanmak,

c) Üretimde hastalıklar, zararlılar ve yabancı otlar ile mücadele yapmak,

d) Toprak, su, çevre ve insan sağlığını koruyucu tedbirler almak,

e) Toprak ve yaprak analizlerini yapmak/yaptırmak, gübrelemeyi analiz sonuçlarına göre uygulamak ve analiz sonuçlarını kayıt altında tutmak,

f) Sulama suyunu analiz ettirmek, önerilen miktar ve metotlarda uygulamak ve kayıt altına almaktır.

İTU Kriterlerine Göre Üretim Yapan Üretici ve Üretici Birliklerinin Ürünü Satın Alan Müteşebbislerin Görev ve Sorumlulukları

Madde 7 — İTU kriterlerine göre üretim yapan üretici ve üretici birliklerinin ürünü satın alan müteşebbislerin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Üretici, üretici birlikleri ile bunların ürünü satın alan müteşebbisler İTU kriterlerine karşılıklı uyulacağına dair yazılı bir sözleşme yaparlar,
- b) Üretime girdi (tohum, fide, fidan, anaçlık, soğan, yumru, rizom, bitki koruma ürünü, gübre, hayvan sağlığı ürünleri vb.) temin eden özel ve tüzel kişiler kayıt tutarlar,
- c) Ürünü satın alan müteşebbisler, üreticiden ürüne ait kayıtlarının bulunması şartını ararlar,
- d) Ürünü satın alan müteşebbisler, ürünlerle ilgili kayıtların ve uygulanan işlemlerin yer aldığı bir kayıt sistemi oluştururlar,
- e) Gıda güvenliğinden üretici, üretici birlikleri ve bunların ürünü satın alan müteşebbisler sorumludur.

Yetkilendirilmiş Kuruluşlarının Görev ve Sorumlulukları

Madde 8 — Yetkilendirilmiş kuruluşların görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Yetkilendirilmiş kuruluşlar her türlü üreticiye, üretici birliklerine, müteşebbise, ürüne, üretime, kontrol işlemine, sertifikasyon işlemine, kuruluşun kendisine, çalışanına ve menşesine dair her türlü bilgi ve belgeleri düzenlemekle yükümlüdür.
- b) Yetkilendirilmiş kuruluşlar İTU kriterlerine göre üretim yapan üreticilere, üretici birliklerine, müteşebbise ait her türlü bilgiyi kontrol ederek kayıt altına alır. 3'er aylık raporlar hazırlayarak bilgi için Bakanlık İl Müdürlüğü'ne verir. Bakanlık İl Müdürlüğü bu raporların özetinden oluşan bir raporu 6 aylık dönemler halinde gereği için İTUK'a bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İyi Tarım Uygulamaları Komitesi ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar

İyi Tarım Uygulamaları Komitesinin Oluşumu, Görevleri, Çalışma Şekil ve Esasları

Madde 9 — İyi tarım uygulamaları komitesinin oluşumu, görevleri, çalışma şekil ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) **(Değişik:RG-05/05/2005-25806)** Komite, Bakanlık Müsteşar veya Müsteşar Yardımcısı ya da yetki vereceği kişi Başkanlığında; Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünden 6 kişi, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünden 4 kişi, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünden 1 kişi, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünden 1 kişi, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığından 1 kişi ve Dış İlişkiler ve Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığından 1 kişi olmak üzere toplam 15 kişiden oluşur. Ayrıca, ihtiyaç duyulması halinde konunun uzmanı teknik görevliler veya kuruluşları tarafından görevlendirilecek personelin görüşlerinden yararlanılabilir. İTUK sekreteryası, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

b) Komitenin görevleri;

- 1) Bu Yönetmelik hükümlerini uygulamak ve uygulanması için gerektiğinde Bakanlık İl Müdürlüklerini yetkilendirmek,
- 2) Yetkilendirilmiş kuruluşlara çalışma izni vermek, kurallara uyulmadığı tespit edildiğinde izni iptal etmek veya geçici süreyle durdurmak,
- 3) Yetkilendirilmiş kuruluşları, kontrolörleri, sertifikelerleri, üretici, üretici birlikleri ve müteşebbisleri kodlamak ve denetlemek,
- 4) Yetkilendirilmiş kuruluşları, kontrolörleri ve sertifikelerleri, bu Yönetmelik hükümlerine uyulmadığı durumlarda uyararak ve gerektiği durumlarda yaptırım uygulamak,
- 5) İTU kriterlerinin belirlenmesi, yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, tanıtılması konularında çalışmalar yapmak, İTU'da haksız rekabetin takipçisi olmak, bu Yönetmeliğe aykırı olan ve ülkenin menfaatlerinin zedelendiği her konuda yasal işlemler için başvurular yapmak,
- 6) Sivil toplum örgütleri ile mesleki ilişkiler kurmak ve gereken durumlarda işbirliği yapmak, ülkenin İTU'nun yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, tanıtılması konularında, üniversite, enstitü, araştırma, basın kuruluşları ve ilgili diğer resmi veya özel kuruluşlarla işbirliği yaparak; araştırma, proje ve eğitim yapmak, yaptırmak,
- 7) Diğer ülkelerdeki, özellikle AB Ülkelerindeki İTU değişikliklerini izleyerek ülke mevzuatında gerekli değişiklikleri yapmak,

8) Uluslar arası İTU kuruluşlarıyla işbirliğine gitmek, İTU konusundaki ulusal ve uluslar arası seminer, sempozyum, toplantı, kongre ve fuarlara katılım sağlamak,

c) Komite, olağan olarak her ayın ilk haftası toplanır. Olağanüstü durumlarda sekreteryaya tarafından toplantıya çağrılır.

d) **(Değişik: RG 05/05/2005-25806)** Komite, üye tam sayısının en az yarısından bir fazlası ile toplanır. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

e) Raportörlük, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü temsilcilerinden seçilen sekreter üye tarafından yürütülür.

f) Kararlar, toplantı tarihinden itibaren on gün içinde tüm üyeler tarafından imzalanarak Müsteşarlık onayına sunulur ve onay tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yetkilendirilmiş Kuruluşların Oluşumu, Çalışma Şekli ve Esasları

Madde 10 — Yetkilendirilmiş kuruluşların oluşumu, çalışma şekli ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında; İTU faaliyetlerinin her türlü kontrol ve sertifikalandırma işlemleri Bakanlıkça veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılır. Yetkilendirilmiş kuruluşlar yeterli ve tecrübeli personel ile teknik alt yapıya sahip olmak zorundadır.

b) Yetkilendirilmiş kuruluşlar, kontrol ve sertifika konularında çalışma izni almak için Bakanlığa başvuruda bulunur. Bakanlıkça gerekli incelemeler yapılır ve dilekçenin verilmiş tarihinden itibaren 45 gün içinde sonuçlandırılır. Yetkilendirilmiş kuruluşlar çalışma yetki süreleri dolmadan her yıl en az 1 ay önce çalışma yetki sürelerini uzatmak zorundadırlar. Çalışma izinleri hiç bir şekilde devredilemez.

c) Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu; kontrol ve sertifikasyon olmak üzere iki ayrı birimden oluşur. Kontrol biriminde görev yapanlar sertifikasyon biriminde, sertifikasyon biriminde görev yapanlar kontrol biriminde görev yapamazlar.

d) **(Değişik: RG 05/05/2005-25806)** İTU kriterlerine göre üretim faaliyeti için uygulanan her türlü kontrol ve sertifikalandırma işlemleri Bakanlıkça yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılır. İTUK, yetkilendirilmiş kuruluşlardan; her türlü üreticiye, üretici birliğine, müteşebbise, kooperatife ya da tüzel kişilere, ürüne, üretime, kontrol işlemine, sertifikasyon işlemine, kuruluşun kendisine, çalışanına ve menşesine dair her türlü bilgi ve belgeleri istediği zaman talep edebilir.

e) **(Ek: RG 05/05/2005-25806)** Kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşları, kontrol ve sertifikasyon kriterlerini, izlenebilirlik ve yaptırımlara ait bilgileri de içeren bir kalite el kitabı hazırlayarak Bakanlığa bildirir. Bu kitapçık Bakanlık tarafından incelenir ve uygun olmayan kısımlar düzeltilir.

f) **(Ek: RG 05/05/2005-25806)** Kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşu, İTU'ya ilişkin kontrol kriterlerini yerine getirebilmek için;

1) Kontrol planını hazırlar ve her kontrol döneminde en az bir defa kontrol yapar.

2) Üretim alanını yerinde kontrol eder.

3) Kontrol raporunu hazırlar ve rapor tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde bilgi için faaliyet gösterdikleri ildeki Bakanlık İl Müdürlüğüne verir. Bakanlık İl Müdürlükleri kontrol raporlarının özetini Bakanlığa bildirir.

g) **(Ek: RG 05/05/2005-25806)** Yetkilendirilmiş kuruluşlar, yapmış oldukları yıllık faaliyetleriyle ilgili; üretici, üretici birliği, müteşebbis, kooperatifler ya da benzer tüzel kişilere ait ürün, sertifika, kontrol, üretim, ihracat, çalışan personelin durumu, cezai işlemler gibi tüm bilgileri, takip eden yılın en geç 31 Ocak tarihine kadar Bakanlığa bildirir.

h) **(Ek: RG 05/05/2005-25806)** Yetkilendirilmiş kuruluşlar, tespit ettikleri her türlü aykırılıklar ile ilgili bilgi ve belgeleri, uygun gördükleri yaptırım işlemini de içeren bir raporu en geç 20 gün içinde Bakanlığa bildirirler. Yaptırımlarla ilgili itirazlar Bakanlığa yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetkilendirilmiş Kuruluşlarda Aranılan Şartlar, Çalışma İzni ve İstenen Belgeler

Madde 11 — **(Ek: RG 05/05/2005-25806)**

Yetkilendirilmiş kuruluşlarda aranılan şartlar, çalışma izni ve istenen belgeler aşağıda belirtilmiştir.

a) Yetkilendirilmiş kuruluşlarda aranılan şartlar;

1) Bakanlık tarafından izin verilecek yerli veya yabancı yetkilendirilmiş kuruluşun Türkiye bürosu temsilcisinin veya yardımcısının T.C. vatandaşı olması zorunludur. Yerli ve yabancı kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşlarının Türkiye bürosunda veya şubelerinde çalışan T.C. vatandaşı kontrolör ve diğer personel sayısı toplam personelin 2/3'ünden az olamaz.

2) Yetkilendirilmiş yerli veya yabancı kuruluşların temsilcisi tercihen, üretim dalı ile ilgili olarak Ziraat Mühendisi, Gıda Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Veteriner Hekim olur.

3) Kontrol ve sertifikasyon işlemleri aynı kuruluş tarafından yapılabilir, fakat ayrı ayrı izin verilir.
4) Yetkilendirilmiş kuruluş yöneticileri, ortakları, kontrolörleri ve çalışanları, o kuruluş adına kodlandığından, başka bir yetkilendirilmiş kuruluşta herhangi bir görev alamazlar.

5) Kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşlarındaki kontrolörlerin sayısı, kuruluşun proje sayısı, kontrol edilecek işletme, üretim alanları ve benzeri için yeterli olmalıdır. Bir yıl içerisinde her bir kontrolör maksimum 90 kontrol günü çalışır. Yetkilendirilmiş kuruluş her 90 kontrol günü için bir kontrolör çalıştırmak zorundadır. Yetkilendirilmiş kuruluşlarda çalışan kontrolörlerin yeterlilik sayısı Sosyal Sigorta Kurumu Aylık Pirim Hizmet Belgesiyle Bakanlığa ispat edilir ve Bakanlıktan onay alınır.

6) Yetkilendirilmiş kuruluşların yöneticileri, ortakları, kontrolörleri ve çalışanları ticari olarak İTU faaliyetinde bulunmaları durumunda kontrol ve/veya sertifikasyon işlemleri kendi kuruluşları tarafından yapılamaz.

b) Yetkilendirilmiş kuruluşların çalışma izni ve istenen belgeler;

1) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** Yetkilendirilmiş kuruluş tüzel kişilik ise limited veya anonim şirket olur. Yabancı bir kuruluşun irtibat bürosu veya şubesi ise tüm yasal izin işlemlerini tamamlar."

2) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** Yetkilendirilmiş kuruluşlar, EN 45011 veya ISO/IEC Guide 65'e göre Türk veya yabancı akreditasyon kurumlarından akredite olmak zorundadır. Yetkilendirilmiş kuruluş, yabancı bir kuruluşun Türkiye'deki irtibat bürosu veya şubesi ise merkezine ait akreditasyon belgesini müracaatta Bakanlığa ibraz eder. Diğer yetkilendirilmiş kuruluşlar ise çalışma izni verilmesinden itibaren iki yıl içerisinde akredite olarak akreditasyon belgesini Bakanlığa ibraz etmek zorundadır. Akreditasyon için iki yıl süre tanınan yetkilendirilmiş kuruluşlar, belirtilen sürede akreditasyon belgesini Bakanlığa ibraz etmez ise Bakanlık, akreditasyon belgesi ibraz edilinceye kadar yetkilendirilmiş kuruluşun çalışma iznini askıya alır. Çalışma izni askıya alınan kuruluş, askıya alınmasından itibaren altı ay içerisinde de akreditasyon belgesini Bakanlığa ibraz edemediği takdirde çalışma izni Bakanlıkça iptal edilir.

3) Yetkilendirilmiş kuruluşun yer ve organizasyon tanımlamalarına dair belgeler;

Adı, yeri, adresi ve var ise logosuna ait belgeler,

Kuruluş sahibi, ortakları, temsilcileri ve kontrolörlerine ait kimlik belgelerinin onaylı sureti,

Kuruluş sahibi, ortakları, temsilcileri ve kontrolörlerine ait eğitim belgelerinin noter onaylı sureti,

Ticaret Sicil Gazetesi,

Çalışanların görev tanımları ve sigorta belgeleridir.

4) Kuruluşun çalışma alanı ve çalışma sistemine dair bu Yönetmelikte belirtilen tüm belgeler,

5) Uygulayacağı kontrol ve/veya sertifikasyon yöntemlerini içeren belgelerdir.

6) **(Ek:RG-15/05/2006-26169)** Yetkilendirilmiş kuruluşlar, çalışma izni süresince veya Bakanlıkça çalışma izinlerinin askıya alınması veya iptali nedeniyle, sözleşme yaptığı taraflara, Bakanlığa veya üçüncü şahıslara karşı doğabilecek her türlü zarardan tek başına sorumlu olup, bu sorumluluğu gösterir noter onaylı taahhütnameyi Bakanlığa ibraz etmek zorundadır.

Yetkilendirilmiş Kuruluşun Şube Açması

Madde 12 — (Ek:RG-05/05/2005-25806)

Yetkilendirilmiş Kuruluşun şube açma şartları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yetkilendirilmiş kuruluşlar gerekli gördükleri durumlarda şubeler açabilir ve bunlar vasıtasıyla da faaliyet gösterebilirler.

b) Yetkilendirilmiş kuruluşların açacakları şube sayısında sınırlama yoktur.

c) Her şube için 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi hükümleri uygulanır.

d) Her şubede en az bir kontrolör bulundurulur. Kontrolör sayısı şubenin iş hacmine göre, 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendine göre düzenlenir.

e) Yetkilendirilmiş kuruluşlar şubenin yaptığı tüm işlemlerden sorumludur.

Yetkilendirilmiş Kuruluşun Çalışma İzninin Askıya Alınması veya İptali

Madde 13 — (Ek:RG-05/05/2005-25806)

Yetkilendirilmiş kuruluşun çalışma izninin askıya alınması ve iptalini gerektiren durumlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Yönetmeliğin yetkilendirilmiş kuruluşlarla ilgili maddelerine uyulmaması durumlarında, Bakanlık tarafından yapılacak inceleme sonucunda uyarı cezası verilir. Gerekli durumlarda Bakanlık yerinde kontroller yapar ve belgeleri inceler. Bu inceleme esnasında kuruluşun kontrol ve/veya sertifikasyon iznini askıya alabilir. İki kez uyarı cezası alması halinde yetkilendirilmiş kuruluşun çalışma izni Bakanlık tarafından iptal edilir.

b) Sözleşme yaptığı müteşebbislere karşı sözleşmede belirtilen ve yürürlükteki İTU ile ilgili mevzuatlara aykırı uygulamalar yapması durumunda, gerekli inceleme yapıldıktan sonra bu maddenin (a) bendindeki yaptırımlar uygulanır.

Üreticilerin, Üretici Birliklerinin, Müteşebbislerin, Kooperatiflerin ya da Benzer Tüzel Kişilerin Uygulamaları

Madde 14 — (Ek:RG 05/05/2005-25806)

Üreticilerin, üretici birliklerinin, müteşebbislerin, kooperatiflerin ya da benzer tüzel kişilerin uygulamaları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yetkilendirilmiş kuruluş ile üreticiler, üretici birlikleri, müteşebbisler, kooperatifler ya da benzer tüzel kişiler arasında bir sözleşme yapılır.

b) Üreticiler, üretici birlikleri, müteşebbislere, kooperatiflere ya da benzer tüzel kişilere yaptırımlar, yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından uygulanır.

c) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ile sözleşme yaptığı üretici, üretici birlikleri, müteşebbis, kooperatifler ya da benzer tüzel kişiler arasında gerekli hallerde başvurulması maksadıyla bir mahkeme yerinin belirlenmesi zorunludur. Bu yer üretim bölgesi içerisinde olmalı ve sözleşmede belirtilmelidir.

Kontrolörlerde Aranacak Şartlar, Görev, Yetki, Çalışma Usul ve Esasları

Madde 15 — (Ek:RG-05/05/2005-25806)

Kontrolörlerde aranacak şartlar, görev, yetki, çalışma usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** Kontrolörlük yapacağı alanla ilgili olarak, Ziraat Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi, Gıda Mühendisi veya Veteriner Hekim olmak ve Bakanlıkça açılacak veya açtırılacak kontrolörlük eğitimine katıldığına dair resmi bir belgeye sahip olmak."

b) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** Kontrolörler lisans eğitimi aldıkları alan dışında kontrol hizmeti veremezler. Ayrıca, kontrolörler her üç yılda en az bir defa olmak üzere, iyi tarım uygulamalarındaki yeni gelişmeleri takip etmek amacıyla Bakanlıkça açılacak veya açtırılacak güncelleme eğitimlerine katılmak zorundadır.

c) Aynı yıl içerisinde yalnız bir yetkilendirilmiş kuruluş adına çalışabilir ve aynı kuruluşun farklı şubelerinde görev alamazlar.

d) Kontrolörlerin çalışma yetkisi, Bakanlık tarafından kişiye verilir.

e) Bakanlıktan alınacak yetki belgesiyle çalışırlar. Kontrolöre, Bakanlıkça verilecek yetki resmi yazı ile bildirilir.

f) Yaptıkları kontrolle ilgili rapor tutmak, bu raporları imzalamak ve kontrol veya kontrol ve sertifikasyon kuruluşuna kontrolü takip eden on gün içinde teslim etmek zorundadır.

g) Bakanlık, kontrolörün İTU kriterlerini uygulamadığını ve yetersizliğini tespit ettiğinde kontrolör belgesini geçici veya süresiz olarak iptal edebilir.

h) Kontrolör olarak çalışanlar sertifikeler biriminde çalışamazlar.

Sertifikerlerde Aranacak Şartlar, Görev, Yetki, Çalışma Usul ve Esasları

Madde 16 — (Ek:RG-05/05/2005-25806)

Sertifikerlerde aranacak şartlar, görev, yetki, çalışma usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** En az dört yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak.

b) **(Değişik:RG-15/05/2006-26169)** Ürün veya sistem belgelendirme konusunda bir yıllık deneyime sahip olmak.

c) Sertifikerler yalnız bir yetkilendirilmiş kuruluş adına çalışabilir.

d) Sertifiker olarak çalışanlar kontrol biriminde çalışamazlar.

e) Bakanlık tarafından verilen yetki belgesiyle çalışırlar. Sertifikerlere, Bakanlıkça verilecek yetki resmi yazı ile bildirilir.

f) Bakanlık, sertifikerlerin İTU kriterlerini uygulamadığını ve yetersizliğini tespit ettiğinde sertifiker belgesini geçici veya süresiz olarak iptal edebilir.

Denetim

Madde 17 — (Teselsül: RG 05/05/2005-25806) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

yetkilendirilmiş kuruluşlar, kontrolör, sertifikeler ve müteşebbislerin her türlü denetimi Bakanlık tarafından yapılır.

Denetim hizmetlerinde çalışacak personelin yetki ve sorumlulukları ile hizmet içi eğitimine ilişkin usul ve esaslar İTUK tarafından belirlenir.

Bakanlık gerekli gördüğü hallerde denetim yetkisini kısmen veya tamamen akredite edilmiş; kamu kurum ve kuruluşlarına, özel sektör tüzel kişilerine ve üniversitelere devredebilir.

Genel Hükümler

Madde 18 — (Teselsül: RG 05/05/2005-25806) İyi tarım uygulamalarını uygulayan üreticiler ve üretici birlikleri tarımsal desteklemelerden öncelikli olarak faydalandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-15/05/2006-26169)

İTU konusunda Bakanlıkça açılacak veya açtırılacak kontrolörlük eğitimine kadar bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen lisans eğitimine sahip olanlardan kalite yönetimi sistemi ile tehlike analizi ve kritik kontrol noktası (HACCP) konularında eğitim aldığını belgelendirenlere, kontrolör olarak çalışma yetkisi verilir. Ancak bu şekilde çalışma yetkisi verilenler, faaliyet alanı ile ilgili olarak Bakanlıkça açılacak veya açtırılacak ilk kontrolörlük eğitiminden itibaren en geç bir yıl içerisinde eğitime katılmak zorunda olup, bu süre içerisinde eğitime katılmayanların çalışma yetkisi durdurulur.

Yürürlük

Madde 19 — (Teselsül: RG 05/05/2005-25806) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 — (Teselsül: RG 05/05/2005-25806) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

EK 2.1
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ VE BİRLİKLERİNİN SAYISI

İller	Tarım Satış Kooperatiflerinin Sayısı	Üyelerin Sayısı	Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinin Sayısı	Üyelerin Sayısı
1-Adana	11	15.968	1	37
2-Adıyaman	2	2.785		
3-Afyonkarahisar	1	705		
4-Aksaray	2	2.840		
5-Amasya	3	7.401		
6-Ankara	7	5.365	1	12
7-Antalya	7	30.357	1	6
8-Artvin	1	2.080		
9-Aydın	44	33.491		
10-Balıkesir	18	22.409		
11-Bartın	1	1.592		
12-Batman	1	609		
13-Bilecik	1	2.954		
14-Bolu	1	348		
15-Burdur	1	1.551		
16-Bursa	11	31.425	2	13
17-Çanakkale	7	9.591		
18-Çankırı	1	2.916		
19-Çorum	5	13.038		
20-Denizli	4	4.874		
21-Diyarbakır	3	6.928		
22-Düzce	9	32.459		
23-Edirne	9	18.928	1	48
24-Elazığ	1	678		
25-Eskişehir	2	10.401		
26-Gaziantep	6	11.618	1	11
27-Giresun	9	50.291	1	50
28-Hatay	7	6.594		
29-Isparta	9	7.412	1	6
30-İstanbul	2	2.325		
31-İzmir	25	21.859	4	106
32-K.maraş	3	3.549		
33-Karaman	2	1.398		
34-Kırıkkale	2	6.795		
35-Kırklareli	8	14.899		
36-Kırşehir	1	3.150		
37-Kocaeli	1	565		
38-Konya	1	535		
39-Kütahya	1	1.044		
40-Malatya	7	8.562	1	7
41-Manisa	16	18.497		
42-Mardin	3	3.697		
43-Mersin	6	10.956		
44-Muğla	5	6.997		
45-Nevşehir	6	3.001	1	9
46-Ordu	9	57.693		
47-Osmaniye	3	5.247		
48-Rize	1	1.809		
49-Sakarya	10	35.575		
50-Samsun	7	32.599	1	22
51-Siirt	1	57		
52-Şanlıurfa	8	9.115	1	3

53-Şirnak	1	22		
54-Tekirdağ	9	22.640		
55-Tokat	3	10.823		
56-Trabzon	10	42.856		
57-Yozgat	2	5.310		
58-Zonguldak	2	6.388		
TOPLAM	339	675.571	17	330

EK 2.2
TARIM VE KIRSAL KALKINMAYA İLİŞKİN ULUSAL MEVZUAT LİSTESİ

1- KANUNLAR

1. 441 Sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (20955 sayı, 09/08/1991 tarihli Resmi Gazete)
2. 5488 Sayılı Tarım Kanunu (26149 sayı-25/04/2006 tarihli Resmi Gazete)
3. 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu (13195 Sayı-10/05/1969 tarihli Resmi Gazete)
4. 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkındaki 3476 Sayılı Kanun (19970 sayı-28/4/1972 Tarihli Resmi Gazete)
5. 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanunu (14172 sayı-28/4/1972 tarihli Resmi Gazete)
6. 4572 Sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu (24081 sayı- 16/6/2000 tarihli Resmi Gazete)
7. 5200 Sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu (25514 Sayı ve 6/07/2004 tarihli Resmi Gazete)
8. Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (22326 sayı ve 27/06/1995 tarihli Resmi Gazete)
9. 5652 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun (26530 sayı ve 23/05/2007 tarihli Resmi Gazete)
10. 5184 Sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (25487 sayı ve 09/06/2004 tarihli Resmi Gazete)
11. 5363 Sayılı Tarım Sigortası Kanunu (25852 Sayı ve 21/6/2005 tarihli Resmi Gazete)
12. 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu (25730 sayı ve 17/2/2005 tarihli Resmi Gazete)
13. 308 Sayılı Tohumlukların Tescil, Kontrol ve Sertifikasyonu Kanunu (11493 sayı ve 29/08/1963 tarihli Resmi Gazete)
14. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu (26429 sayı ve 09/02/2007 tarihli Resmi Gazete)
15. 1734 Sayılı Yem Kanunu (14557 sayı ve 7/6/1973 tarihli Resmi Gazete)
16. 4342 Sayılı Mera Kanunu (23272 sayı ve 28/02/1998 tarihli Resmi Gazete)
17. 5262 Sayılı Organik Tarım Kanunu (25659 Sayı ve 3/12/2004 tarihli R. Gazete)
18. 5179² Sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (25483 sayı ve 5/6/2004 tarihli R. Gazete)
19. 3285 Satılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu (19109 sayı ve 16/05/1986 tarihli R. Gazete)
20. 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu (25509 sayı ve 01/07/2004 tarihli R.Gazete)
21. 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair kanun (8661 sayı ve 18/3/1954 tarihli R. Gazete)
22. 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgesi Kanunu (24025 sayı ve 15/4/2000 tarihli R. Gazete)
23. 5393 Sayılı Belediye Kanunu (25874 Sayı ve 13/07/2005 tarihli R. Gazete)
24. 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu (13799 sayı ve 04/04/1971 tarihli R. Gazete)
25. 6968 Sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu (9615 sayı ve 24/5/1957 tarihli R. Gazete)
26. 5042 Sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun (25347 sayı ve 08/01/2004 tarihli R. Gazete)
27. 4631 Sayılı Hayvan Islah Kanunu (24338 Sayı ve 10/03/2001 tarihli R. Gazete)
28. 2872 Sayılı Çevre Kanunu (18132 Sayı ve 11/8/1983 tarihli R. Gazete)
29. 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu (18132 sayı ve 09/08/1983 tarihli R. Gazete)
30. 6831 Sayılı Orman Kanunu (9402 sayı ve 31/08/1956 tarihli R. Gazete)
31. 5686 Sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu (26551 sayı ve 13/06/2007 tarihli R. Gazete)
32. 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu (25165 sayı ve 11/07/2003 tarihli R. Gazete)

² 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

33. 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu (17635 sayı ve 16/03/1982 tarihli R. Gazete)
34. 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (9353 sayı ve 29/6/1956 tarihli R. Gazete)
35. 2762 Sayılı Vakıflar Kanunu (5/6/1935 tarihli R. Gazete) ya da 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu (22/11/2001 tarihli Resmi Gazete)

2- YÖNETMELİKLER

1. Gıda ve Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeleri Üreten İş Yerlerinin Çalışma İzni ve Gıda Sicili ve Üretim İzni İşlemleri ile Sorumlu Yönetici İstihdamı Hakkındaki Yönetmelik (25566 sayı-17/08/2004 tarihli Resmi Gazete- 5179³ sayılı Kanuna dayalı)
2. Gıda ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin Piyasa Gözetimi ile İşyeri Sorumluluklarına Dair Yönetmelik (25771 sayı ve 31/03/2005 tarihli Resmi Gazete- 5179⁴ sayılı Kanuna dayalı)
3. Kırmızı Et ve Et Ürünleri Üretim Tesislerinin Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik (25691 sayı ve 05.01.2005 tarihli Resmi Gazete- 5179⁵ sayılı Kanuna dayalı)
4. Su Ürünleri Toptan ve Perakende Satış Yerleri Yönetmeliği (24790 sayı ve 16.06.2002 tarihli Resmi Gazete- 1380 sayılı Kanuna dayalı)
5. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği (25507 sayı ve 29.06.2004 sayılı Resmi Gazete- 1380 sayılı Kanuna dayalı)
6. Balıkçı Barınakları Yönetmeliği (22846 sayı ve 13.12.1996 tarihli Resmi Gazete- 1380 sayılı Kanuna dayalı)
7. Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Yönetmeliğinin Yürürlüğe Koyulmasına Dair Yönetmelik (20109 sayı ve 15/03/1989 tarihli Resmi Gazete- 3285 sayılı Kanuna dayalı)
8. Hayvancılık İşletmelerinin Kuruluş, Çalışma, Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik (26254 sayı ve 09/08/2006 tarihli Resmi Gazete- 3285 sayılı Kanuna dayalı)
9. Kanatlı Hayvan Eti ve Et Ürünleri Üretim Tesislerinin Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik (25694 sayı ve 08/01/2005 tarihli Resmi Gazete- 3285 sayılı Kanuna dayalı)
10. Kuluçhane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliği (26468 sayı ve 20/03/2007 tarihli Resmi Gazete- 3285 sayılı Kanuna dayalı)
11. Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği (24829 sayı ve 28/07/2002 tarihli Resmi Gazete- 3285 sayılı Kanuna dayalı)
12. Bitki Sağlığı Önlemlerine Yönelik Ahşap Ambalaj Malzemelerinin İşaretlenmesine Dair Yönetmelik (26205 sayı ve 21/06/2006 tarihli Resmi Gazete)
13. Nesli Tehlike Altında olan Yabancı Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik (24623 sayı ve 27/12/2001 tarihli Resmi Gazete, 2872, 6381, 2873, 1380, 3285 sayılı Kanuna dayalı)
14. Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği (25377 sayı ve 18/02/2004 tarihli R. Gazete- 4856, 2872, 1380 sayılı Kanunlara dayalı)
15. Metil Bromürün Tarımda Kullanımının Azaltılması Hakkında Kanun (24088 sayı ve 23/06/2000 tarihli R. Gazete- 6968 sayılı Kanuna dayalı)
16. Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (25687 sayı ve 31/12/2004 tarihli R. Gazete- 2872, 4856 sayılı Kanunlara dayalı)
17. Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (26236 sayı ve 22/07/2006 tarihli R. Gazete- 2872, 4856 sayılı Kanunlara dayalı)
18. Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine ve Bu Üreticilere Teknik Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik (25994 sayı ve 15/11/2005 tarihli R. Gazete- 5403, 441 sayılı Kanunlara dayalı)
19. İyi Tarım Uygulamalarına İlişkin Yönetmelik (25577 sayı ve 08/09/2004 tarihli R. Gazete- 441, 6968, 5179⁶ sayılı Kanunlara dayalı)
20. Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (25841 sayı ve 10/06/2005 tarihli R. Gazete- 5262 sayılı Kanuna dayalı)

³ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

⁴ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

⁵ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

⁶ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

21. Arıcılık Yönetmeliği (25118 sayı ve 25/05/2003 tarihli R. Gazete- 441, 4631, 3285, 5179⁷, 6968 sayılı kanunlara dayalı)
22. Doğal Çiçek Soğanlarının Sökümü, Üretimi ve İhracatına Ait Yönetmelik (22371 sayı ve 11/08/1995 tarihli R. Gazete- 441 sayılı Kanuna dayalı)
23. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağıklaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile Değerlendirme, Muhafaza, Nakil İşleri ve Kazı Çalışmalarına İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Yönetmelik (25849 sayı ve 18/06/2005 tarihli R. Gazete- 2872 sayılı Kanuna dayalı)
24. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımlanmasına, Niteliklerine, Sınıflandırılmasına ve Uygulamalarına İlişkin Yönetmelik (9617 sayı ve 2005 tarihli R. Gazete- 3143 sayılı Kanuna dayalı)
25. Çiftçi Kayıt sistemine Dair Yönetmelik (16/04/2005 tarihli R. Gazete- 441 Sayılı Kanuna dayalı)
26. Sulak alanların Korunması Yönetmeliği (25818 sayı ve 17/05/2005 tarihli R. Gazete- 2872, 4856, 4915 sayılı Kanunlara dayalı)
27. Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği (19269 sayı ve 02/11/1986 tarihli R. Gazete- 2872 Kanuna dayalı)
28. Ağaçlandırma Yönetmeliği (25254 sayılı 09/10/2003 tarihli R. Gazete- 6831 sayılı Kanuna dayalı)
29. Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği (25318 sayı ve 16/12/2003 tarihli R. Gazete- 2872 sayılı Kanuna dayalı)
30. Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik (25852 sayı ve 21/06/2005 tarihli R. Gazete- 2634 sayılı kanuna dayalı)
31. Tarımsal kaynaklı Nitrat Kirliliğine karşı Suların Korunması Yönetmeliği (25377 sayı 18/02/2004 tarihli R. Gazete- 441, 1380, 2872, 4856 sayılı Kanunlara dayalı)

3- KURUMSAL ÇERÇEVE

1. 441 Sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükmünde Kararname (20955 sayı ve 09/08/1991 tarihli R. Gazete)
2. 4856 Sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (25102 sayı ve 08/05/2003 tarihli R. Gazete)
3. 540 Sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun (24/06/1994 sayılı R. Gazete)
4. 3154 Sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (18681sayı ve 1/3/1985 tarihli R. Gazete)
5. 6200 Sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun (25/12/1953 tarihli R. Gazete)
6. 388 Sayılı Güney Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (20334 sayı 06/10/1989 tarihli R. Gazete)
7. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (25665 sayı ve 09/12/2004 tarihli R. Gazete)
8. 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (8/1/1985 tarihli R. Gazete)
9. 4059 Sayılı Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (09/12/1994 tarihli R. Gazete)
10. 180 Sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (18251 sayı ve 14/12/1983 tarihli R. Gazete)
11. 4848 Sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (16/4/2003 tarihli R. Gazete)
12. 3152 Sayılı İçişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (14/2/1985 tarihli R. Gazete)
13. 184 Sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (14/12/1983 tarihli R. Gazete)

⁷ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

14. 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (30/4/1992 tarihli R. Gazete)
15. 181 Sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (13/12/1983 sayılı R. Gazete)
16. 540 Sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (24/6/1994 tarihli R. Gazete)
17. 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (8/1/1985 tarihli R. Gazete)
18. 4059 Sayılı Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (09/12/1994 tarihli R. Gazete)
19. 3152 Sayılı İçişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (14/2/1985 tarihli R. Gazete)
20. 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (30/4/1992 tarihli R. Gazete)
21. 181 Sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (13/12/1983 sayılı R. Gazete)
22. 4848 Sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (16/4/2003 tarihli R. Gazete)
23. 184 Sayılı Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (14/12/1983 tarihli R. Gazete)

EK 2.3
ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ TABLOSU
TARIMSAL ÖRGÜTLENME
(12.10.2007 itibariyle)

İLGİLİ KANUN	KOOPERATİF			BİRLİKLER				MERKEZ BİRLİK		
	NİTELİĞİ	SAYISI	ORTAKLARI	TÜRÜ	SAYISI	ORTAKLI KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI	SAYISI	ORTAKLI KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI
1163 ve 3476	TARIMSAL KALKINMA	7.377	790.563	KÖY-KOP	15	1.415	193.470	1	1.660	222.558
				TARIM	10	328	42.925	0	0	0
				HAYVANCILIK	32	1.167	126.538	1	1034	114.71
				ORMANCILIK	18	882	100.061	1	2.108	263.287
				ÇAY	7	52	82.600	1	52	82.600
1163 ve 3476	SULAMA	2.403	285.076	SULAMA	11	644	87.826	1	1.242	165.705
1163 ve 3476	SU ÜRÜNLERİ	516	28.115	BALIKÇILIK	13	178	11.189	1	159	9.722
1163 ve 3476	ŞEKER PANCARI	31	1.587.486	ŞEKER PANCARI(PANKOBİRLİK)	1	31	1.587.486	0	0	0
ARA TOPLAM		10.327	2.691.240		107	4.697	2.232.095	6	6.255	858.343
1581, 3223 ve 553 sayılı kararname	TARIMSAL KREDİLER	1.926	1.284.737	TARIMSAL KREDİLER	16	1.926	1.284.737	1	1.926	1.284.737
ARA TOPLAM		12.253	3.975.977		123	6.623	3.516.832	7	8.181	2.143.080
4572	TARIM SATIŞ*	330	678.928	TARIM SATIŞ	17	330	678.928	0	0	0
TOPLAM		12.538	4.654.905	TOPLAM	140	6.953	4.195.760	7	8.181	2.143.080
6964	ZİRAAT ODALARI	703	4.500.000							
4631	YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ	73	1.312.050							
5200	ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	432	27.872							
	MEYVE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	105								
	SEBZE VE SÜS BİTKİLERİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	58								
	TARLA BİTKİLERİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	50								
	HAYVAN ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	207								
	SU ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	12								

Kaynak:
TKİB,STB

EK 3.1 İLLERİN SEÇİMİ

IPARD uygulama dönemi için uygun illeri belirlerken tarımsal kalkınma potansiyeline sahip az gelişmiş iller öncelikli müdahalelerin ana hedefi olarak seçildi. İki temel kriter; her bir ilde kişi başı GSMH ve il seviyesindeki net göç oranı ekonomik zenginliği belirlemek ve geri kalmış alanların köyden kente göç derecesini belirlemede kullanıldı.

İlk olarak, iller, 2.146 \$ (1.910 Euro) olan (resmi veri TÜİK 2001) kişi başı ortalama ulusal gelirin %75'inden daha azına (1.609 \$, 1.432 Euro) sahip olma kriterine göre sınıflandırıldı ve ortalamanın %75'inin altında olan 43 il saptandı. Daha sonra bu iller azalan yönde GSMH'ya göre sıralandı ve 43'ten 1'e kadar en düşük GSMH'ya sahip olan en yüksek puanı alacak şekilde puanlandırıldı. Bunu takiben bu 43 il net göç oranlarına göre benzer şekilde sıralandı (resmi veri TÜİK 2000), en yüksek net göç oranına sahip olan en yüksek puan 43'ü aldı. Her bir ilin 2 sıralamadan gelen puanları kendi geri kalmışlık durumlarını yansıtmaları için birleştirilerek toplandı.

İkinci aşamada bu iller IPARD finansmanına olumlu yanıt verme kapasitelerinin yanı sıra IPARD öncelikli müdahale sektörlerindeki tarımsal ekonomik kalkınma potansiyelleri yönünden değerlendirildi: Bu, hem üretim hem de işleme seviyelerinde çeşitlendirme tedbiri kapsamında belirtilen ekonomik faaliyetler için kapasitelerinin yanı sıra üretim ve işleme aşamalarında Topluluk Standartlarına yükselmedeki ihtiyaçları ve ekonomik performans, rekabet edebilirliği artırmak için tarım-firmaları & tarım işletmelerini yeniden yapılandırma için potansiyelleri (üretim kapasitesinin varlığı), ihtiyaçları ve zayıflıklarını hesaba katarak yapıldı. 23 il tarımsal kalkınma potansiyelli ve en geri kalmış durumda olarak tespit edildi.

	İLLER	Kişi başı/GSMH (US\$)	Kişi başı/GSMH (Euro)	Net Göç Oranı (%)
1	ARDAHAN	842	749	-10.7
2	MUŞ	578	514	-6.0
3	AĞRI	568	506	-5.6
4	KARS	886	789	-6.1
5	MARDIN	983	875	-6.8
6	YOZGAT	852	758	-4.2
7	VAN	859	765	-4.4
8	ERZURUM	1.061	944	-5.5
9	ORDU	1.064	947	-4.5
10	ŞANLIURFA	1.008	897	-3.9
11	SIVAS	1.399	1.245	-5.1
12	TOKAT	1.370	1.219	-4.8
13	DIYARBAKIR	1.313	1.169	-4.0
14	AFYON	1.263	1.124	-2.3
15	AMASYA	1.439	1.281	-2.7
16	MALATYA	1.417	1.261	-2.2
17	ERZINCAN	1.158	1.031	-0.5
18	KAHRAMANMARAŞ	1.584	1.410	-2.8
19	GİRESUN	1.443	1.284	-1.2
20	UŞAK	1.436	1.278	-0.7
21	TRABZON	1.506	1.340	-1.1
22	KONYA	1.554	1.383	0.1
23	ISPARTA	1.510	1.344	3.1

IPARD Programlamasının coğrafi yoğunlaşması bakımından geri kalmışlık durumlarının yanında illerin tarımsal potansiyelleri de önemli bir parametre olarak kabul edildiğinden ortalamanın %75'inin üstünde kişi başı GSMH'ya sahip fakat IPARD öncelik sektörlerinde yüksek ekonomik kalkınma potansiyeline sahip 20 il ek olarak IPARD müdahaleleri kapsamına alınmak üzere belirlendi. Bu illerin kişi başı GSMH'ları ve net göç oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

	İLLER	Kişi başı/GSMH (US\$)	Kişi başı/GSMH (Euro)	Net Göç Oranı (%)
1	ÇORUM	1.654	1.472	-2.4%
2	SAMSUN	1.680	1.495	-4.6%
3	ELAZIĞ	1.704	1.517	-2.4%
4	HATAY	1.757	1.564	-3.4%
5	KASTAMONU	1.781	1.585	-3.3%
6	KÜTAHYA	1.805	1.606	-0.2%
7	BURDUR	1.951	1.736	-2.3%
8	BALIKESİR	2.005	1.784	0.5%
9	KARAMAN	2.012	1.791	-1.3%
10	AYDIN	2.017	1.795	2.5%
11	NEVŞEHİR	2.117	1.884	-0.7%
12	DENİZLİ	2.133	1.898	2.0%
13	ANTALYA	2.193	1.952	6.4%
14	ÇANAKKALE	2.335	2.078	2.7%
15	ADANA	2.339	2.082	-2.4%
16	MERSİN	2.452	2.182	1.2%
17	MANİSA	2.459	2.189	0.3%
18	BURSA	2.507	2.231	4.5%
19	ANKARA	2.752	2.449	2.6%
20	İZMİR	3.215	2.861	4.0%

Kaynak: (TÜİK, 2000)

Program müzakereleri esnasında diğerleriyle karşılaştırıldığında yüksek kalkınma seviyeleri nedeniyle yukarıdaki listedeki bazı illerin çıkarılmasına karar verildi ve bunların yerine ortalamanın %75'inin altında kişi başı GSMH'ya ve tarımsal kalkınma potansiyeline sahip alternatif iller Programa dahil edildi. Sonuç olarak ilk seçim aşamasından 23 ve ikinci seçim aşamasından 19 olmak üzere bu iki grup iller biraraya getirilerek toplam 42 il, IPARD uygulama dönemi (2007-2013) için uygun iller olarak belirlendi.

Seçilen illerden yalnızca 20'si IPARD Programı uygulamasının ilk evresi (2007-2009) esnasında destek için hedeflenecektir⁸. Bu 20 ilin seçimi IPARD öncelik sektörlerindeki tarımsal ve kırsal sektörler ve özel zayıflıklar bakımından potansiyelleri temelinde ikinci aşamada tespit edilen iller arasından 4'ünü seçerek ve ilk 23 il arasından 16 ili seçerek yapıldı. 2. uygulama evresinde 42 ilin tümü desteklenecektir.

Seçim sürecinin sonucu aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. (I. evrede IPARD desteği başlatma için seçilen iller mavi renktedir, II. Evrede desteklenecek iller yeşil olarak gösterilmiştir.

⁸ İlk ve ikinci uygulama dönemlerinin tanımı için Kısım 3.2.5.1 ve 3.2.5.2'ye bakınız.

İLLER	GSYİH/Kişi (Euro)	GSYİH/Kişi Sırası	Net Göç (%)	Net Göç Sırası	Ağırlıklı sıra puanı	Açıklama
ARDAHAN	749	75	-10.7	81	156	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
MUŞ	514	80	-6.0	72	152	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
AĞRI	506	81	-5.6	69	150	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ADYAMAN	817	70	-7.0	76	146	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
BARTIN	944	65	-8.7	80	145	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KARS	789	71	-6.1	73	144	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
BİNGÖL	708	77	-5.0	66	143	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
MARDİN	875	68	-6.8	75	143	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
SİİRT	989	61	-7.5	78	139	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
BAYBURT	905	66	-6.0	71	137	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
YOZGAT	758	74	-4.2	59	133	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ERZURUM	944	64	-5.5	68	132	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
VAN	765	72	-4.4	60	132	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
SİNOP	1.299	47	-7.6	79	126	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
ORDU	947	63	-4.5	61	124	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ŞANLIURFA	897	67	-3.9	55	122	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
BATMAN	1.082	56	-4.5	63	119	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
SİVAS	1.245	52	-5.1	67	119	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var

TOKAT	1.219	53	-4.8	65	118	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
BİTLİS	575	78	-2.1	38	116	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
DİYARBAKIR	1.169	54	-4.0	56	110	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
HAKKARİ	744	76	-1.2	33	109	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
ÇORUM	1.472	38	-5.8	70	108	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
KIRŞEHİR	1.324	46	-4.5	62	108	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
GÜMÜŞHANE	957	62	-2.3	44	106	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
OSMANİYE	1.030	58	-2.5	47	105	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
AKSARAY	860	69	-1.3	35	104	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
İĞDIR	761	73	-0.9	30	103	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
SAMSUN	1.495	37	-4.6	64	101	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
AMASYA	1.281	49	-2.7	48	97	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ÇANKIRI	1.011	60	-1.8	37	97	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
KARABÜK	1.412	40	-4.1	57	97	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyeli
AFYON	1.124	55	-2.3	41	96	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ARTVİN	1.902	21	-6.4	74	95	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
TUNCELİ	1.410	41	-3.7	53	94	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyeli
KAHRAMANMARAŞ	1.410	42	-2.8	49	91	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
ŞIRNAK	568	79	2.2	12	91	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyeli

MALATYA	1.261	51	-2.2	39	90	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
HATAY	1.564	35	-3.4	52	87	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
KASTAMONU	1.585	34	-3.3	51	85	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
ZONGULDAK	2.642	8	-7.4	77	85	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyeli
ERZİNCAN	1.031	57	-0.5	27	84	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
KİLİS	1.617	30	-3.9	54	84	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
ELAZIĞ	1.517	36	-2.4	45	81	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
GİRESUN	1.284	48	-1.2	32	80	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
UŞAK	1.278	50	-0.7	28	78	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
DÜZCE	1.016	59	0.8	17	76	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
TRABZON	1.340	45	-1.1	31	76	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Tarımsal Potansiyeli var
BURDUR	1.736	28	-2.3	42	70	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
RİZE	1.688	29	-2.2	40	69	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
SAKARYA	1.876	24	-2.3	43	67	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KONYA	1.383	43	0.1	22	65	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
ADANA	2.082	18	-2.4	46	64	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
BOLU	3.752	2	-4.1	58	60	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
GAZİANTEP	1.418	39	0.3	21	60	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KARAMAN	1.791	26	-1.3	34	60	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel

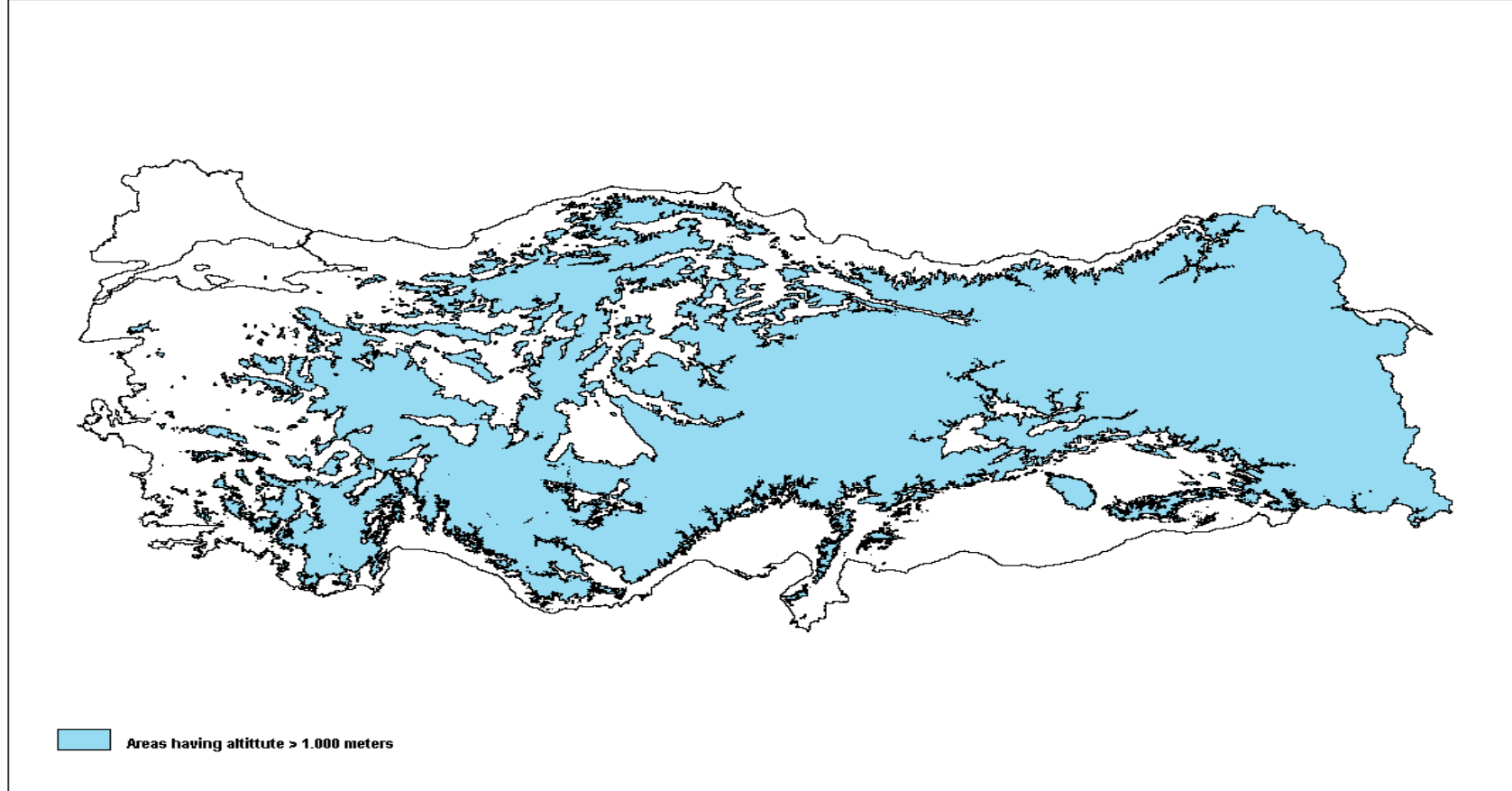
KIRIKKALE	2.425	10	-3.3	50	60	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
NİĞDE	1.585	33	-0.2	25	58	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KAYSERİ	1.607	31	-0.3	26	57	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KÜTAHYA	1.606	32	-0.2	24	56	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
EDİRNE	2.139	17	-1.4	36	53	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
ISPARTA	1.344	44	3.1	8	52	_ GSYİH<75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
NEVŞEHİR	1.884	23	-0.7	29	52	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Negatif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
BALIKESİR	1.784	27	0.5	18	45	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
AYDIN	1.795	25	2.5	11	36	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
DENİZLİ	1.898	22	2.0	13	35	_ GSYİH>75% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
MANİSA	2.189	15	0.3	20	35	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
MERSİN	2.182	16	1.2	16	32	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
ÇANAKKALE	2.078	19	2.7	9	28	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
ESKİŞEHİR	2.237	12	1.5	15	27	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
KOCAELİ	5.487	1	0	23	24	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Göç Yok _ Düşük Tarımsal Potansiyel
ANTALYA	1.952	20	6.4	3	23	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
YALOVA	3.082	4	0.3	19	23	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
ANKARA	2.449	9	2.6	10	19	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel
BURSA	2.231	13	4.5	6	19	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Yüksek Tarımsal Potansiyel

KIRKLARELİ	3.195	3	1.8	14	17	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
BİLECİK	2.300	11	5.8	4	15	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
TEKİRDAĞ	2.223	14	9.7	1	15	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
İZMİR	2.861	6	4.0	7	13	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
İSTANBUL	2.726	7	4.6	5	12	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel
MUĞLA	2.944	5	7.0	2	7	_ GSYİH>100% ortalama GSYİH/Kişi _ Pozitif Net Göç _ Düşük Tarımsal Potansiyel

* Ortalama GSYİH /Kişi=1910 Avro (TUİK, 2001)

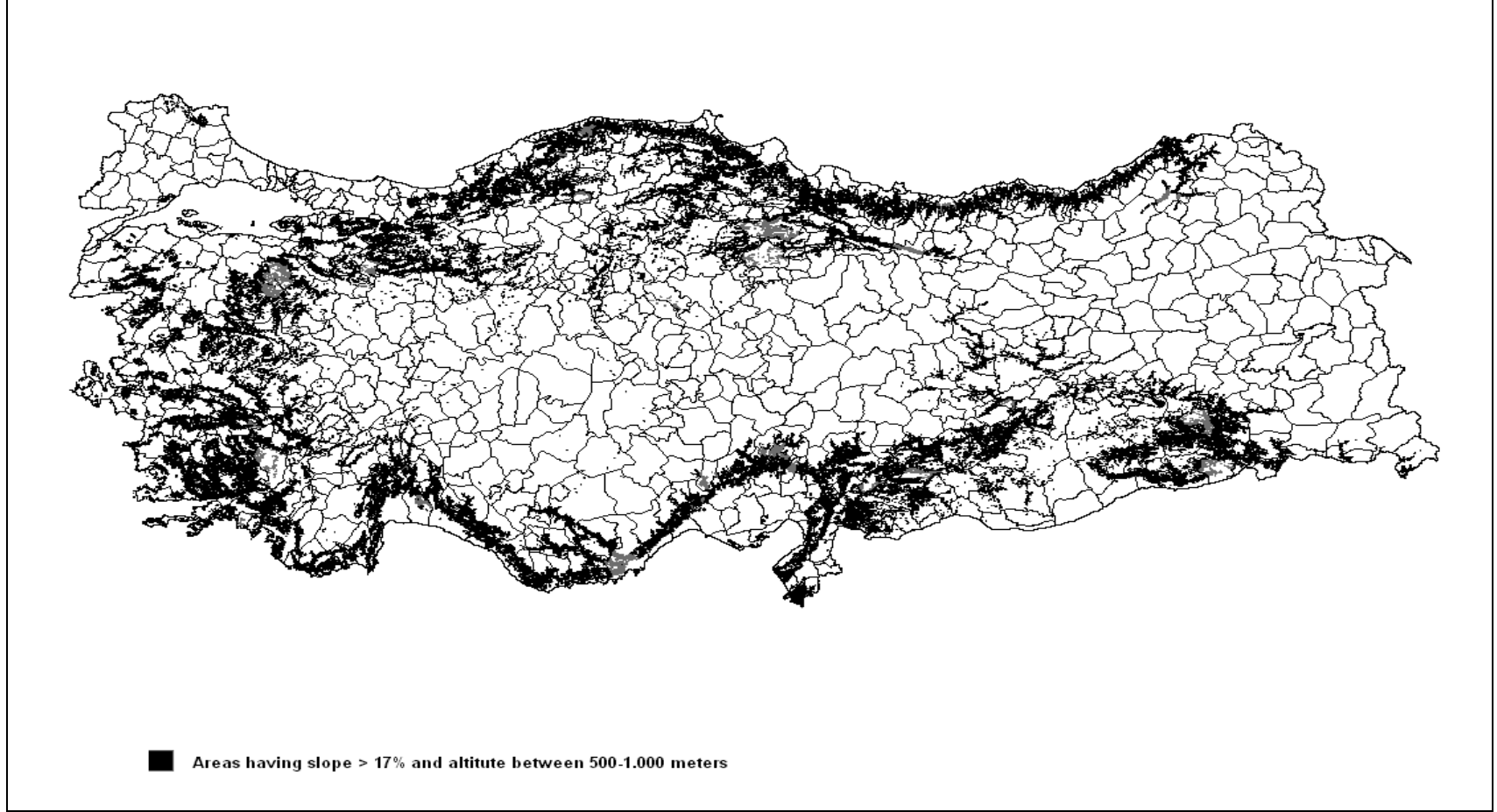
EK 3.2
TÜRKİYE DAĞLIK ALANLAR HARİTASI

(1) 1000 m. üzerinde rakıma sahip alanlar

Kaynak: TKB- Coğrafi Bilgi Sistemleri Birimi

(2) 500-100 m rakım ve %17'nin üstünde eğime sahip alanlar

Kaynake:TKB- Coğrafi Bilgi Sistemleri Birimi

EK 4.1
FAYDALANICININ EKONOMİK YAŞAYABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE
KULLANILAN GENEL KRİTERLER

Başvuru sahipleri Projesinin ekonomik yaşayabilirliğini ve işletme/girişiminin normal işleyişini riske etmeksizin düzenli olarak borç yükümlülüklerini yerine getirebileceği durumunu iş planında kanıtlamalıdır. Aşağıdaki kriterler, ekonomik yaşayabilirlik seviyesini belirlemede kullanılacaktır:

Başvuru sahipleri iş planında Projenin ekonomik uygulanabilirliğini ve borç gerekliliklerini düzenli bir şekilde işletmenin normal işleyişini riske atmadan hizmetini sürdürebileceğini ispatlamalıdır. Aşağıdaki kriter ekonomik uygunluk düzeyini belirlemede kullanılacaktır:

1) İşletmenin özkaynağı;

Özkaynak/Toplam Yetenekler

2) Likidite ve varlıklar açısından işletmenin stoku;

Likit Varlıklar/Toplam Varlıklar

3) Borcunu ödeme yetisi (likidite, yılın karı veya zararı, bilanço);

Cari Oran = Cari Varlıklar/Kısa Dönem Dış Kaynaklar

4) Gelir- harcama tablosu;

İşletme Satışları/ Net Satışlar

5) Teminatlar (Kişisel garanti, ipotek, araç rehni, garanti mektubu vb.);

R/Toplam Borçlar

$R = (\text{İpotek} * 0,25) + (\text{Rehin} * 0,50) + (\text{Diğer Teminatlar} * 0,75)$

Tüm bu kriterler TKDK tarafından değerlendirilecek ve uygulanacaktır.

EK 5.1
YAPI VE OTORİTELER HAKKINDAKİ EKLER

(1) IPARD Yasal Çerçevesinin Doğru Şekilde Uygulanmasına Katkı Sağlayacak Teknik Kurumların Listesi

1. TKB bünyesindeki Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü :
Bölüm sorumluluğu;
 - Alt tedbir koşulları kapsamında belirtilen yatırım veya işletme/kuruluş için yatırımın sonunda ilgili Topluluk veterinerlik standartlarına uyulduğunu ve potansiyel faydalanıcının girişimi/işletmesinde tüm zorunlu minimum veterinerlik standartlarına uyulduğunu doğrulayan sertifikayı düzenleme,
 - Değerlendirmesinden sonra ilgili topluluk standartlarına çıkarılması gereken yatırımların listesini düzenleme,
 - ilde fazla kapasitenin olmadığını gösteren belgenin çıkarılması,
 - Hayvan Kayıt Sistemi belgesini düzenleme,
 - 5179⁹ Sayılı Gıda Kanununun Yetkisi kapsamında sertifikaları çıkarma
 - 1380 sayılı Balıkçılık Kanununun Yetkisi kapsamında sertifikaları çıkarma
2. TKB bünyesindeki Tarımsal Üretim Geliştirme Genel müdürlüğü: su kültürü üretimi hakkındaki 1380 sayılı Balıkçılık Kanununun Yetkisi kapsamında sertifikalar çıkarma ve kraliçe arı üretim lisansı çıkarma, Organik Tarım Sertifikası ve Çiftçi Kayıt Sistemi için belge düzenleme
3. TKB bünyesindeki Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü: 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri ve 1581 sayılı Kanun kapsamında Tarım Kredi Kooperatifleri, 1163 sayılı Kanun kapsamında Tarım Kooperatiflerinin desteklenmesi
4. Çevre ve Orman Bakanlığı: yatırım/işletme/kuruluşa uygulanan ilgili çevresel Topluluk standartlarına projenin sonunda uyulacağını ve tüm zorunlu minimum ulusal çevre standartlarına potansiyel faydalanıcının işletme/yatırım/girişimi tarafından uyulduğunu doğrulayan sertifikayı çıkarma,
5. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Sosyal Güvenlik Kurumu): işçilerin sayısını ve hükümete sosyal güvenlik borcunun olmadığını gösteren belgeyi çıkarma
6. Maliye Bakanlığı: ulusal vergi sistemine kayıtlı ve hükümete vergi borcunun olmadığını belirten belgeleri düzenleme,
7. Türkiye Belediyeler Birliği: 5393 sayılı Belediyeler Kanununun yetkisi kapsamında sertifikalar çıkarma ,
8. Kültür ve Turizm Bakanlığı: turizm tesisleri için Turizm İşletme Ruhsatı ve Turizm Yatırım Ruhsatı çıkarma
9. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü: sulama yatırımı için onay çıkarma
10. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (İç Ticaret Genel Müdürlüğü ve Teşkilatlanma Genel Müdürlüğü): 1163 sayılı kanun ve 552 sayılı kararname kapsamında kurulan üretici örgütleri
11. Türkiye İstatistik Kurumu (Tüik): AB ülkelerine ihracat yapan firmaların listesini çıkarma
12. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Çalışma Genel Müdürlüğü): mesleki güvenliğe ilişkin ulusla minimum standartlara uyumu gösteren Çalışma Ruhsatını çıkarma.
13. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü: tarım kredi kooperatifleri ve birlikleri hakkındaki 1581 sayılı kanuna göre kurulmayı gösteren belgenin verilmesi
14. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği: kapasite raporlarının verilmesi.
15. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı: TKDK'nın erişimi için İnşaat ve Kurulum Birim Fiyatları veri tabanının açılması
16. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı: 1 milyon TL yi geçmeyen yıllık bilanço veya yıllık ciroya sahip 10dan az kişi çalıştıran işletmeleri gösteren belgenin verilmesi, 25 milyon TL yi geçmeyen yıllık bilanço veya yıllık ciroya sahip 250den az kişiyi çalıştıran işletmeleri gösteren belgenin verilmesi
17. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü: kimlik paylaşım sistemi belgesinin verilmesi
18. Türkiye Patent Enstitüsü: onaylı coğrafi işaret sertifikasının verilmesi.

⁹ 5179 sayılı Kanun, 5996 sayılı Kanun ve bu kanunun sonraki modifikasyonları ile yer değiştirecektir

19. Tapu ve Kadastro Genel M¼d¼rl¼g¼ (Kadastro M¼d¼rl¼g¼): başvuru sahibinin proje uygulama alanının koordinat bilgisinin verilmesi

(2) Potansiyel İzleme ve Yürütme Komitesi Üyeleri

A) Hükümet Temsilcileri:

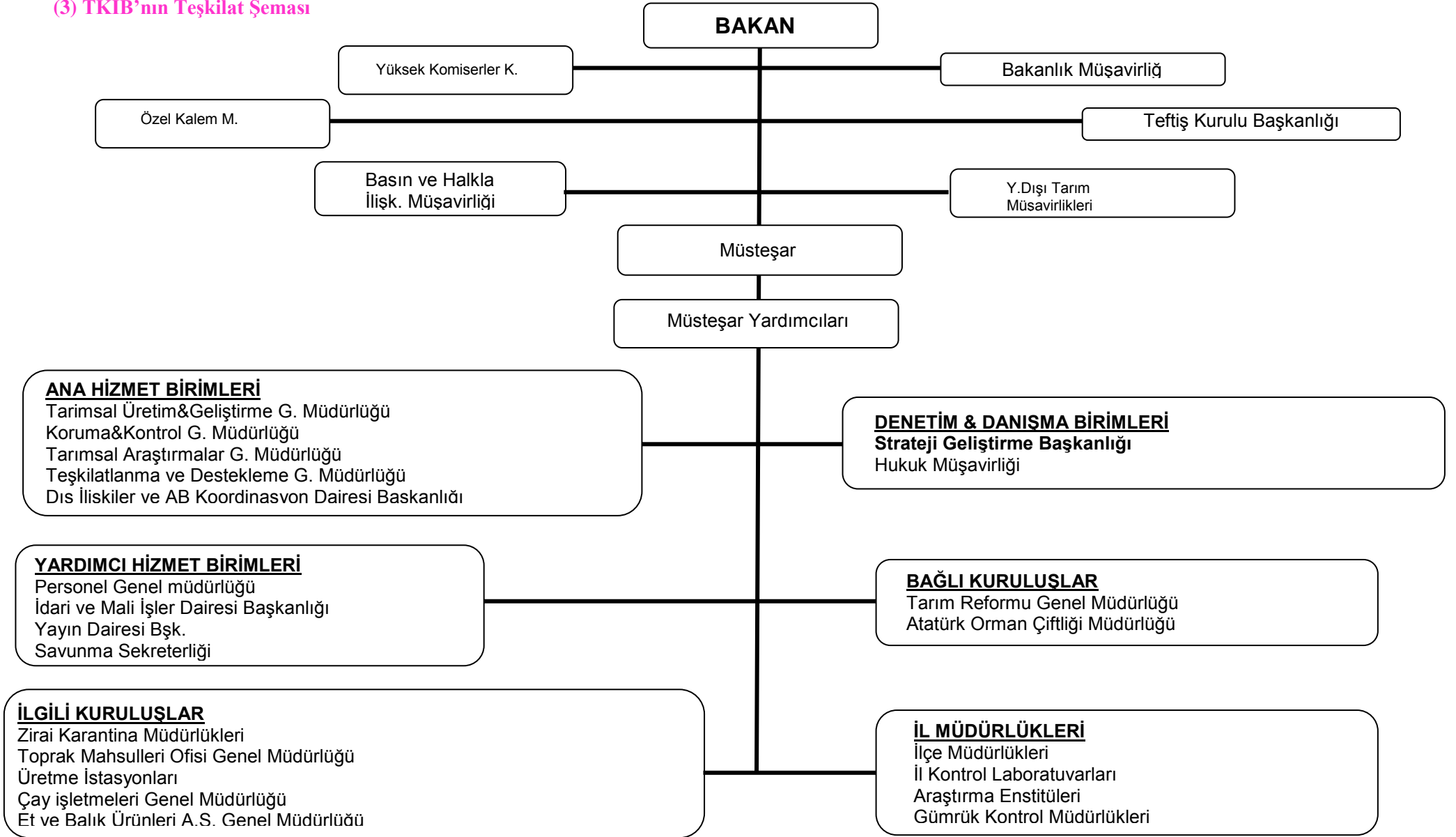
- 1-Tarım Bakanlığında 1 temsilci,
- 2- İçişleri Bakanlığında 1 temsilci,
- 3- Maliye Bakanlığında 1 temsilci, (NAO (ulusal yetkilendirme görevlisi)ya da temsilcisi)
- 4- Sanayi ve Ticaret Bakanlığında 1 temsilci,
- 5- Kültür ve Turizm Bakanlığında 1 temsilci,
- 6- Çevre ve Orman Bakanlığında 1 temsilci,
- 7- DPT'den 1 temsilci,
- 8- Hazine Müsteşarlığında 1 temsilci,
- 9- Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinden 1 temsilci (NIPAC (Ulusal IPA Koordinatörü) olarak.)
- 10- [Yerel hükümet temsilcileri]

Tüm temsilciler en az Genel Müdür seviyesindeki memurlar olacaktır.

B) Sivil Toplum Örgütlerinin Temsilcileri:

- 1-Uygun ekonomik ortaklar
 - a) Türkiye İhracatçılar Meclisi,
 - b) 1163 sayılı Kanun emrinde kurulan Tarım Kooperatiflerinin temsilcisi,
 - c) 4572 sayılı Kanun emrinde kurulan Tarım Satış Kooperatiflerinin temsilcisi,
- 2- Uygun Sosyal ortaklar
 - a) Et Üreticileri Merkez Birliğinin temsilcisi,
 - b) Süt Üreticileri Merkez Birliğinin temsilcisi,
 - c) Meyve ve sebze örgütleri adına Türkiye Gıda ve İçki Sanayi Dernekeleri Federasyonundan temsilci,
 - d) Su Ürünleri Merkez Birliğinin temsilcisi,
 - e) Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin temsilcisi,
 - f) Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği,
 - g) Türk el Sanatlarını Tanıtma Derneği,
- 3- Uygun Çevre Ortakları
 - a) Doğal ortam, çevre ve biyoçeşitliliğin korunması hakkındaki şemsiye örgütün temsilcisi (Türkiye Erozyanla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA), Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL), Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği (Kırçev) ve/veya Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TUÇEV) gibi)
 - b) Komisyon, Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı, Ziraat Bankası, Ankara TKİB bünyesindeki Teşkilatlanma ve Destekleme G.M., TKİB bünyesindeki Koruma ve Kontrol G.M., TKİB bünyesindeki Tarımsal Üretim ve Geliştirme G.M. temsilcileri, Yönetim Otoritesi Başkanı ve ajans Başkanı oy verme hakkı olmaksızın Komitenin çalışmasına katılacaklardır.

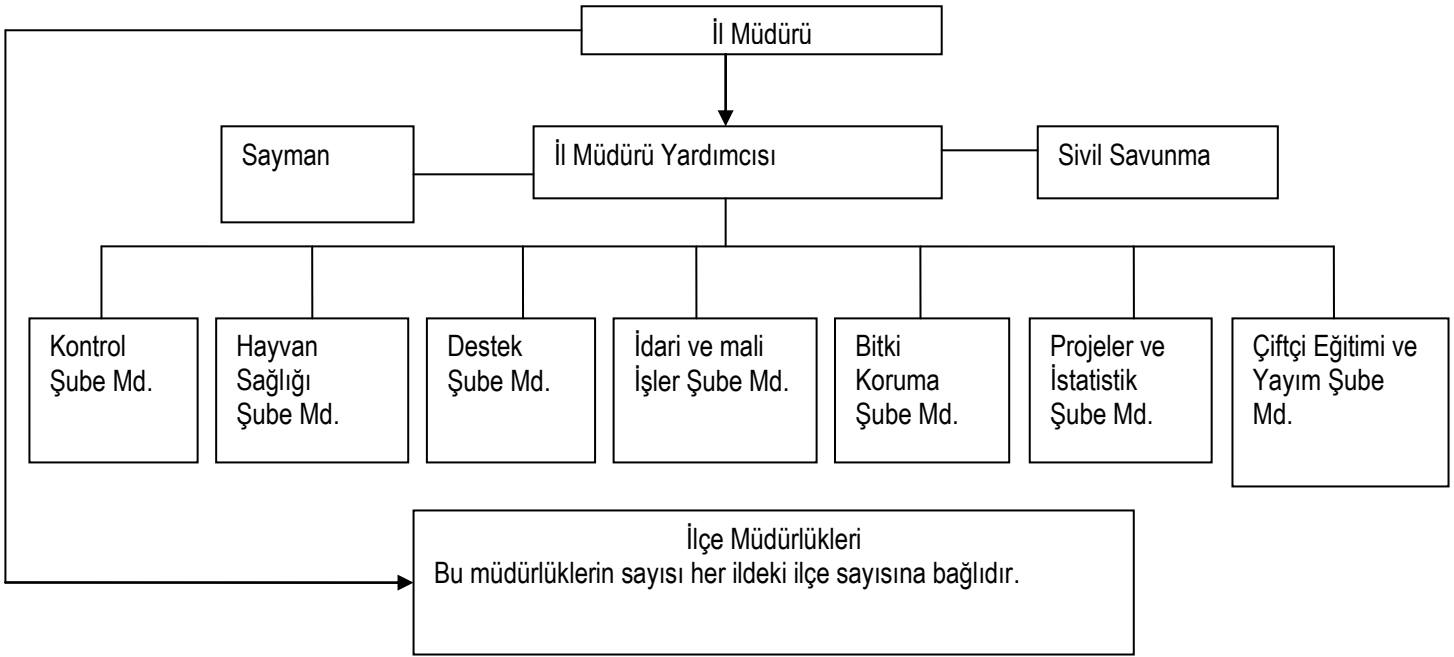
(3) TKİB'nın Teşkilat Şeması

(4) TKİB İl Müdürlüklerinin Teşkilat Şeması

Bakanlık merkezi ve yerel kuruluşları aracılığıyla kırsal bölgelere hizmet eder. TKİB bünyesinde yaklaşık 850 personel Ankara Merkez’de görev yapar. Buna ilaveten şu anda 81 il ve 894 ilçe müdürlüğü vardır. Bölgelerdeki toplam çalışan personel sayısı 21.025’tir.

İl Müdürlükleri, İl Müdürü ve İl Müdürü Yardımcıları tarafından yönetilir. Hizmet Birimleri il seviyesinde Bakanlığın görevlerini yürütmeye katılırlar. İllerin her ilçesinde ilçe müdürlükleri de vardır.

EK 6.1
TEMEL REFERANS BELGELERİN GELİŞİM ÖZETİ

Belge /Olay	Katılımcıların Özeti	Genel Tanım
8. 5 yıllık Kalkınma Planı Geçici Komite Raporları (2001)	Her bir geçici komite için isteğe bağlı katılımla tüm ilgili kamu kuruluşları (merkezi ve yerel), iş örgütleri, üretici birlikleri, STÖ'leri, üniversiteler dahil ekonomik ve sosyal ortaklar	Ya sektörel ya da konu bazlı 78 Komite kuruldu, planın hazırlanması için bunların çoğu alt komitelere veya alt çalışma gruplarına sahipti. En ilgili komite raporları "kırsal kalkınma", "bölgesel kalkınma", "tarım politikaları", "su kullanımı" ve "ormancılık" başlıklı olanlardır. 9. Kalkınma Planının hazırlanması için 55 Geçici Komite kuruldu ki kısaca "kırsal kalkınma politikaları" ve "kırsal alanlarda işbirliği ve örgütlenme" başlıklı 2 alt komiteli "kırsal kalkınma" komitesi bunlardan biriydi.
Ön Ulusal Kalkınma Planı – Ulusal Bölgesel Kırsal Kalkınma Planını belirleme için Çalıştaylar (Temmuz, 2003)	İlgili bakanlıklar ve merkezi kuruluşlar, tüm illerin merkez ilçe belediye ya da büyük belediyelerinin başkanları, çoğu üniversiteler, STÖ'leri ve üretici ve iş örgütleri. Toplamda yaklaşık 200 katılımcı.	Stratejiyi belirlerken çalışma sonuçları kullanıldı ve bir SWOT analizi yapıldı.
Türkiye İktisat Kongresi (Mayıs, 2004)	Kongre uluslararası kuruluşların üyelerinin yanında yerel makamlar ve akademisyenler, bürokratlar, özel sektör, STÖ'lerin geniş katılımıyla İzmir'de toplandı. Yaklaşık 400 katılımcı.	DPT dışında her biri ilgili paydaşlar tarafından koordine edilen 22 çalışma grubu oluşturuldu. Çalışma gruplarının sonuçları kongrede sunuldu ve tartışıldı. Bu sonuçlar stratejinin hazırlanmasında kullanıldı. Bu raporlardan en ilgili sunumlar: "tarımsal yapının dönüşümü", istihdamı artırma ve iş piyasaları", "gelir dağılımı ve fakirlikle mücadele", "bölgesel kalkınma" idi.
İl Tarım ve kırsal Kalkınma Master Planları	Bu illerin her birinde yerel makamlar ve idareler, bunların birimleri, üniversiteler, üretici örgütleri, ticaret ve sanayi örgütleri, STÖ'ler. İl başına yaklaşık 50-60 katılımcı	Çalışmalar Dünya Tarım Örgütü ile teknik ve mali işbirliğiyle 2001 yılında başlatıldı. İzmir ve Sivas pilot iller olarak seçildi ve 2002'de kademeli olarak çalışma tüm illere yayıldı. İllerde ilk olarak çalışma sahaları hakkında tanıtım toplantıları düzenlendi ve çalıştaylar yapıldı. Daha sonra her il için SWOT analizi yapıldı. Son olarak master planlar yayınlandı. 2004 yılında bu planlar revize edildi. Şu anda il seviyesindeki planları temel alarak TKİB'nın koordinasyonu çerçevesinde bölgelerde NUTS-2 bölgesel seviyeli planlar hazırlanmaktadır.

Belge /Olay	Katılımcıların Özeti	Genel Tanım
Tarım Yüksek Teknik Konseyi (Aralık 2004)	<p>11 ana çalışma grubuna ayrılan yaklaşık 100 katılımcı tematik konuları çalışarak çalışma taslağı belgelerini hazırladı.</p> <p>Grupların yapısı STÖ'leri, üniversiteleri, özel sektörü yeterince temsil edecek şekilde düzenlendi.</p> <p>Katılımcılar ilgili kamu kuruluşları, üniversiteler, üretici ve sanayi örgütleri ve STÖ'lerin temsilcilerinden oluşmaktaydı.</p>	<p>Çalışmalar 2004 Ocak'ında başlatıldı. Gruplar çalıştaylar düzenledi. Çalışma belgelerinin taslakları resmi yorumlarını ve görüşlerini almak üzere paydaşlara yollandı.</p> <p>Aralık 2004'te yaklaşık 600 katılımcı çalışma belgelerinin taslağını tartışmak ve geliştirmek üzere davet edildi.</p> <p>Konsey kararları öneri olarak Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kamuya duyuruldu. Sonuç raporu da hazırlandı ve yayınlandı.</p>
Çevre ve Ormanlık Yüksek Teknik Konseyi (Mart 2005)	<p>Kamu kuruluşları, üniversiteler , özel sektör ve STÖ'lerinden 1000'den fazla katılımcı (bunların yaklaşık 300'ü temsilci üyelerdi) konsey çalışmalarına katıldı.</p>	<p>Konseyin ana konusu "AB Katılım Sürecinde Çevre ve Ormanlar" idi.</p> <p>Katılımcılar 12 konu için çalışma grupları oluşturdu.</p> <p>Konsey kararları öneri olarak Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından kamuya duyuruldu. Sonuç raporu da hazırlandı ve yayınlandı.</p>

EK 6.2
UKKS İLK TASLAĞINA KATILAN KURULUŞLAR, STÖ'LER, ÜNİVERSİTELER,
ODALARIN LİSTESİ

1. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
2. Çevre ve Orman Bakanlığı
3. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
4. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
5. Kültür ve Turizm Bakanlığı
6. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
7. Milli Eğitim Bakanlığı
8. Sağlık Bakanlığı
9. Maliye Bakanlığı
10. DPT Müsteşarlığı
11. Hazine Müsteşarlığı
12. AB Genel Sekreterliği
13. GAP Bölgesel kalkınma İdaresi Başkanlığı
14. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği
15. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ)
16. Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV)
17. TEMA Vakfı
18. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
19. Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
20. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB)
21. Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği
22. Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayi, Teknoloji ve Araştırma Geliştirme Vakfı (TAEGEV)
23. İncir, Üzüm, Pamuk ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri (TARİŞ)
24. Kooperatif Birlikleri Genel Müdürlüğü
25. Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü
26. Türkiye Süt ve Et Üreticileri Merkez Birliği (SET-BİR)
27. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM)
28. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
29. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi
30. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi
31. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi
32. Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
33. 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi
34. Ekonomik kalkınma Vakfı
35. Kırsal Kalkınma ve Ormancılık Araştırma Derneği
36. ATAUM Avrupa Birliği Araştırma Merkezi
37. Ormancılık Odaları
38. Türkiye Ziraat Odaları Birliği
39. Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası

EK 6.3
**İKİNCİ UKKS TASLAĞINA KATILAN KURULUŞLAR, STÖ'LER, ÜNİVERSİTELER,
ODALARIN LİSTESİ**

1. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
2. Çevre ve Orman Bakanlığı
3. Milli Eğitim Bakanlığı
4. Sağlık Bakanlığı
5. Kültür ve Turizm Bakanlığı
6. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü
7. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
8. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
9. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
10. İçişleri Bakanlığı
11. Maliye Bakanlığı
12. Hazine Müsteşarlığı
13. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı
14. AB Genel Sekreterliği
15. TÜİK
16. DSİ
17. Karayolları Genel Müdürlüğü
18. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
19. Sosyal Güvenlik ve Dayanışma Genel Müdürlüğü
20. Güney Doğu Anadolu Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP)
21. İller Bankası Genel Müdürlüğü
22. Kalkınma Bankası
23. Ziraat Bankası
24. Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi
25. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
26. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB)
27. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği
28. Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği
29. Türkiye Ziraat Odaları
30. Ormancılık Odaları
31. Türk Veteriner Hekimleri Birliği
32. Ekonomik Kalkınma Derneği
33. TEMA Vakfı
34. Eğitim Gönüllüleri Derneği
35. Türkiye Kalkınma Vakfı
36. Küresel Çevre Koruma Teşkilatı
37. Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği
38. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği

EK 6.4
YÜKSEK PLANLAMA KURULU

Kurul sorumluluk ve yetkiye sahiptir;

- Siyasi amaçları ve kalkınma planlamasını belirlemede Bakanlar Kurulunu desteklemek,
- Bakanlar Kuruluna sunulmadan önce amaçlara ilişkin olarak yeterli ve uyum bakımından kalkınma planlarını ve yıllık programları incelemek,
- Ülkenin dış ekonomik ilişkileri veya iç meseleleriyle ilişkili üst düzey kararlar almak.

Kurul aşağıdaki üyelere oluşur.

Yüksek Planlama Kurulunun Üyeleri ve Başkanı	
Başkan	Başbakan
Üye Yardımcısı	DPT'den sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan
Üye	Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı
Üye	Maliye Bakanı
Üye	Bayındırlık ve İskan Bakanı
Üye	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Üye	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Üye	DPT Müsteşarı

EK 6.5
IPARD PROGRAMI ÇALIŞMA GRUBU

IPARD Programının hazırlanması esnasında danışılan Kamu Kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütleri

Kamu Kuruluşlarının Listesi

1. DPT Müsteşarlığı
2. Hazine Müsteşarlığı
3. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı
4. AB Genel Sekreterliği
5. Çevre ve Orman Bakanlığı
6. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
7. Kültür ve Turizm Bakanlığı
8. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
9. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
10. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
11. İçişleri Bakanlığı
12. Milli Eğitim Bakanlığı
13. Sağlık Bakanlığı
14. Maliye Bakanlığı
15. Türkiye İstatistik Kurumu
16. Sosyal Yardım ve Dayanışma Genel Müdürlüğü
17. Güney Doğu Anadolu Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP)
18. Ziraat Bankası
19. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
- Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
- Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
- Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü
- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- Tarımsal Araştırma Genel Müdürlüğü
- Toprak Mahsulleri Ofisi

Sivil Toplum Örgütlerinin Listesi

1. Türkiye Ziraat Odaları Birliği
2. Türkiye Ziraatçılar Derneği
3. Ziraat Mühendisleri Odası
4. Gıda Mühendisleri Odası
5. Türkiye Veteriner Hekimler Birliği
6. Veteriner Sağlık Teknisyenleri Derneği
7. Et Üreticileri Merkez Birliği (ET-BİR)
8. Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu
9. Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV)
10. Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SET-BİR)
11. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği
12. Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği
13. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
14. İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV)
15. Sürdürülebilir Kırsal ve Kentsel Kalkınma Derneği (SUR-KAL)
16. Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)
17. Doğal Hayatı Koruma Vakfı
18. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği
19. Türkiye Milli Kooperatifler Birliği

20. Beyaz Et Sanayicileri Birliği (BES-BİR)
21. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliđi
22. Dünya Bankası Türkiye Ofisi
23. BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilciliđi
24. Türkiye Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Merkez Birliği
25. Türkiye Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği (OR-KOOP)
26. Türkiye Hayvancılık Kooperatifleri Merkez Birliği (HAY-KOOP)
27. Türkiye Su Ürünleri Merkez Birliği
28. Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği
29. Organik Ürün Üreticileri ve Sanayicileri Birliği
30. Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği
31. Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği
32. Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği (SÜT-BİR)
33. Türkiye Meyve Üreticileri Merkez Birliği
34. Kırmızı Et Üreticileri Birliği
35. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi

EK 6.6
IPARD PROGRAMI YÖNLENDİRME KOMİTESİ ÜYELERİ

TKİB Starateji Geliştirme Başkanlığı (Yönetim Otoritesi) tarafından başkanlık edilir.

- TKİB'nın sorumlu kuruluşları; Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Teşkilatlanma ve Dsetekleme Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı.
- Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu
- DPT Müsteşarlığı
- Hazine Müsteşarlığı
- Çevre ve Orman Bakanlığı
- Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Genel Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı)
- AB Genel Sekreterliği
- İçişleri Bakanlığı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Türkiye İstatistik Kurumu
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
- Kadından Sorumlu Devlet Bakanı
- Ziraat Bankası

EK 6.7
TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAYIN TUTANAĞI

TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAY

ANKARA / 01.03.2007

TKİB Strateji Geliştirme Başkanlığı (Yönetim Otoritesi) tarafından yönetildi.

Konu: Süt ve süt ürünlerinin üretim, işleme ve pazarlanması

Gündem:

1- Yönetim Otoritesi olarak IPARD Programı kapsamında Tarım ve Köyişleri Bakanlığının işi.

Yürütülen çalışmalar ve kabul edilen esaslar ulusal önceliklere uygundur.

2- Desteklenecek tedbirler ve sektörler

Aşağıdaki tedbirler uygundur:

- Tarım işletmelerine yatırımlar,
- Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması ve
- Ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi.

Aşağıdaki sektörler uygundur:

- Süt sektörü,
- Kırmızı et ve kanatlı sektörü,
- Meyve ve sebze sektörü ve
- Balıkçılık ürünleri sektörü.

3- Bu sektördeki yatırımların değerlendirilmesi

Tedbir fişindeki seçilen yatırımlar ulusal öncelikler ile uyumludur.

4- Seçilen sektörlerdeki yatırımlar için düşünülen minimum ve maksimum limitlerin değerlendirilmesi

Seçilen minimum ve maksimum limitler ulusal önceliklere uygundur.

5- Programın uygulanacağı illerin değerlendirilmesi

Diğer konular:

- Gelecek için 25 büyükbaştan daha fazlasını planlayan işletmelere öncelik verilmesi önerilir.
- Tarımsal ve üretici birlikleri sektörde güçlü bir konuma sahip olmalıdır ve üyelerine ve üreticilerine yönelik çabalarını artırmalıdır.
- Desteklenecek iller uygundur fakat Balıkesir, İzmir ve Tekirdağ gibi illerin dahil edilmesi daha uygun olacaktır.

Katılımcılar:

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği (SÜT-BİR)

Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü

TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAY

ANKARA / 01.03.2007

Konu: Et ve et ürünlerinin üretim, işleme ve pazarlanması

Gündem:

1- Yönetim Otoritesi olarak IPARD Programı bağlamında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın işi.

Bu amaç doğrultusundaki iş detaylandırıldı ve programlı bir şekilde yerine getirildi.

2- Desteklenecek tedbirler ve sektörler

Tedbirler ve sektörler acil ve öncelikli konular üzerine odaklanır. Seçilen sektörler çok iyi şekilde incelenmiştir. Sektörleri seçerken ülkenin mevcut durumunun dikkate alındığı ve bilimsel verilerin kullanıldığı gözlenmektedir.

3- Bu sektördeki yatırımların değerlendirilmesi

Yatırımlar en önemli konular üzerine odaklanmaktadır.

4- Seçilen sektörlerdeki yatırımlar için düşünülen minimum ve maksimum limitlerin değerlendirilmesi

Tedbir fişlerinde belirtilen limitler genelde kesindir.

5- Yatırım planlarının yapılması yönünden illerin değerlendirilmesi

Diğer konular:

- Kanatlı işletmeleri bio-güvenlik bakımından kapalı tesisler olmalıdır. Hayvan yetiştirme işletmeleri açık hava ya da bileşik yapıda olabilir.
- Kanatlı sektöründeki gübrenin dezavantajlarını elimine etme önemli bir konudur. Bu konu atık yönetimi bakımından da dikkate alınmalıdır.
- Yeni işletmelerin kurulması, tarımsal arazideki minimum işletme şartı çıkarılmalıdır.
- Desteklenecek iller artırılmalıdır (Çorum, Ankara (özellikle ilçeleri), Bursa ve diğerleri gibi diğer illerin dahil edilmesi). Bu program görece olarak yüksek gelir seviyesine sahip illerin kırsal alanlarında da uygulanmalıdır.

Katılımcılar:

Türkiye Yem Üreticileri Birliği

Türkiye Gıda ve İçki Sanayi Dernekleri Federasyonu

Kırmızı Et Üreticileri Birliği

Ankara Kırmızı Et Üreticileri

Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği

Et Üreticileri Birliği (ET-BİR)

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Tarsus Kırmızı Et Üreticileri Birliği Mütevelli Heyeti Üyeleri

TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAY

ANKARA / 01.03.2007

Konu : Meyve ve sebze ürünlerinin üretim, işleme ve pazarlaması

Gündem:

Yönetim Otoritesi olarak IPARD Programı bağlamında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın işi.

Bu amaç doğrultusundaki iş detaylandırıldı ve programlı bir şekilde yerine getirildi.

- Desteklenecek tedbirler ve sektörler

Çalışmalar esnasında bilimsel verilerin kullanılması gözetilmiştir.

- Bu sektördeki yatırımların değerlendirilmesi

Yatırımların seçimi esnasında sorunların çözümüne büyük oranda katkı sağlayabilecek ülkenin mevcut durumu dikkate alınmıştır.

- Seçilen sektörlerdeki yatırımlar için düşünülen minimum ve maksimum limitlerin değerlendirilmesi

Tedbir fişlerinde belirtilen limitler genelde kesindir.

- Yatırım planlarının yapılması yönünden illerin değerlendirilmesi

Diğer konular:

- Desteklenecek iller artırılmalıdır (Kayseri, Muğla, İzmir, Afyon, Balıkesir ve Bursa gibi diğer illerin dahil edilmesi)
- Biyogaz işletmelerinde işlenen gübreyi kullanan işletmeler ayrıca desteklenmelidir (özellikle meyve, sebze ve sera işletmeleri bakımından)
- Basınçlı sulama yönündeki yatırımlara öncelik verilmesi önerilir.
- İyi tarım uygulamaları teşvik edilmelidir.

Katılımcılar:

Türkiye Gıda Sanayi Dernekleri Federasyonu

Meyve Üreticileri Merkez Birliği

Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü

TEDBİRDEKİ ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER HAKKINDAKİ ÇALIŞTAY

ANKARA / 01.03.2007

Konu: Su ürünlerinin üretim, işleme ve pazarlanması

Gündem:

1 - Yönetim Otoritesi olarak IPARD Programı bağlamında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın işi. Çalışmalar tatmin edici seviyededir. Bilgilendirmeye öncelik verildi.

2- Desteklenecek tedbirler ve sektörler

Ülkenin en önemli öncelikleri dikkate alınmıştır.

3- Bu sektördeki yatırımların değerlendirilmesi

Seçilen yatırımlar genelde uygundur. Su kültürü, avcılık ve yetiştiriciliğe daha fazla ilgi gösterilmelidir.

4- Seçilen sektörlerdeki yatırımlar için minimum ve maksimum limitlerin değerlendirilmesi

Minimum ve maksimum limitlerin seçimi esnasında ülkedeki güncel sorunlar dikkate alınmıştır.

5- Programın uygulanacağı illerin değerlendirilmesi

Seçilen iller genelde kabul edilebilirdir fakat daha uygun olabilecek herhangi diğer illeri hariç tutmaksızın IPARD bağlamında Şanlıurfa, Gaziantep ve Çanakkale gibi iller dahil edilmelidir.

Faydalanıcının çalışanlarının %75'inden fazlasının kadın olması durumunda bu başvuru sahibine 10 ekstra puan verilmelidir.

Katılımcılar:

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Balıkçılık Kooperatifi Merkez Birliği

Türkiye Gıda Sanayi Dernekleri Federasyonu

EK 6.8
IPARD PROGRAMI HAZIRLIK SÜRECİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN TOPLANTILAR VE GÖRÜŞMELER

Tarih	Konu	Amaç	Katılımcılar	Başlıca kararlar ve sonuçlar
28-29 Nisan 2005	Avrupa Komisyonunun, IPARD hazırlıkları için Türkiye'ye ilk misyonu	Türk tarafını SAPARD ve IPARD hakkında bilgilendirmek.	-AK DG-AGRI -AK Türkiye Delegasyonu -Türkiye'den temsilciler	- IPARD Programlaması ve IPARD Ajansı üzerinde çalışmak üzere iki Çalışma Grubunun oluşturulması. - TAIEX Semineri düzenlenerek Çalışma Grubu Üyelerinin eğitilmesi. - Sınırlı sayıda ilde az sayıda tedbirle başlanması konusunda karar alınması
30 Mayıs- 03 Haziran 2005	TAIEX Semineri – IPARD Programı hazırlanması ve Ödeme Ajansı kurulması konularında toplantılar	IPARD hazırlıkları konusunda yetkililere tavsiyede bulunulması	-IPARD Programlama Grubu ve IPARD Ajansı Grubu	- IPARD Programlama ve Ajans Grupları resmen kuruldu ve Komisyona bildirildi. - Programlama ve Ajans gruplarından yaklaşık 50 kişi, SAPARD tecrübeleri konusunda eğitildi
13-14 Temmuz 2005	Avrupa Komisyonunun Türkiye'ye ziyareti	Türkiye'deki hazırlıkları gözlemek ve gelişmeler hakkında Türk tarafını bilgilendirmek.	-AK DG-AGRI -AK Türkiye Delegasyonu -IPARD Programlama ve Ajans Grupları	- IPARD Hazırlıkları için bir Eylem Planının hazırlanması - süt ve et sektör analizlerinin başlatılması - en kısa sürede 2004 ¹⁰ projesine başlanması
21-22 Eylül 2005	Süt Sektör analizi için paydaşlar toplantılarının yapılması Süt Sektör analizinin başlaması	Çalışmanın çerçevesini oluşturmak ve önemli paydaşlarla sektörün	-FAO Süt Sektör Uzmanı -Süt Sektörünün önemli	- mevcut durumla ilgili önemli paydaşların görüşleri paylaşıldı

¹⁰ Kırsal Kalkınma Planı'nın Uygulanması için Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi- TR/2004/IB/AG/01

		durumunu tartışmak	paydaşları (kamu, STK'lar)	
01-02 Aralık 2005	Avrupa Komisyonu'nun Türkiye ziyareti	IPARD hazırlıkları ile ilgili gelişmeleri gözlemlemek	-AK DG-AGRI -AK Türkiye Delegasyonu -IPARD Programlama ve Ajans Çalışma Grupları	- IPARD için Eylem Planının ve zaman çizelgesinin hazırlanması - Şubat 2006'da UKKS'nin kabul edilmesi ve Yönetim Otoritesinin TKB olarak Komisyona bildirilmesi
14 Aralık 2006	Süt Sektör Çalıştayı	İleriye yönelik politika tavsiyelerinde bulunmak için çalışmanın sonuçlarını tartışmak ve analiz etmek	-Süt sektörü kamu ve özel sektör temsilcileri (STK'lar, üreticiler, ticari paydaşlar vs.)	- Sektör çalışmasının ilk sonuçları paylaşıldı ve ileriye yönelik tavsiyeler analiz edildi.
17 Mart 2006	IPARD Programlaması konusunda DPT ve TKB arasında toplantı	Planlama konularının tartışılması	-DPT ve TKB'nin Kırsal Kalkınma ile ilgili birimleri (KKGM, TÜGEM, TAGEM)	- Ulusal Kırsal Kalkınma Planı ve IPARD Programı hazırlıkları için uygulanacak metodoloji tartışıldı. - TKB içinden bir birimin Yönetim otoritesi olarak görevlendirilmesi ve birimin insan kaynaklarının güçlendirilmesi (Strateji Geliştirme Başkanlığı altındaki İç Kontrol Dairesi Başkanlığı, 17 Mayıs 2006 tarihli Bakan Onayı ile Yönetim Otoritesi olarak tayin edildi) - Politika Çerçeve Belgesinin hazırlanması.
13 Nisan 2006	Kırsal Kalkınma Programlaması ve Uygulaması konularında seminer (Eşleştirme Projesi Aktivite 1.2 altında "Kırsal Kalkınma Planının Uygulaması için İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi-TR/2004/IB/AG/01")	IPARD Programlama ve Ajans Gruplarının kapasitelerinin geliştirilmesi	- Eşleştirme Projesi uzmanları - IPARD Programlama ve Ajans Grubu Üyeleri (Kamu Kurumları)	- Kırsal Kalkınma Programlaması, Uygulama, ortaklık ve koordinasyon konularında tartışma, - Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi ve kırsal kalkınmaya ilişkin önceliklerinin analiz edilmesi
27-28 Nisan 2006	Avrupa Komisyonunun Türkiye ziyareti	IPARD Politika Belgesini tartışmak, süt sektör analizi	-AK DG-AGRI -AK Türkiye	- Politika Çerçeve Belgesi, görüşlerine başvurmak üzere DG-

		çalışmasının sunumuna iştirak etmek ve IPARD hazırlama konuları ile sonraki aşamalar hakkında konuşmak	Delegasyonu -TKB, DPT, ABGS, Hazine Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, GAP İdaresi ile süt, et ve kırsal kredi ile ilişkili STK'lar	AGRI ve ilgili kamu kurumlarına sunuldu. - Süt sektör çalışmasının nihai sonuçları DG-AGRI, ilgili kamu kurumları ve STK' lara sunuldu, görüşleri alındı. - Kırsal kredi üzerinde katılımcıların görüşleri
05 Mayıs 2006	Kırsal Kalkınma uygulaması için gerekli Kurumlar üzerine seminer (Eşleştirme Projesi Aktivite 1.3 altında "Kırsal Kalkınma Planının Uygulaması için İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi - TR/2004/IB/AG/01")	IPARD Programlama ve Ajans Gruplarının kapasitelerinin geliştirilmesi	- Eşleştirme Projesi uzmanları - IPARD Programlama ve Ajans Grubu Üyeleri (Kamu Kurumları)	- Yönetim Otoritesi, Ödeme Ajansı ve diğer kurumların sorumlulukları hakkında tartışmalar.
05-07 Temmuz 2006	Avrupa Komisyonunun Türkiye ziyareti	IPARD hazırlıkları konusunda görüş alışverişi.	- AK DG-AGRI - AK Türkiye Delegasyonu - Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama ve Ajans çekirdek grubu - DPT - Hazine Müsteşarlığı - ABGS	- IPARD Program ve Ajans hazırlıkları zaman çizelgesi revize edildi ve kritik noktalar tartışıldı. - MIPD hükümleri üzerine tartışmalar
25 Temmuz 2006	Et ve meyve-sebze sektörleri sektör analizi çalışmaları başlangıç toplantısı	Çalışmanın çerçevesini oluşturmak	-TKB- Strateji Geliştirme Başkanlığı, KKG ve TÜGEM -MFİB -AK Türkiye	- et ve meyve-sebze sektör çalışmaları başladı. - çalışmanın iş planı oluşturuldu.

			Delegasyonu	
31 Ağustos-01 Eylül 2006	Et Sektörü ve Meyve-Sebze Sektörü Çalıştayları	Sektör çalışmalarının ilk sonuçlarını ve politika çerçevesini tartışmak	-Sektörlerle ilgili kamu ve özel yetkililer (STK'lar, üreticiler, ticari paydaşlar vs..)	- İlgili paydaşların yorumları doğrultusunda nihai rapor geliştirildi. - SWOT analizleri oluşturuldu. - Çalışma gezileri sırasında elde edilen bulgular tartışıldı.
13-14 Kasım 2006	Politika Çerçeve Belgesi hakkında çalışma toplantısı	Süt, et, meyve-sebze ve su ürünleri sektörlerinin tartışılması ve tedbirler için yatırım ihtiyaçları ve uygun kriterlerin saptanması	- IPARD Programlama Grubu Üyeleri - KKG, TÜGEM, TEDGEM, TİGEM'den temsilciler	- sektörlerin ihtiyaçları belirlendi, - uygun başvurular için minimum ve maksimum seviyeler (ekonomik sürdürülebilirliği olan işletmeler) tartışıldı ve tanımlandı
20-23 Kasım 2006	Avrupa Komisyonunun Türkiye ziyareti	IPARD hazırlıklarını, Politika Çerçeve Belgesini, müdahale edilecek sektörleri ve IPARD Ajansı kurulması çalışmalarını tartışmak	- AK DG-AGRI - AK Türkiye Delegasyonu - Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama ve Ajans çekirdek grubu - DPT - Hazine Müsteşarlığı - ABGS	- IPARD'ın, müktesebatla ilişkili olarak belirli bölgelerde ve belirli yatırımlarda konsantrasyonu - IPARD Programı Teknik fişlerin hazırlanmasına başlamak ve Ocak 2007'de planlanan Komisyon ziyaretinden önce tamamlamak. - IPARD Programı ilk taslağının Şubat 2007'de ve nihai taslağın Temmuz 2007 ortasından önce teslim edilmesi.
29 Kasım 2006	Kanatlı Eti Sektörü Çalıştayı	Sektör çalışmalarının ilk sonuçlarını ve politika çerçevesini tartışmak	-Sektörlerle ilgili kamu ve özel yetkililer (STKlar, üreticiler, ticari paydaşlar vs..)	- İlgili paydaşların yorumları doğrultusunda nihai rapor geliştirildi. - SWOT analizleri oluşturuldu - çalışma gezileri sırasında elde

				edilen bulgular tartışıldı
13 Aralık 2006	“Kırsal Kalkınma Planının Hazırlanması için Teknik Destek” Projesi başlama toplantısı	Projeje resmi olarak başlamak ve IPARD Programlamasındaki başlıca konuları tartışmak	- Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama çekirdek grubu - CFCU	- IPARD Programlaması için zaman çizelgesi kararlaştırıldı. - ilk taslak Şubat 2007 sonuna kadar, nihai taslak Temmuz 2007 sonuna kadar tamamlanacak.
15 Aralık 2006	Politika Çerçeve Belgesi çalıştay ve işleme-pazarlama teknik fişinin olgunlaştırılması (Eşleştirme Projesi Aktivite 1.10 altında “Kırsal Kalkınma Planının Uygulaması için İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi - TR/2004/IB/AG/01)	Politika belgesini tartışmak ve Kamu kurumlarının yorumlarını almak	-Kırsal Kalkınma ile ilgili kamu kurumları	- Kamu kurumlarının Politika Çerçeve Belgesi hakkındaki resmi görüşleri alındı, - Süt, et, meyve-sebze ve su ürünleri sektörlerine ait teknik fişlerdeki politik konular hakkında tartışıldı.
20 Aralık 2006	Kırsal Kalkınma Planlaması konusunda DPT ile toplantı	Kırsal Kalkınma Planlaması Konularını ve IPA bileşenleri ile koordinasyonunu tartışmak.	- TKB - DPT’nin kırsal kalkınma ve Stratejik Çerçeve Belgesi hazırlıkları ile ilgili Genel Müdürlükleri	- TKB’nin koordinatörlüğünde Ulusal Kırsal Kalkınma Planı’nın hazırlanması - Sinerji oluşturmak üzere Beşinci Bileşen ile 3. ve 4. Bileşenleri hazırlamaktan sorumlu kurumların koordineli olarak çalışması.
09 Ocak 2007	“Kırsal Kalkınma Planının Hazırlanması için Teknik Destek” Projesinin İlk Yönlendirme Komitesi Toplantısı	IPARD programlaması için başlangıç raporunu ve zaman çizelgesini tartışmak	- TKB- Başkanlığı - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından oluşan Yönlendirme Komitesi Üyeleri	- IPARD zaman çizelgesinin ve iş programının kabul edilmesi. - Projenin başlangıç raporunun kabul edilmesi.
10 Ocak 2007	Su Ürünleri Sektörü Strateji Çalıştay	Su ürünleri sektörünün durumu ve strateji üzerinde tartışmak	- TKB’nin KKGM ve TÜGEM altındaki su ürünleri ile ilgili birimleri	- İleriye yönelik olarak AB-IPA ve diğer enstrümanlarla ilgili su ürünleri sektör stratejilerinin derlenmesi

			<ul style="list-style-type: none"> - TKB'nin diğer ilgili Genel Müdürlükleri - Trabzon ve Akdeniz Araştırma Enstitüleri 	- Sektörün GFTZ analizi
18 Ocak 2007	Politika Çerçeve Belgesi Paydaş Toplantısı	Politika Çerçeve Belgesini tartışmak ve sivil toplum örgütlerinin resmi görüşlerini almak.	-Sivil Toplum Örgütleri	<ul style="list-style-type: none"> - İlgili STKların Politika Çerçeve Belgesi hakkındaki resmi görüşleri alındı, - her bir tedbir için çalışma grupları oluşturuldu ve politik konulardaki görüşleri alındı. - IPARD Programının olgunlaştırılması için temel teşkil edecek şekilde nihai Politika Çerçeve Belgesi oluşturuldu.
25-26 Ocak 2007	Avrupa Komisyonunun Türkiye ziyareti	IPARD programlamasının tartışılması ve ilgili konuların açıklığa kavuşturulması	<ul style="list-style-type: none"> - AK DG-AGRI - AK Türkiye Delegasyonu - Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama ve Ajans çekirdek grubu 	<ul style="list-style-type: none"> - IPARD programının ana konuları üzerinde detaylı tartışmalar (IPARD Program teknik fişleri) - IPARD Programında strateji ve seçilen önceliklerin detaylandırılması ve görüş alışverişi

			- DPT - Hazine Müsteşarlığı - ABGS	
14 Şubat 2007	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile toplantı	İnsan Kaynakları Gelişimi Operasyonel Programı ile koordinasyon ve sinerjiyi tartışmak	- Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama ve Ajans çekirdek grubu - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı- IPA Grubu	- IPARD Programı ile İnsan Kaynakları Operasyonel Programı arasındaki uyum ve tamamlayıcılık - 4. Bileşen, özellikle tarımsal olmayan aktivitelerde mesleki eğitim açısından tamamlayıcı olacaktır.
21 Şubat 2007	IPARD Programı Bilgilendirme Toplantısı	IPARD Programlama aşamalarını tartışmak	- TKB - DPT - ABGS -Hazine Müsteşarlığı	- IPARD programlamasına ilişkin ana konuları ve gelişmeleri tartışmak için anahtar kurumlar arasında yakın işbirliği ve koordinasyon sağlandı
01 Mart 2007	Tedbir Öncelikli Sektör Bazlı Çalışma Toplantısı	Taslak IPARD Programında belirlenen, başvuru şartları, yardım miktarları, seçilen sektörler, belirlenen potansiyel faydalanıcı kriterlerinin ilgili sektör temsilcileri ile değerlendirilmesi	Süt, et, meyve-sebze ve su ürünleri sektörlerindeki önemli sivil ve kamu paydaşları	- Sektörlere yönelik teknik fişler ayrıntılı olarak tartışılmıştır. - Fişlerde belirlenen kriterlerin hemen hepsi katılımcılar tarafından uygun karşılanmıştır.
02 Mart 2007	“Kırsal Kalkınma Planının Hazırlanması için Teknik Destek” Projesinin İkinci Yönlendirme Komitesi Toplantısı	Komisyonla gönderilmeden önce IPARD programı birinci taslağının tartışılması	TKB- Başkanlığı - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından gelen Yönlendirme Komitesi Üyeleri	- Yönlendirme Komitesi Üyelerinin IPARD programı birinci taslağı hakkındaki resmi görüşleri alındı
05 Mart 2007	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile toplantı	Bölgesel Rekabetçilik Operasyonel Programı ile	- Strateji Geliştirme Başkanlığı altında	- IPARD Programı ile Bölgesel Rekabetçilik Operasyonel Programı

		koordinasyon ve sinerjiyi tartışmak	çalışan IPARD Programlama grubu - STB IPA Grubu	arasındaki uyum ve tamamlayıcılık hususları belirlendi.
22-23 Mart 2007	Türkiye Heyetinin Avrupa Komisyonu'na Misyonu	IPARD Programı ilk taslağını ve ana politik konuları müzakere etmek	- Türk Delegasyonu - Komisyonun ilgili Genel Müdürlükleri	- Komisyonun resmi görüşleri IPARD programına ilave edildi
26 Mart 2007	“IPARD Programı Ön Değerlendirme (Ex-ante Evaluation)” Projesi Başlangıç Toplantısı	Projeye resmen başlamak ve ana konuları tartışmak	- Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama grubu - MFİB	- Projenin zaman çizelgesinin ve iş programının oluşturulması
03 Nisan 2007	Çorum İline çalışma ziyareti	- Yerelde bulunan ilgili faydalanıcılarla IPARD Programı hakkında görüşmek	- Ön Değerlendirme ekibi - Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama çekirdek grubu - Çorum'da bulunan yerel paydaşlar	- Seçilen sektörlerin mevcut durumu hakkında görüş alış-verişinde bulunulmuştur.
13 Nisan 2007	Çevre ve Orman Bakanlığı ile toplantı	Çevre Operasyonel Programı ile koordinasyon ve sinerjinin sağlanması konusunu tartışmak.	- Strateji Geliştirme Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama çekirdek grubu - ÇOB IPA Çalışma Grubu	- IPARD Programı ve Çevre Operasyonel Programı arasında uyum ve tamamlayıcılığın sağlanması.
07-10 Mayıs 2007	Avrupa Komisyonu'nun Türkiye ziyareti	IPARD Programı İkinci Taslağının tartışılması	- AK DG-AGRI ve DG-SANCO - Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu - Strateji Geliştirme	- IPARD Programı 2. taslağında yer alan politik konular üzerinde müzakere yapılmıştır. - Gıda işletmelerinin (et ve süt işletmeleri) AB standartlarına uyum

			Başkanlığı altında çalışan IPARD Programlama ve Ajans Grubu, - KKGM - DPT - Hazine Müsteşarlığı - ABGS	açısından değerlendirilmesi ve sınıflandırılması için DG-SANCO tarafından veterinerlik birimlerine yapılması gereken çalışma üzerine bilgi verilmiştir.
29 Mayıs 2007	“Kırsal Kalkınma Planı’nın Hazırlanması İçin Teknik Destek” Projesi 3. Yönlendirme Komitesi Toplantısı	Avrupa Komisyonu’na gönderilmeden önce IPARD Programı 3. Taslağı ile ilgili görüşlerin alınması	- TKB (Strateji Geliştirme Başkanlığı) - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından gelen Yönlendirme Komitesi Üyeleri	-Yönlendirme Komitesi’nin resmi görüşleri doğrultusunda IPARD Programı revize edilmiştir.
11 Haziran 2007	Üreticilerin Brüt Katma Değer (GVA) Hesabı’nın tanımlanması	Başlangıç göstergeleri ve GVA ile ilgili bilgi alışverişinde bulunmak	- TKB - DPT - TUIK	Konu ile ilgili çalışmaların yapılması
15 Haziran 2007	“Kırsal Kalkınma Planı’nın Hazırlanması İçin Teknik Destek” Projesi 4. Yönlendirme Komitesi Toplantısı	Ex-ante raporu son taslağını tartışmak	- TKB (Strateji Geliştirme Başkanlığı) - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından gelen Yönlendirme Komitesi Üyeleri	- Ex-ante raporu ile ilgili katılımcıların sözlü ve yazılı görüşleri alındı.
21 Haziran 2007	Dağlık alanlar ile ilgili toplantı	Dağlık Alan tanımlamasının yapılması	- TKB ilgili Genel Müdürlükleri - DPT - Çevre ve Orman	- Eğitim ve yükseklik bazında bir tanımlamanın yapılması kararlaştırılmıştır.

			Bakanlığı	- Dağlık alanlar tanımlanmıştır.
25-27 Haziran 2007	Brüksel'e düzenlenen Türkiye heyeti misyonu	IPARD Programı 3. Taslağı hakkında görüşlerin alınması	- Türkiye Heyeti - AK ilgili Genel Müdürlükleri	- Program Komisyon'un resmi görüşleri doğrultusunda revize edilmiş ve 4. Taslak hazırlanmıştır.
13 Temmuz 2007	"Kırsal Kalkınma Planı'nın (IPARD) Hazırlanması İçin Teknik Destek" Projesi 5. Yönlendirme Komitesi Toplantısı	Avrupa Komisyonu'na gönderilmeden önce IPARD Programı 4. Taslağı ile ilgili görüşlerin alınması	- TKB (Başkanlığı) - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından gelen Yönlendirme Komitesi Üyeleri	- Yönlendirme Komitesi'nin resmi görüşleri doğrultusunda IPARD Programı revize edilmiştir.
23 Ekim 2007	"Kırsal Kalkınma Planı'nın Hazırlanması İçin Teknik Destek" Projesi 6. Yönlendirme Komitesi Toplantısı	Avrupa Komisyonu'na gönderilmeden önce IPARD Programı Nihai Taslağı ile ilgili görüşlerin alınması	- TKB (Başkanlığı) - Kırsal kalkınma ile ilgili kamu kurumlarından gelen Yönlendirme Komitesi Üyeleri	- Yönlendirme Komitesi'nin resmi görüşleri doğrultusunda IPARD Programı revize edilmiştir.